

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

PROGRAMOVACIE OBDOBIE
2008 - 2017

VISOLAJE
2008

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE VISOLAJE

Samosprávny kraj:	Trenčiansky
Okres:	Púchov
Región:	Púchovský
IČO:	00317888
Adresa:	Obecný úrad Visolaje 40 018 61 Beluša
Tel:	042 / 462 30 83
Fax:	042 / 471 09 86
Počet obyvateľov:	940
Rozloha:	964 ha
Prvá písomná zmienka:	v roku 1327

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2008 - 2017

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Visolaje s výhľadom do roku 2017 (PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Visolaje sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Visolaje, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 503/2001 Z. z. VZNP o podpore regionálneho rozvoja, ktorý definuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Visolaje je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predstupových a štrukturálnych fondov).

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe :

- Národného strategického referenčného rámca 2007 - 2013.
- Národného plánu regionálneho rozvoja, ktorý je základný strednodobý strategicko – plánovací dokument na rozvoj regiónov vypracovaný spravidla na päť až sedem rokov. Jeho súčasťou je Regionálny operačný program regiónu NUTS III Trenčianskeho kraja a NUTS II Slovensko – Západ.
- Regionálneho operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek. Regionálny operačný program vypracúvajú samosprávne kraje vo vzájomnej spolupráci v rámci regiónu na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek (NUTS II).
- Sektorového operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja / Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja (NSTUR/APTUR) – ROP prostredníctvom zvyšovania kvality života v regiónoch (posilňovanie inovačných a kohéznych pólov rastu) podporuje polycentrický celoplošný rozvoj územia SR, čím zoslabuje procesy vedúce k trvalo neudržateľnej koncentrácii obyvateľstva do malého počtu centier,
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) – rozhodujúci východiskový dokument vo väzbe na ROP, definuje štruktúru osídlenia SR a hierarchiu jeho centier a ťažiskových priestorov, ktoré sú východiskom pre špecifikáciu inovačných a kohéznych pólov rastu NSRR

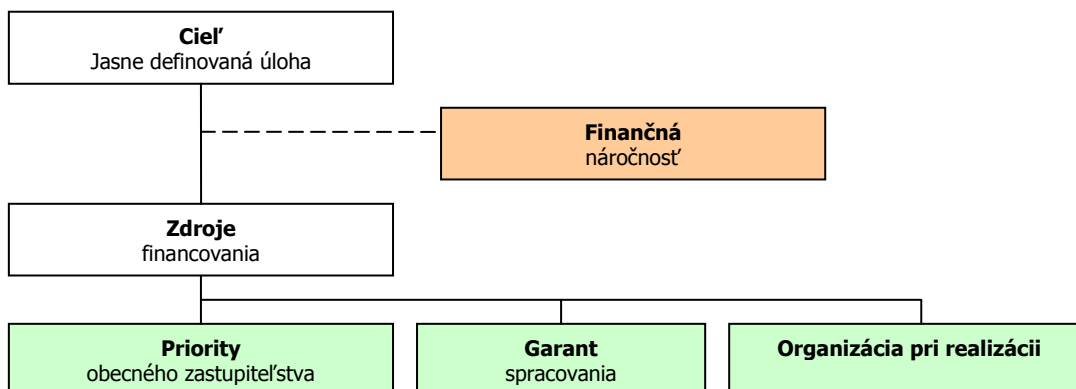
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“
- Lisabonská stratégia/Národný plán rozvoja (LS/NPR) – ROP prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti/atraktivity regiónov podporou rozvoja regionálnej infraštruktúry v póloch rastu - podrobnejšie je tento súlad popísaný na národnej úrovni v rámci prílohy NSRR 7.2.3,

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Visolaje je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Visolaje. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 503/2001 Z. z. sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Združenie obcí, ktorého je obec členom, nedisponuje spoločným mikroregionálnym fondom, z ktorého by sa mohli financovať rozvojové aktivity, preto zostavenie finančného plánu realizácie programu momentálne nie je relevantné. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúcich význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Trenčiansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy

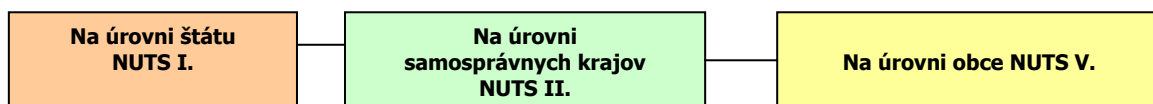

EU. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistiť finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci skráteného programovacieho obdobia 2004 - 2006 a programovacieho obdobia 2007 - 2013.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Visolaje nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Visolaje boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Sústava priorít NSRR 2007 - 2013

Ciele a opatrenia PHSR Visolaje boli stanovené aj v súlade so sústavou priorít NSRR 2007 - 2013

Tab. 0A Sústava priorít NSRR pre cieľ Konvergencia		
Strategická priorita	Špecifická priorita	Fond
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	1.1 Regionálna infraštruktúra	ERDF
	1.2 Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia	ERDF + KF
	1.3 Dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava	ERDF + KF
2. Znalostná ekonomika	2.1 Informatizácia spoločnosti	ERDF
	2.2 Výskum a vývoj	ERDF
	2.3 Infraštruktúra vysokých škôl	ERDF
	2.4 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	ERDF
	2.5 Modernizácia zdravotníctva	ERDF
3. Ľudské zdroje - zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	3.1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	ESF
	3.2 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	ESF
4. Technická pomoc (horizontálna)		ERDF

Tab. 0B Sústava priorít NSRR pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť		
Strategická priorita	Špecifická priorita	Fond
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	1.1 Regionálna infraštruktúra	ERDF
	1.2 Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia	ERDF
2. Znalostná ekonomika	2.1 Informatizácia spoločnosti	ERDF
	2.2 Výskum a vývoj	ERDF

	2.3 Infraštruktúra vysokých škôl	ERDF
	2.4 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	ERDF
3. Ľudské zdroje - zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	3.1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	ESF
	3.2 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	ESF

Tab. 0C Horizontálne priority NSRR

A. marginalizované rómske komunity
B. rovnosť príležitostí
C. trvalo udržateľný rozvoj
D. informačná spoločnosť

Zoznam operačných programov NSRR

Priority NSRR sa budú implementovať cez nasledujúcich **11 operačných programov** v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ:

- **šesť operačných programov v rámci cieľa Konvergencia**, z toho:
 - štyri operačné programy spolufinancované z ERDF pokrývajúce celú SR okrem Bratislavského kraja (Regionálny operačný program, OP Informatizácia spoločnosti, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a OP Zdravotníctvo)
 - dva operačné programy spolufinancované z ERDF a KF pokrývajúce celú SR vrátane Bratislavského kraja¹ (OP Doprava a OP Životné prostredie)
- **tri operačné programy spoločné pre obidva ciele – cieľ Konvergencia i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť**, t.j. pokrývajúce celú SR vrátane Bratislavského kraja – jeden spolufinancovaný z ERDF (OP Výskum a vývoj) a dva z ESF (OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia a OP Vzdelávanie)
- **jeden Operačný program Technická pomoc** v rámci cieľa Konvergencia pokrývajúci *horizontálne aktivity*, za ktoré je zodpovedný centrálny koordinačný orgán pre NSRR (príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanosť, posilňovanie administratívnych kapacít); aktivity finančného riadenia, ktoré zabezpečuje certifikačný orgán a aktivity súvisiace s overovaním riadiacich a kontrolných systémov, vydávaním vyhlásení o ukončení pomoci a kontrolou vzorkových operácií, ktoré zabezpečuje orgán auditu. Komplementárne bude v rámci každého operačného programu vyčlenená finančná alokácia na technickú pomoc vzťahujúcu sa na *špecifické aktivity* príslušného riadiaceho orgánu a sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom;
- **jeden operačný program** spolufinancovaný z ERDF **v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť** pre Bratislavský kraj.

Tab. 0D Zoznam operačných programov

	Operačný program	RO	SO/RO prvej úrovne	fond
1.	Regionálny operačný program	MVRR SR	regionálne SO/RO na úrovni NUTS 2, resp. NUTS 3	ERDF
2.	Životné prostredie	MŽP SR	-	ERDF, KF
3.	Doprava	MDPT SR	-	ERDF, KF
4.	Informatizácia spoločnosti	ÚV SR	-	ERDF
5.	Výskum a vývoj ²	MŠ SR	Agentúra MŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ	ERDF
6.	Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	MH SR	-	ERDF
7.	Zdravotníctvo	MZ SR	-	ERDF
8.	Zamestnanosť a sociálna inklúzia ³	MPSVR SR	implementačná agentúra pre sociálnu politiku	ESF
9.	Vzdelávanie ⁴	MŠ SR	Agentúra MŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ, MZ SR	ESF
10.	Technická pomoc	MVRR SR	-	ERDF
11.	Bratislavský kraj	MVRR SR	-	ERDF

¹ pričom prioritné osi spolufinancované z ERDF sa vzťahujú na celú SR okrem Bratislavského kraja a prioritné osi spolufinancované z KF sa vzťahujú na celú SR vrátane Bratislavského kraja

² v oblasti výskumu a vývoja zahŕňa i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

³ zahŕňa i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

⁴ zahŕňa i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

PHSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Hlavný dokument :

1. *Úvod* - charakterizuje PHSR a proces jeho tvorby
2. *Základná charakteristika obce* - obsahuje najdôležitejšie charakteristické údaje podľa jednotlivých oblastí života obce.
3. *Vízia obce* - obsahuje stručnú charakteristiku prioritných cieľov rozvoja obce.
4. *Prioritné rozvojové oblasti obce* - obsahuje prioritné oblasti rozvoja obce na základe všeobecného konsenzu.
5. *SWOT analýzy* - obsahuje hodnotenie jednotlivých prioritných oblastí obce z hľadiska jeho silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, poukazujúc na disparity – rozdielnosti medzi stávajúcim využitím a potenciálom rozvoja.
6. *Strategické ciele rozvoja* - definuje strategický zámer, jednotlivé strategické ciele rozvoja podľa prioritných rozvojových oblastí a opatrenia na ich zabezpečenie.
7. *Merateľné indikátory* - monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov.
8. *Akčný plán* - je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram.
9. *Finančný plán programu* - predstavuje predpokladaný plán realizácie programu s indikatívne stanovenými výškami rozpočtu.
10. *Zabezpečenie PHSR* - predstavuje definovanie finančných zdrojov, ktoré budú použité na realizáciu programu, ako aj stanovenie administratívnych kapacít, ktoré by mali realizáciu programu hodnotiť, program aktualizovať, atď..
11. *Monitorovanie PHSR* - definuje subjekty poverené monitorovaním programu.
12. *Záver* - stručné zhodnotenie dokumentu, ktorý je otvoreným materiálom, pravidelne ročne vyhodnocovaným a aktualizovaným.

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Visolaje súčasťou okresu Pôchov a Vyššieho územného celku Trenčín.

Tab. 1 Základná charakteristika obce Visolaje	
Kód obce	513776
Názov okresu	Púchov
Názov kraja	Trenčianský
Štatút obce	obec
PŠČ	018 61
Telefónne smerové číslo	042
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1327
Nadmorská výška obce - mesta v m	267
Celková výmera územia obce [m ²]	9 647 408
Hustota obyvateľstva na km ²	99
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška obce je 267 m.n.m. a radí sa k nízko položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 9,6 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k stredne zaľudneným obciam.

2.1 HISTÓRIA OBCE

Prvá písomná zmienka o obci Visolaje pochádza z roku 1327. Originál listiny sa nachádza v Maďarskom oblastnom archíve v Budapešti pod signatúrou Nádasdlaďányi a vymedzuje hranice visolajského a sverepejského majetku, ktorý uhorský kráľ Karol daroval Jánovi a Michalovi. Neskôršie majetky vo Visolajoch vlastnili zemepáni menom Wiszolai, Szlopnai, Szunyogh, Podmaniczky, Lieszkovský a Csáky.

Takmer celý chotár obce je bohatý na archeologické nálezy – črepy, nástroje, pozostatky osady z mladšej doby bronzovej. Zaujímavými nálezmi sú aj mohylníky starých Slovanov z 9. a 10. storočia n. l.

Historické udalosti sú späté s budatínskym zámkom a jeho panstvom, ktorému v 17. stor. patrilo 20 dedín a medzi nimi aj Visolaje. K najznámejším rodom vlastniacim budatínske panstvo patrili Szunyoghovci, Hausutóthovci a Csákyovci.

V obci bolo v minulosti viacero historických objektov, z nich niektoré už neexistujú, boli zbúrané, iné sa zrútili.

Rímsko-katolícky kostol – pôvodne stredoveký, zasvätený sv. Gálovi, spomínaný je v rokoch 1332-37, kostol už nie je pôvodný.

Cirkevná budova – uvádzaná ako synagóga, ktorá už stála pravdepodobne koncom 18. stor., viackrát upravovaná, budova stojí doteraz.

Kaštieľ – pôvodne renesančný, pôdorys tvaru „L“, patrili k nemu biele robotníkov, hospodárske budovy a kočiareň, v roku 1981 bol zbúraný.

Prícestný hostinec – neskorobaroková budova z 18. stor., pôdorys tvaru „L“, údajne v ňom nocovala panovníčka Mária Terézia, v r. 2006 pod náporom snehu sa zrútila strecha, čo zapríčinilo zbúranie budovy.

Pivovar a papiereň – spomínané v r. 1796, vlastníkom bol sliezsky nemec Mader. Medzi významné pamiatky patrí tiež **socha sv. Jána Nepomuckého, kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, mramorový kríž** pri hlavnej ceste.

Erb obce bol spracovaný v r. 1997, námetom bola pečať obce Visolaje z r. 1783. V erbe je zobrazený stojaci lev na zadných nohách na skale s vyplazeným jazykom, v pravej prednej labe drží kosák.

Historicky bola obec Visolaje už v uplynulých storočiach začlenená do Trenčianskej župy. Obyvatelia sa v minulosti zaoberali poľnohospodárstvom, výrobou metiel a pletením košov, ovocinárstvom.

V 1. svetovej vojne zahynulo na bojiskách 14 občanov Visolaj, 6 občanov bolo vojnových invalidov.
V 2. svetovej vojne zahynul 1 občan – vojak.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Vymedzenie územia, geografická poloha

Chotár obce Visolaje sa rozprestiera na území Vážskeho podolia. Obec Visolaje leží na širokej nive potoka Pružinka. Stred obce sa nachádza vo výške 267 metrov n. m. Celková rozloha obce je 1415 9,6 mil.m². Z juhu do oblasti zasahuje pohorie Strážcovské vrchy, zo severu Javorníky a zo západnej strany Biele Karpaty. Na západe susedí kataster obce Visolaje s katastrom obce Beluša, z východu susedí s obcou Sverepec a Slopná. Južnou časťou obce prechádza komunikácia D1.

Geografické pomery

Obec Visolaje je súčasťou Považského podolia. Z južnej strany lemujú oblasť Strážcovské vrchy, zo severu zasahuje do oblasti pohorie Javorníky, zo západnej strany je to pohorie Bielych Karpát.

Považské podolie

Považské podolie je geomorfologický celok vo Vonkajších Západných Karpatoch, súčasť Slovensko-moravských Karpát. Leží v západnej časti Slovenska a člení sa na päť podcelkov: Bytčianska kotlina, Ilavská kotlina, Trenčianska kotlina, Podmanínska pahorkatina a Bielokarpatské podhorie.

Považské podolie zaberá stredný tok Váhu, približne od Žiliny po Nové Mesto nad Váhom. Susedí s Javorníkmi na severe, s Bielymi Karpátmi na západe, s Myjavskou pahorkatinou a Malými Karpátmi na juhozápade, s Podunajskou pahorkatinou a Považským Inovcom na juhu, so Strážovskými vrchmi na východe a napokon so Súľovskými vrchmi na severovýchode. Rieka Váh spája tri stupne: najvyššie položenú Bytčiansku kotlinu, oddelenú pahorkatinou v oblasti mesta Považská Bystrica (ktorá je súčasťou bradlového pásma) od susednej Ilavskej kotliny ležiacej juhozápadne od nej. Najnižšie a najjužnejšie leží Trenčianska kotlina, pričom predel medzi ňou a Ilavskou kotlinou leží zhruba na spojnici Brezina na ľavom brehu a Skalka na pravom brehu Váhu pri Trenčíne. Najvyšším bodom Považského podolia je Ondrejová (509, 4 m) pri Považskej Bystrici, najnižším bodom je miesto, v ktorom Váh vteká do Podunajskej pahorkatiny (cca 180 m n. m.) v oblasti tzv. Beckovskej brány.

http://www.soprs.sk/strazovskevrchy/geologia_content.html#strazovky

Strážovské vrchy

Strážovské vrchy sú jadrovým pohorím vnútorných Západných Karpát. Ich dominantou je najvyšší vrch Strážov, ktorý má nadmorskú výšku 1213 m. Podľa tohto najvyššieho vrchu bol zvolený aj názov CHKO Strážovské vrchy. Od ostatných jadrových pohorí centrálnych Západných Karpát sa odlišujú v tom, že neboli vyvrásnené v jednotný celok – megaantiklinálu, nemajú ústredný chrbát, ale sú rozdelené sústavou kotlín a hlbokých údolí. Nadmorské výšky sa pohybujú v rozpätí 300 – 1213 m.

Zo severozápadu a západu oddeľuje územie od masívu Javorníkov a Bielych Karpát Považské podolie, z východu ho oddeľuje Žilinská kotlina od Malej Fatry a na juh nadväzuje územie CHKO na južnú časť Strážovských vrchov – podcelky Trenčianska vrchovina, južná časť Zliechovskej vrchoviny, Nitrické vrchy a Malá Magura. Táto južná časť pohoria patrí do územnej pôsobnosti Správ CHKO Ponitrie (okres Prievidza, Bánovce nad Bebravou) a Biele Karpaty (okres Trenčín).

Javorníky

Javorníky obklopujú oblasť zo severu. Tvoria západnú časť Chránenej krajiny Kysuce. Pohorie Javorníkov tvoria podcelky Nízke Javorníky, Turzovská vrchovina a sčasti aj Moravsko - sliezske Beskydy. Podrobnejšie sa budeme venovať Nízke Javorníky a Turzovskej vrchovine. Hranicu na JZ od Žiliny tvorí rieka Váh, odtiaľ potok Biela voda až do Lyského priesmyku. Na Z ohraničuje územie rieka Senica, pretekajúca cez obce Lužná, Leskovec a Ústí a ústiaca do Hornej Bečvy. Horná Bečva je hraničnou riekou na S od Ústí po Makovský priesmyk. Hranica ďalej prebieha

po hrebeni cez sedlo Bumbálka, Korytovo (881 m), Čudácka (827 m), Súľov (903 m), Malý Polom (1 061 m), Veľký Polom (1 067 m). Odtiaľ vedie do údolia Kysuce cez obce Raková, Staškov a Turzovka. Z Turzovky ďalej do sedla Semeteš cez Veľké Rovné až po rieku Váh .

<http://priroda.kpr.sk/javorniky/pomery.htm>

<http://www.bielekarpaty.sk/opisBK.html>

Biele Karpaty

Biele karpaty oblasť lemujú zo západnej strany. Orografický celok Biele Karpaty sa nachádza na slovensko-moravskom pomedzí, je súčasťou Slovensko-moravských Karpát. Pozdĺž celého pohoria prechádza štátna hranica medzi Slovenskou republikou a Českou republikou. Na území sa nachádza Chránená krajinná oblasť Biele Karpaty a Chránená krajinná oblasť Bílé Karpaty. Na juhu zaberajú CHKO časť Myjavskej pahorkatiny na slovenskej strane, resp. časť Dolnomoravského úvalu na moravskej strane. Najvyšším bodom pohoria je Veľká Javorina (970 m), ďalej Chmeľová (925 m), Veľký Lopeník (912 m) a Kobylínek (911 m).

Slovenská strana Bielych Karpát je súčasťou vonkajších Západných Karpát. Rozoznávame tu dve základné tektonické pásma - na juhovýchodnom obvode úzky pruh bradlového pásma a na severozápadnom obvode pruh vonkajšieho flyšového pásma.

Geologická stavba

Z morfoštruktúrneho hľadiska patrí kataster obce Visolaje do oblasti s reliéfom horizontálnej a subhorizontálnej štruktúry, morfotektonicky stredne diferencovanej, s miernym uplatnením litológie. Z morfoskultúrneho hľadiska ide o akumuláčno-erózný reliéf prolúviálno-eolickej pahorkatiny. Rovina je mierne uklonená. Sklony na fluviálnych nivách, úvalinách a úvalinových dolinách a rovinách sprásovej tabule nepresahujú 3-6°.

Charakter úvalinovitých dolín majú doliny, ktoré majú lokálne vyvinutú nivu. Pri ich vzniku mali prevahu derážne procesy nad fluviálnymi. Depresné formy v katastrálnom území Libichavy možno považovať za úvalinové zníženičky a úvaliny. Tieto depresné formy sú veľmi plytké a nachádzajú sa na veľkých plochách, prevažne na úrovni plochého povrchu sprásovej tabule, a na mierne uklonených plošinách. Sú považované za výsledok deflácie.

Geologická stavba širokého okoli a obce Visolaje je značne rozmanitá. Bytčianska kotlina je budovaná prevažne pieskovecami, siltovcami a ílovcami s ojedinelými sklzovými telesami a vápencami z vrchného eocénu až oligocénu. Oblasť **Považskej Bystrice** je utváraná ílovcami, siltovcami, pieskovecami, štrkami, zlepcami, ojedinále aj evaporitmi a vápencami z obdobia spodného miocénu. Ilavská kotlina leží na íloch, siltovoch, pieskoch, štrkoch z vrchného miocénu až pliocénu a oblasť Trenčianskej kotliny je značne rôznorodá, s prevahou ílovcov, siltovcov, pieskovcov a zlepcov spodného miocénu v južnej a západnej časti kotliny. Oblasť južne od Trenčína sa vyznačuje skôr výskytom ílov, siltov, pieskov a štrkov obdobia vrchného miocénu až pliocénu.

Podstatnú časť južnej časti poblasti tvoria silne zvrásnené a presúvané mezozoické komplexy. Vrchy vznikli vo vrchnej kriede počas hlavnej horotvornej alpínskej fázy, ktorá bola veľmi silná a vytvorila príkrovovú stavbu. Hlavne v Strážovských vrchoch sú zachované všetky subtatranské príkrovy: križňanský, chočský a strážovský. Atraktívne skalné dominanty v tejto oblasti tvoria trosky strážovského a chočského príkrovu, ktoré sa nasunuli na križňanský príkrov. Vyskytujú sa tu jednotky pribradlovej zóny – manínsky príkrov s pribradlovým paleogénom, ktoré zväzujú centrálnu Karpaty s bradlovým pásmom. Hlavnými horninami, ktoré tvoria tieto príkrovy sú sedimentárne (usadené) horniny, predovšetkým vápence a dolomity.

Križňanský príkrov je vlastne súborom sedimentárnych sérií, z ktorých sú najcharakteristickejšie séria belianska a zliechovská. V belianskej sérii výrazne prevládajú sedimenty plytkovodnejšie, tzv. kordillierového typu (krinoidové vápence, svetlé organogénne vápence s rohovcami, tmavosivé vápence a dolomity, kremence, pieskovce, bridlice). Zliechovská séria je typom hlbokomorských sedimentov (tmavosivé vápence a slieňovce, bridlice, rohovcové radiolárové vápence), ktoré dosahujú značných mocností (až do 500 m).

Chočský príkrov priestorovo zaberá veľkú časť Strážovských vrchov a je plocho uložený na Krížňanskom príkrove. Miestami buduje celé horské skupiny (Strážov), inde len trosky ako pozostatky pôvodne súvislého príkrovu. Taktiež je tvorený viacerými sedimentačnými sériami. Čiernovážska séria je budovaná predovšetkým dolomitmi pre bielovážsku sú charakteristické sivé až tmavosivé vápence s rohovcami, tmavosivé bridlice a slieňovce.

Strážovský príkrov tvorí severnú oblasť Strážovských vrchov, priliehajúcu k vnútrokarpatskému paleogénu a tvorí i menšie trosky na chočskom príkrove. Vyznačuje sa prítomnosťou svetlých vápencov tzv. wettsteinského typu.

Keďže prevažná časť Strážovských vrchov je budovaná vápencami, viažu sa k nim aj krasové javy. Máme tu rozsiahle krasové oblasti ako Mojtínsky kras, či kras v okolí Strážova. Stretávame sa s podzemnými ale i povrchovými formami krasu. Z povrchových sa tu vyskytujú krasové jamy, škrapy (možno nájsť na Hrubej Kačke, vrchole Bosmán) a z podzemných jaskyne a priepasti. V Strážovských vrchoch evidujeme cca 200 väčších i menších jaskýň. Väčšina z nich je ťažko dostupná a v niekoľko málo z nich sa zachovala i ojedinelá sintrová výplň v podobe rozličných kvapľových útvarov.

Geomorfológia

Z geomorfologického hľadiska sú významné niektoré objekty v Bytčianskej kotline, napr. Hričovské rify a Hričovská skalná ihla, kým v Trenčianskej kotline sú to: Ostrá hôrka pri Drietome (odkryv vrchného triasu bradlového pásma), Haluzická tiesňava (výmol'ová dolina) a tvrdošová vyvýšenina Beckovského hradného brala, ktorá je súčasťou bradlového pásma. Okrem toho na viacerých miestach vystupujú izolované bradlá bradlového pásma, ktoré sa tiahne súbežne s riekou Váh. Pohoria v okolí obce sú budované flyšom a bradlovým pásmom.

Flyš

Flyšové pásmo lemuje bradlové pásmo zo SZ, S a SV. Posledným najsevernejším oceánom, ktorého sedimenty budujú vonkajšie flyšové Karpaty, bol magurský oceán. Začal sa roztvárať v neskorej kriede. Horniny jeho dna nie sú známe, existenciu oceánskeho dna signalizujú niektoré ťažké minerály (chromspinely), ktoré môžu pochádzať z ultrabázických hornín oceánskej kôry. Flyš (zobraziť: Vznik ropy vo flyši), kde sa striedajú ílovité bridlice s lavicami pieskovcov, sa okrem iných pozoruhodných vlastností, ako je mäkký modelovaný reliéf či nepriepustnosť podložia pre zrážkovú vodu a náchylnosť k zosuvom (názov flyš označuje vo švajčiarskom dialekte horninu náchylnú na zosun), vyznačuje aj výskytom ropy. Napr. neďaleko kysuckej obce Korňa, vo flyšovom pásme, je nadložný ílovec porušený zlomom a ropa sa môže samovoľne, vytláčaná rozpínajúcim sa plynom postupne dostať v malom množstve na povrch (zobraziť: Ropný prameň pri Korni).

Ropa je zmes prírodných uhl'ovodíkov s dominantnou kvapalnou zložkou, v ktorej sú rozpustené plynné a pevné uhl'ovodíky ako aj neuhl'ovodíkové asfalticko-smolné a živичné látky. Chemické zloženie ropy kolíše v rozmedzí C:82-87%, H:11-15%, S: stopy - 4%, O: 1%, N: cca 0,1%, popol: <0,1 %. Ropa na prevažnej väčšine ak nie na všetkých známych, ekonomicky využívaných ložiskách vznikla krakovaním, termickou destiláciou organickej hmoty, rozptýlenej hlavne v pelitických horninách morského pôvodu. Takéto horniny po uložení na dne morskej panvy s klesajúcim dnom, zakryté mladšími, zväčša nepriepustnými horninami sa postupne dostávajú do hĺbky, do tzv. ropného okna, kde je teplota dostačujúca na to, aby kerogén (organická hmota schopná produkovať uhl'ovodíky) sa premenil na ropu. Poklesom do väčších hĺbok ropa degraduje a mení sa na metán (preto ropné okno). Ropu produkujúci kerogén je kerogén hlavne morských mikroorganizmov živočíšnej a rastlinnej ríše. Kerogén vyšších rastlín (dreviny a p.) produkuje metán. Ropa po svojom vzniku spravidla v horninovom prostredí migruje cez priepustné horniny alebo zlomy a zhromažďuje sa v priaznivo uložených kolektorských (nádržných) pórovitých horninách. Tieto horniny sú zvrchu ale i zo strán izolované nepriepustnými horninami (izolátormi). Vytvárajú tak prirodzený ropný rezervoár - pascu. Klasickými pascami sú antiklinály, v ktorých v kolektorskej hornine, prekrytej izolátorom sa zhromaždila ropa nad hladinou podzemnej vody a s plynovou čiapkou vo vrchole. Antiklinálne pasce sú často porušené zlomami v následku čoho vznikajú rôzne druhy tektonických pascí (poloklenbové, „roll-over“ a iné).

Mimo klasických a kombinovaných tektonických (štruktúrnych) pascí sa ropa zhromažďuje a j v stratigrafických vrstvových pascách, keď napr. priepustný piesok, alebo rozpukaný pieskovec vyklíňuje do strán. Takáto šošovka piesku je podostlaná a zakrytá nepriepustným ílom/ílovcom. Aj v tomto prípade tektonika, zvlášť zlomy, môžu komplikovať stavbu pascí, následkom čoho vznikajú rôzne typy kombinovaných štruktúrno-stratigrafických pascí.

http://www.poznajachran.sk/pages/sk_tektonika_flys.html

Bradlové pásmo

Jedným z čiastkových oceánov na severnom okraji Tethydy bol pieninský oceán, v ktorom vznikali horniny karpatského bradlového pásma. Začal sa roztvárať začiatkom jury. Z oceánskych hlbokomorských sedimentov sú v bradlovom pásme v jeho kysuckej sekvencii červené a zelené radiolarity. Horniny oceánskeho dna serpentinity - serpentinizované bazalty boli nájdené iba ako okruhlíky v kriedových zlepenkoch. Pieninský oceán na konci kriedy zanikol.

"Jazvou" po jeho uzavretí zostalo bradlové pásmo (zobraziť: Vznik bradlového pásma), ktoré má na území Slovenska dĺžku vyše 400 km. Je pomenované podľa typických geomorfologických tvarov - bradiel nápadne vyčnievajúcich nad terén. Sú budované šošovkami jurských a spodnokriedových vápencov s vertikalizovanými (vztýčenými) súvrstviami. Bradlá vznikali účinkami tlakov, pri ktorých boli tuhé vápence v jadrách vrás roztrhané na šošovky a vtlačané do mäkkých, plastických slieňov, z ktorých ich neskôr vypreparovala erózia.

http://www.poznajachran.sk/pages/sk_tektonika_bradlo.html

BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.

LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.

HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.

MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.

MAZÚR, E., ČINCURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.

FUTÁK, J. Fytogeografické členenie. Mapa 1:1 000 000. In Atlas SSR. 1980.

PLEŠNÍK, P. Fytogeograficko-vegetačné členenie. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.

MAGLOCKÝ, Š. Potenciálna prirodzená vegetácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.

Pôdne pomery

Geologické substráty sú na tomto území priaznivé, najmä ak ich posudzujeme z hľadiska pôd, ktoré na nich vznikli. Priestorová diferenciácia pôd katastrálneho územia v okolí obce Visolaje je výsledkom vzájomného pôsobenia pôdotvorných hornín, foriem reliéfu a podzemnej vody. Podmienená je predovšetkým dominantným zastúpením spraší, ale aj výskytom fluviálnych, deluviálno-fluviálnych a deluviálnych sedimentov. Vývoj pôd bol ovplyvnený aj procesmi a formami exogénnej morfogenézy prebiehajúcimi v neskorom wurme a holocéne. Pozdĺž tokov ako dôležitý pôdotvorný činiteľ pôsobila povrchová a podzemná voda.

Sorpčná schopnosť pôdy

Podľa mechanizmu pútania látok možno v pôde rozlíšiť niekoľko typov sorpcie:

- mechanickú sorpciu, ktorá spočíva v mechanickom zadržiavaní hrubodisperzných častíc v póroch pôdy;
- fyzikálnu (adsorpciu), ktorá je podmienená povrchovými javmi na rozhraní fáz, zapríčiňujúcimi zmeny koncentrácie plynov, kvapalín, elektrolytov i neelektrolytov;
- fyzikálno-chemickú (výmennú) sorpciu, ktorá sa uskutočňuje výmenou iónov medzi pôdnym koloidným komplexom a pôdnym roztokom v ekvivalentných pomeroch;
- chemickú (adsorpciu), ktorej podstatou je nevratné pútanie predovšetkým aniónov, schopných tvoriť málo rozpustné alebo nerozpustné zlúčeniny, ktoré sa po vyzrážaní môžu zadržiavať aj mechanicky;
- bioakumuláciu, ktorá spočíva v prijímaní biogénnych prvkov koreňmi rastlín a mikroorganizmami, vyznačujúcu sa vlastným charakterom selektivity.

Katiónová výmenná schopnosť pôdy

Katiónovú výmennú schopnosť pôdy charakterizuje katiónová výmenná kapacita (CEC, ang. cation exchange capacity). Je to vlastnosť pôdy, ktorá závisí od mineralogického zloženia, disperzity, obsahu humusu a reakcie prostredia. Uvádza sa v miliekvivalentoch výmenných katiónov na 100

gramov suchej pôdy. Pôdy, ktoré majú v sorpčnom komplexe sorbované výhradne bázické a alkalické kationy, označujú sa za sorpčne nasýtené. Pôdy obsahujúce aj vyšší podiel výmenného vodíka a hliníka sa označujú ako nenasýtené. Vysokú kationovú výmennú kapacitu majú napríklad humínové kyseliny alebo montmorillonit. Veľmi nízku kationovú výmennú kapacitu má kaolinit.

Pôdny kryt v obci a jej okolí

Fluvizeme vo všetkých troch kotlinách sledujú koryto Váhu, pričom v Ilavskej a Trenčianskej kotline je pás fluvizemí zreteľne širší na pravom brehu ako na ľavom, kým v Bytčianskej kotline je viacmenej rovnomerný na oboch brehoch Váhu. V oblasti mesta Považská Bystrica prevažujú kambizeme nasýtené a v oblasti južne od mesta Trenčín kambizeme na viatych pieskoch. Z Bielych Karpát a Strážovských vrchov vybiehajú do doliny Váhu aj polohy rendzín. Z pôdnych druhov, prevažujú v Ilavskej a Trenčianskej kotline piesčité a hlinito-piesčité pôdy, v Bytčianskej kotline piesčito-hlinité až hlinité pôdy.

<http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kqamr/2004/podnedruhy1.htm>

Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava

Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas

Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74

Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy

Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava

Hydrologické pomery

Kataster obce spadá do povodia Váhu. Priamo cez jej kataster preteká potok Pružinka. Pružinka preteká územím okresov Považská Bystrica a Púchov. Je to ľavostranný prítok Váhu s dĺžkou 17,7 km a priemerným prietokom 1,2 m³/s v ústí. Na dolnom toku (v obci Beluša) sa sprava oddeľujú dve ramená (tzv. Beluša) a zľava jedno rameno, ktoré ústi do Slatinského potoka.

Pramení v Pružinskej kotline pri osade Bristenné v nadmorskej výške približne 480 m n. m.. Od prameňa tečie najprv na západ, v obci Pružina sa stáča na severozápad. Po pribratí pravostranného Sverepeca pokračuje k obci Beluša na západ. Pred touto obcou sa delí na dve ramená, hlavné pokračuje juhojuhozápadným smerom centrom obce až k miestu, kde sa obe ramená znovu spojujú, potom sa ohýba severozápadným smerom, podteká Nosický kanál a na krátkom úseku tečie k ústi na juhozápad.

Geomorfologické celky

Žilinská kotlina, podcelok Pružinská kotlina, Strážovské vrchy, podcelok Trenčianska vrchovina, podcelok Strážovská hornatina, podcelok Podmanínska pahorkatina, Považské podolie, podcelok Ilavská kotlina.

Prítoky

Pravostranné: potok z oblasti Za Ostrým vrchom, potok z lokality Hviždelky, Zákopčianka, Podskalský potok, prítok z juhojuhovýchodného svahu Prielohov (522,1 m n. m.), potok z obce Horný Lieskov, prítok prameniáci severne od kóty 376,0 m, Sverepec, prítok prameniáci východne od kóty 386,7 m, Visolajský potok, prítok z oblasti Praveca, Konopný potok (ústi do hlavného ramena v Beluši)

Ľavostranné

tri krátke prítoky z oblasti Pod Sekanou, tri krátke prítoky prameniace západne od obce Pružina, prítok od samoty Podstrážie, Strážovský potok, prítok zo severného úpätia Ostrej Malenice (909,2 m n. m.), prítok z východného svahu Babieho (481,0 m n. m.), Slopniansky potok, prítok prameniáci severne od kóty 470,3 m, prítok prameniáci východne od Borovej hôrky (471,6 m n. m.), dva prítoky z oblasti Krškovho laz, prítok zo severozápadného svahu Borovej hôrky, prítok prameniáci západne od osady Pápežov laz, Kamenický potok, prítok zo západoseverozápadného svahu Vršku (461,8 m n. m.)-Kyslá voda.

Ústie

Pružinka sa vlieva do Váhu, pričom v obci Beluša sa koryto vetví na dve ramená, hlavné koryto ústi do Váhu západne od obce v nadmorskej výške cca 244,5 m n. m., kým vedľajšie rameno sa sčasti

vracia do hlavného koryta v centre Beluše, ešte predtým sa z neho zľava oddeľuje ďalšie rameno, ktoré ústi do Slatinského potoka západne od Hlože v nadmorskej výške približne 246 m n. m.

Klimatické pomery

Prevažná časť územia leží v mierne teplej oblasti s krátkym mierne suchým letom a miernou zimou. Zima je mierne chladná, s kratšie trvajúcou snehovou pokrývkou.

Teplotné pomery okrem geografickej polohy ovplyvňuje hlavne nadmorská výška a orografické pomery. Najteplejšou oblasťou je južná časť - nížinaté územie s dlhodobým ročným priemerom 8,9 °C. Smerom na východ a na severovýchod teplota klesá, a to tak, že v nižších nadmorských výškach je pokles teploty vyšší, a vo vyšších polohách je pokles teploty nižší. V najvyššie položených oblastiach klesá priemerná ročná teplota pod 6 °C. Najchladnejším mesiacom je január, najteplejším júl. Jar je chladnejšia ako jeseň, čo je spôsobené dlhším trvaním snehovej pokrývky na jar.

Pre členitý terén je typické tvorenie miestnych inverzií. Ide o situáciu, keď je v nižších polohách chladnejšie ako vo vyšších polohách. Inverzie sú prejavom stabilného zvrstvenia vzduchu, v ktorom nepôsobia výstupné vzdušné prúdy, ale kde pôsobí silné vyžarovanie zemského povrchu. Celodenné inverzie sa vyskytujú v zimnom období počas krátkeho dňa. Nočné inverzie sa vyskytujú po celý rok. Extrémne teploty vzduchu sú ovplyvňované hlavne polohou miesta a miestnym prúdením vzduchu (Kuča a kol., 1992). Tarábek (1974) charakterizuje oblasť ako región s teplotnou amplitúdou 20°C, menej 21°C, s indexom zavlaženia 0 až 120. Ide o oblasť s malou inverziou teplôt.

Druhým najdôležitejším činiteľom pri posudzovaní klímy sledovanej oblasti sú zrážky. Najvyššie zrážkové úhrny vykazuje severná časť, ktorá patrí medzi najvlhšie v území. Maximum zrážok obvykle pripadá na letné mesiace, minimum na zimné mesiace, čo nemusí byť vždy pravidlom. Ročný úhrn atmosferických zrážok zo zrážkomernej stanice Červený Kameň za rok 2000 bol 955,6 mm. Počet dní so snehovou prikrývkou vo vrcholových častiach územia sa pohybuje okolo 120 dní. Na výšku snehovej prikrývky má najväčší vplyv množstvo zrážok a teplota vzduchu, expozícia terénu voči svetovým stranám a vplyv návetiernej a závetiernej polohy.

Vlhkostné pomery sú najčastejšie charakterizované relatívnou vlhkosťou vzduchu, čiže pomerom medzi skutočným a maximálne možným obsahom vodnej pary vo vzduchu pri určitej teplote. V sledovanom území sa ročný priemer pohybuje okolo 77 - 80 %. Relatívna vlhkosť vzduchu má opačný chod ako teplota vzduchu, najvyššie hodnoty sú zaznamenané v zimnom období, a najnižšie v letnom období (Kuča a kol., 1992).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Vyznačuje sa bohatou vápencovou flórou so zastúpením teplomilných panónskych druhov, horských a vysokohorských karpatských druhov. Územie je bohaté na skalné útvary, z nich najatraktívnejšie boli vyhlásené za maloplošné chránené územia. Pestré mikroklimatické podmienky územia umožnili osídlenie teplomilným druhom na výhrevných južne orientovaných skalách, zástupcovia horskej flóry našli útočisko na chladnejších tienенých skalných stenách a úžľabinách na severných svahoch, niekedy aj v pomerne malej nadmorskej výške. Podstatný vplyv na charakter flóry má aj severo - južná orientácia pohoria.

Dominantnými travnými druhmi skalných mačinových spoločenstiev sú kostrava tvrdá (*Festuca pallens*), ostrevka vápnomilná (*Sesleria albicans*) a ostrica nízka (*Carex humilis*). Z horských druhov sa tu nachádzajú astra alpinska (*Aster alpinus*), hlaváč lesklý (*Scabiosa lucida*), horec Clusiov (*Gentiana Clusii*), chudóbka vždyzelená (*Draba aizoides*), jastrabník prerastlíkovitý (*Hieracium bupleuroides*), kosatka kalíškatá (*Tofieldia calyculata*), lomikameň metlinatý (*Saxifraga paniculata*), lomikameň vystupujúci (*Saxifraga adscendens*), mliečivec alpský (*Mulgedium alpinum*), očianka sol'nohradská (*Euphrasia salisburgensis*), pichliač lepkavý (*Cirsium erisithales*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), prvosenka holá karpatská (*Primula auricula* subsp. *hungarica*), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*), stokráska Micheliho (*Bellidiastrum michelii*), škarda Jacquinova (*Crepis jacquinii*), trojstet alpský (*Trisetum alpestre*), valeriána trojená (*Valeriana tripteris*), vápnika

skalná (*Kernera saxatilis*), večernica snežná (*Hesperis nivea*), vratička mesiačikovitá (*Botrychium lunaria*), zvonček maličký (*Campanula cochlearifolia*) atď. Zaujímavý je výskyt horských druhov v malých nadmorských výškach tiesňav a skalných úžľabín. V nižších polohách tiesňav s chladnou mikroklimou sa vyskytujú horské druhy klinček lesklý (*Dianthus nitidus*) a prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum* subsp. *moravicum*).

Na trvale zamokrených plochách sa vyskytujú mokré lúky, slatiny a prameniská, už zďaleka nápadné mohutnými trsmi ostrice metlinatej (*Carex paniculata*) a bielymi chumáčmi páperníka úzkolistého (*Eriophorum angustifolium*), páperníka širokolistého (*Eriophorum latifolium*). Z ďalších charakteristických druhov sa tu vyskytujú bahnička málokvetá (*Eleocharis quinqueflora*), barička močiarna (*Triglochin palustre*), bielokvet močiarny (*Parnassia palustris*), čertkus lúčny (*Succisa pratensis*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), ostrica Davallova (*Carex davalliana*), ostrica hostova (*Carex hostiana*), ostrica vzdialená (*Carex distans*), pakost močiarny (*Geranium palustre*), pichliač močiarny (*Cirsium palustre*), pichliač potočný (*Cirsium rivulare*), pichliač sivý (*Cirsium canum*), prasličkovka pestrá (*Hippochaete variegata*), valeriána celistvolistá (*Valeriana simplicifolia*), vzácne vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*), všivec močiarny (*Pedicularis palustris*), ako aj mäsožravé rastliny rosička anglická (*Drosera anglica*) a tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*).

Prevládajúcou drevinou je buk obyčajný (*Fagus sylvatica*), ojedinele sa vyskytuje hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), dub zimný (*Quercus petraea*), vo vyšších polohách jedľa biela (*Abies alba*) a smrek obyčajný (*Picea abies*). Smrekové porasty sú väčšinou nepôvodné, spolu s borovicou boli na mnohých miestach umele rozšírené na úkor buka. Bralá a skalné chrbty s plytkou pôdou obsadzuje pôvodná borovica lesná (*Pinus sylvestris*). Na chladnejších severných stenách sa sporadicky vyskytuje chránená drevina tis obyčajný (*Taxus baccata*). Pozornosť si zasluhujú porasty duba plstnatého (*Quercus pubescens*) v Podhradskej doline. Je to botanicky veľmi zaujímavé miesto s výskytom teplomilných druhov ako hadí mor rakúsky (*Scorzonera austriaca*), kavyľ drsnosteblový (*Stipa eriocaulis*), kavyľ pôvabný (*Stipa pulcherrima*), lykovec voňavý (*Daphne cneorum*).

V závislosti od lokálnych mikroklimatických podmienok sú tu zastúpené aj lipovo – javorové sutinové lesy s prevládajúcimi drevinami lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Vo vlhkých roklinách a sutinách môžeme nájsť miestami vzácne druhy kortúza Matthioliho (*Cortusa matthioli*), či jazyk jelení (*Phyllitis scolopendrium*).

Vďaka vápenatému podložiu je územie bohaté na prítomnosť druhov z čeľade vstavačovitá – orchideí. Z celkového počtu asi 70 druhov rastúcich na Slovensku sa tu nachádza okolo 40 druhov. Presný počet je ťažké stanoviť, lebo niektoré rody sa krížia, čím je sťažené ich určenie a ešte stále sa opisujú nové druhy, najmä pri samoopelivých rodoch. Sú to druhy obzvlášť citlivé na zmeny prostredia, lebo žijú v symbióze s mikroskopickými hubami a majú veľmi drobné semená, takže nie je ľahké ich presádzať a pestovať. Zachrániť ich môžeme najmä tak, že zachováme lokality, na ktorých sa vyskytujú. Najmenej ohrozené sú orchidey nachádzajúce sa v lesných spoločenstvách: hniezdovka hlístová (*Neottia nidus-avis*), korálica lesná (*Corallorhiza trifida*), kruštík malolistý (*Epipactis microphylla*), kruštík širokolistý (*Epipactis helleborine*), kruštík tmavočervený (*Epipactis atrorubens*), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*). K úbytku lesných druhov orchideí dochádza v dôsledku lesohospodárskej činnosti, najmä zmenami druhového zloženia porastov meniacich sa na rovnoveké a často veľmi husté monokultúry a ničením biotopov priamou ťažbou dreva.

Vzhľadom na akútny problém zarastania nelesných biotopov sú najviac ohrozené lúčne a mokrad'ové druhy: bradáčik vajcovitolistý (*Listera ovata*), hmyzovník holubyho (*Ophrys holubyana*), hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*), pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), vemenníček zelený (*Coeloglossum viride*), vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), vemenník zelenkastý (*Platanthera chlorantha*), vstavač bledý (*Orchis pallens*), vstavač mužský poznačený (*Orchis mascula* subsp. *signifera*), vstavač obyčajný (*Orchis morio*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*) - žltá a fialová forma, vstavačovec Fuchsov Soov (*Dactylorhiza fuchsii* subsp. *sooana*). Na mokradiach často rastú kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vzácnejšie päťprstnica hustokvetá (*Gymnadenia densiflora*). V bučinách sa veľmi vzácne vyskytuje črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*).

Pre najohrozenejšie druhy sú vypracovávané tzv. programy záchrany, v ktorých sú navrhnuté konkrétne opatrenia praktickej starostlivosti. Tieto opatrenia sú navrhované na základe zisťovaných vedeckých poznatkov o ekologických nárokoch jednotlivých ohrozených druhov s cieľom udržať alebo zlepšiť stav ich populácií. Najčastejšie v prípade nelesných druhov je to vysekávanie náletových drevín, kosenie a odstraňovanie biomasy, niekedy úprava vodného režimu a narušovanie pôdneho krytu z dôvodu umožnenia vyklíčenia veľmi drobných semien so slabou konkurenčnou schopnosťou. Taktiež sa navrhujú vhodné termíny na uskutočňovanie týchto opatrení. Pre územie máme vypracovaný a schválený program záchrany pre hmyzovník holubyho (*Ophrys holubyana*), pre navrhované ÚEV program záchrany pre rosičku anglickú (*Drosera anglica*).

Hodnotu z hľadiska vývoja karpatskej flóry majú tzv. západokarpatské endemity a subendemity, druhy viazané svojim výskytom len na geografické územie Karpát a Západných Karpát, ako sú klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), klinček včasný pravý (*Dianthus praecox* subsp. *praecox*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), stoklas jednoteblový (*Bromus monocladus*) a soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*).

<http://www.sopsr.sk/strazovskevrchy/botanika.html>

Živočíšstvo

Vo vápnených prameniskách žijú vzácne druhy mäkkýšov – glaciálny relikt pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*) a pimprlík mokradňový (*Vertigo angustior*). Obidva sú zároveň aj druhy európskeho významu. V NPR Súľovské skaly bol zistený v trávnatých xerothermných lokalitách veľmi vzácny druh pavúka komôrkár pontický (*Atypus muralis*), ktorý je kriticky ohrozený a v súčasnosti je známy len z niekoľkých lokalít v rámci Slovenska. Na xerothermných lokalitách sa zriedkavo vyskytuje motýľ jasoň červenooký (*Parnassius apollo*). K charakterickým chrobákom bučín patrí fuzáč alpský (*Rosalia alpina*).

Faunou obojživelníkov, plazov a drobných zemných cicavcov sa zaoberajú HLÔŠKA a KOVÁČIK. Údaje o faune obojživelníkov a plazov publikoval aj GREGOR ako výstup z XIX. TOP 1983. Z obojživelníkov boli zaznamenané: salamandra škvrnitá - *Salamandra salamandra*, mlok bodkovaný - *Triturus vulgaris*, mlok horský - *Triturus alpestris*, kunka žltobruchá - *Bombina variegata*, ropucha bradavičnatá - *Bufo bufo*, ropucha zelená - *Bufo viridis* a rosníčka zelená - *Hyla arborea*. Z plazov boli zistené: jašterica bystrá - *Lacerta agilis*, jašterica živorodá - *Lacerta vivipara*, jašterica múrová - *Podarcis* (= *Lacerta*) *muralis*, slepúch lámavý - *Anguis fragilis*, užovka obojková - *Natrix natrix*, užovka hladká - *Coronella austriaca*, užovka stromová - *Elaphe longissima* a užovka fíkaná - *Natrix tessellata*.

Na skalné biotopy je viazaný sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*). Strážovské vrchy sú jedným z pohorí, kde má optimálne podmienky a hustotu populácie. Výskyt orla skalného (*Aquila chrysaetos*) je veľmi ojedinelý. Sokol sťahovavý a orol skalný (ale aj iné druhy dravcov a sov) sú ohrozené viacerými negatívnymi faktormi (vykrádanie hniezd na komerčné účely, zmeny biotopu, intenzívna lesohospodárska činnosť, rozsiahla sieť vysokonapäťovej sústavy elektrických vedení, horolezectvo, strelné poranenia otrávené návnady) v rôznych kombináciách v závislosti o ktorý druh sa jedná. Z ďalších druhov dravcov bol v CHKO Strážovské vrchy zistený v hniezdnom období: sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), myšiak lesný (*Buteo buteo*) a sov: výr skalný (*Bubo bubo*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), sova lesná (*Strix aluco*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*) a myšiarka ušatá (*Asio otus*).

Bocian biely (*Ciconia ciconia*) je významným druhom, ktorý hniezdi v urbánnych ekosystémoch - na komínoch, veľkých stromoch, ale v súčasnosti najčastejšie na betónových stĺpoch s umelými hniezdnymi podložkami. Veľmi pozitívne pomáha formovať vzťah ľudí k prírode a je vhodný ekovýchový objekt. Spolužitie s bocianom nám často prezrádza veľa o myslení a tolerancii ľudí. Stretávame sa žiaľ aj s negatívnym správaním vo vzťahu k bocianovi. Správa CHKO Strážovské vrchy uskutočňuje každoročne v letných mesiacoch monitoring úspešnosti vyvážania mláďat bociana bieleho. Výsledky posielame aj celoslovenskému koordinátorovi. Podrobnejšie informácie a výsledky si môžete pozrieť v katalógu bocianov.

Rozľahlá sústava neprístupných jaskynných priestorov vytvára ideálne podmienky pre zimovanie netopierov. V lete si hľadajú úkryty v podkrovi a vežiach kostolov, alebo v dutinách stromov a puklinách skalných brál. Bol zaznamenaný výskyt netopiera obyčajného (*Myotis myotis*), netopiera východného (*Myotis blythi*), netopiera brvitého (*Myotis emarginatus*), netopiera veľkouchého (*Myotis bechsteini*), podkovára krpatého (*Rhinolophus hipposideros*), podkovára štíhlokridleho (*Rhinolophus ferumequinum*), netopiera čierneho (*Barbastella barbastellus*), netopiera hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), netopiera parkového (*Pipistrellus nathusii*), netopiera severského (*Eptesicus nilssoni*), netopiera pozdňého (*Eptesicus serotinus*), netopiera vodného (*Myotis daubentoni*), netopiera fúzatého (*Myotis mystacinus*), netopiera riasnatého (*Myotis nattereri*), netopiera hrdzavého (*Nyctalus noctula*), ucháča svetlého (*Plecotus auritus*), a ucháča sivého (*Plecotus austriacus*).

Z väčších cicavcov sa vyskytujú napr. vydra riečna (*Lutra lutra*), mačka lesná (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk dravý (*Canis lupus*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*).

http://www.sopsr.sk/strazovskevrchy/zoo_content.html#bezstavovce

2.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná a plynofikovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu ani čističku odpadových vôd. Dažďová kanalizačná sieť je rozpracovaná čiastočne v podobe rigolov pozdĺž hlavnej cesty. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - mobile 100 %, Orange 100 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom telefónnej linky – ISDN pripojenie, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov. Do budúcnosti sa ráta prípadne aj s mikrovlnným pripojením. V zlom technickom stave sa nachádza obecný rozhlas, ktorého ústredňa je alokovaná v budove obecného úradu. Do budúcnosti sa ráta s vybudovaním bezdrátového rozhlasu. Nasledujúca tabuľka prezentuje prehľad technickej infraštruktúry v obci.

Tab. 2 Prehľad technickej infraštruktúry v obci			
	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	nie	áno
Káblová televízia	ano/nie	Nie	-
Verejný vodovod	pokrytie v %	98%	
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	2 obecné studne	
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	15-20%	100%
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	-	-
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	100%	-
pripojenie na sieť internet	DSL		
	ISDN	áno	
	EDGE		
	Wi-Fi		
verejný internet	ano/nie	Nie	Nie
verejný prístupový bod	ano/nie	Nie	Nie
internetová kaviareň	ano/nie	Nie	Nie
počet počítačov pre verejný prístup do siete Internet	počet	8	
pokrytie signálom Orange	%	60% slabe	100%
pokrytie signálom T-mobile	%		100%
verejné studne	počet	2	-
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	-	-
vodojemy	počet/objem	1	1
priemyselná zóna - výrobná	počet firiem	2	5
priemyselná zóna - skladové hospodárstvo	skladová plocha v m3	-	
skládka TKO	ano/nie	Nie	Nie
separovaný zber	ano/nie	Áno	Áno zlepšiť
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	Nie	Áno
kompostovisko	ano/nie	Nie	Áno
cintorín	počet	1	-
dom smútku	počet	1	-

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Visolaje je zásobovaná elektrickou energiou zo samostatných transformačných staníc. Stanice slúžia pre zásobovanie maloodberateľov pomocou distribučnej elektrickej siete NN, časť výkonu využívajú podnikateľské subjekty. Trafostanice sú pripojené pomocou 22 kV prípojkového vedenia VN AIFe na jestvujúcu VN linku AIFe. Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce do obce z východu od mesta Považská Bystrica, sa postupne dostáva do zastavaného územia obce.

NN vzdušné vedenie je v dobrom stave. Vedenie je realizované na betónových podperných bodoch nepoškodených. Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž hlavnej cesty, miestami v súbehu s telefónnym vedením a vedením dedinského rozhlasu. Rozvádzače NN umiestnené na stožiarových trafostaniciach vyhovujú požiadavkám pre zásobovanie elektrickou energiou. Podzemné káblové vedenie je v obci realizované v malej miere. Len niektoré prípojky k rodinným domom sú vedené káblovým vedením v zemi. Pri výstavbe stavebných objektov a inžinierskych sietí treba toto vedenie rešpektovať. V obci nie sú objekty s veľkými nárokmi na elektrickú energiu, mimo hospodárskeho dvora PD a ten je zásobovaný zo samostatnej stožiarovej trafostanice.

Plynofikácia obce

Obec je napojená na zdroj zemného plynu – stredotlaký plynovod. Stredotlaký prírodný plynovod je vedený chotárom obce Visolaje. V obci sú vybudované miestne uličné plynovody. Plynovody sú vedené okrajmi miestnych komunikácií. Prírodný plynovod je vedený chotárom obce. Distribučný systém plošného zásobovania plynom v obci je zrealizovaný ako strednotlakový rozvod s prevádzkovým tlakom do 100 kPa.

Trasa hlavného STL rozvodu je uložená v miestnej komunikácii po celej dĺžke trasy a STL rozvod je zrealizovaný v jednotlivých uliciach o priereze DN 50 až DN 150, čím sú vytvorené podmienky pre pripojenie všetkých rodinných domov a občianskej vybavenosti podľa individuálnych požiadaviek obyvateľov obce a jednotlivých podnikateľských subjektov.

Pre rodinné domy a nízkopodlažné objekty bez centrálnej dodávky tepla a teplej vody je komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu teplej vody a varenia. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje samostatnými plynovými pecami.

V objektoch občianskej vybavenosti a drobného priemyslu sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby.

Zásobovanie teplom

Tepelná energia je používaná predovšetkým na vykurovanie objektov a prípravu teplej úžitkovej vody. Spotreba tepelnej energie je svojim charakterom sezónna. Počas trvania letného obdobia je jej denný odber relatívne rovnomerný s malými výkyvmi. Pre pokrytie spotreby energie sú k dispozícii nasledovné zdroje: zemný plyn, kvapalné palivá, napr. ľahký vykurovací olej alebo skvapalnený propán, ktoré je možné dovážať pomocou zásobovacích automobilov na miesto spotreby v letnom období, pevné palivo napr. odpadové drevo z ťažby z okolitých lesov a z okolitých drevospracujúcich prevádzok, elektrická energia z jestvujúcej elektrickej siete a nakoniec slnečná energia a iné obnoviteľné druhy energie.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V obci nie je vybudovaná verejná splašková kanalizácia. Objekty občianskeho vybavenia a novšie realizované rodinné domy majú žumpy. Sústavná dažďová kanalizácia nie je v obci vybudovaná, len formou odtokových rigolov popri miestnych komunikáciách. Splaškovú kanalizáciu je v budúcnosti potrebné riešiť z obce so zaústením splaškových vôd do vlastnej ČOV, prípadne spoločnej ČOV v rámci regiónu. Splašková kanalizácia by mala byť riešená a realizovaná tak, aby nedochádzalo k úniku splaškov.

Podľa STN 736701, ak vodohospodársky orgán oprávnený povoľovať vodohospodárske dielo neurčí šírku ochranného pásma kanalizácie, tak je potrebné dodržať ochranné pásmo v šírke 3,0 m od okrajov pôdorysných rozmerov kanalizačnej stoky a súvisiacich objektov. V ochrannom pásme je možné robiť akúkoľvek stavebnú činnosť len so súhlasom správcu kanalizácie.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie v obci je značne zastaralé. Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je z troch miest pri transformátorových staniciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie výbojkovými sodíkovými svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäťových osvetľovacích stožiaroch. Ovládanie navrhovaného osvetlenia je potrebné napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce pri transformátorovej stanici.

Telekomunikácie

Z hľadiska telekomunikačného členenia obec sa nachádza v UTO Púchov, ktorý je súčasťou tranzitného telefónneho obvodu TTO Trenčín so začlenením v primárnom centre PC Trenčín. Obec je pripojená na digitálnu ústredňu z RSU Beluša. Miestna telefónna sieť v obci a jej miestnych častiach je prevedená káblami v zemi a vzdušným vedením. Pripojenie telefónnych účastníkov je z UR osadených na drevených stĺpoch, vzdušnými vedeniami.

Rádiokomunikácie

V obci príjem televízneho signálu Slovenskej televízie je zabezpečovaný televíznym prekryvačom TVP. Signál ku koncesionárom sa dostáva na relatívne kvalitnej úrovni. Kvalitný príjem signálu STV by bol možný zriadením kábelovej televízie s prijímacím zariadením, obec však nemá financie na jej realizáciu.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súběžne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare.

2.4 DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v obci a jej okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska environmentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba.

Na financovanie potrieb obce a celého regiónu v oblasti dopravy bude slúžiť OP Doprava. Operačný program Doprava (ďalej len „OPD“) predstavuje programový dokument Slovenskej republiky pre čerpanie pomoci z fondov Európskej únie v sektore dopravy na roky 2007 - 2013. Tento dokument obsahuje súbor cieľov a prioritných osí zahrňujúcich viacročné opatrenia na ich dosiahnutie, ktoré budú realizované využitím finančnej pomoci z Kohézneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“).

OPD bol vypracovaný na základe, resp. v súlade s:

- nariadením Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o ERDF, ESF a KF a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (ďalej len „všeobecné nariadenie“),
- nariadením EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1783/1999,
- nariadením Rady (ES) č. 1084/2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94.

Globálnym cieľom operačného programu je podpora trvalo udržateľnej mobility prostredníctvom rozvoja dopravnej infraštruktúry a rozvoja železničnej verejnej osobnej dopravy. Vytýčený cieľ bude napĺňaný prostredníctvom sústavy špecifických cieľov:

- Špecifický cieľ 1 – Modernizácia a rozvoj železničnej infraštruktúry,
- Špecifický cieľ 2 – Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry,
- Špecifický cieľ 3 – Modernizácia a rozvoj infraštruktúry intermodálnej prepravy,
- Špecifický cieľ 4 – Rozvoj verejnej železničnej osobnej dopravy.

Dopravne je obec dobre prístupná, najmä v hlavnom smere východ západ. Oblasť má železničné spojenie. Letecké spojenie okres nemá. Najbližšie letiská sa nachádzajú v Žiline a v Trenčíne.

Tab. 3 Prehľad dopravnej infracructúry			
	jednotka	súčasný stav	budúci stav
chodníky popri cestách	km cca.	0,5	4
miestne komunikácie	km cca.	4	5
štátne komunikácie	km cca.	-	-
počet parkovacích miest	obecný úrad	1	-
	ZŠ, MŠ	1	-
	cintorín	1	-
	športová infraštruktúra	1	-
	dom kultúry	1	-
	oddychové zóny	1 pri kaplnke	3
	obchodné jednotky	1	-
	kostol	1	-
počet zastávok SAD	počet	3	-
Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy - názov	áno/nie	Áno	-

Cestná doprava

Cestná sieť v okolí obce je, podľa charakteru, delená na štátne cesty a miestne komunikácie ktoré obhospodaruje a spravuje obecný úrad. Štátne cesty sú podľa správneho členenia rozdelené na I., II., III. triedy. Najdôležitejšou cestnou komunikáciou v obci je cesta III. triedy. Priamo katastrom obce prechádza cesta diaľničného typu D1.

Celková dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca. 4 km. V dôsledku zlých poveternostných vplyvov a nadmerného využívania bude v krátkom období potrebná ich čiastočná, v dlhšom časovom horizonte komplexná rekonštrukcia.

Miestne komunikácie

V normovom šírkovom usporiadaní sú vybudované krátke úseky miestnych komunikácií. Ostatné úseky miestnych sú v zmysle STN 73 6110 vybudované v nenormových kategóriách a v nevyhovujúcich šírkových usporiadaniach. Vybudované sú zväčša v šírke vozovky 4,00 – 5,00 m ako obojsmerné komunikácie v nenormových kategóriách, v niektorých úsekoch len v šírke 3,00 m, ale ako obojsmerné komunikácie.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Cesta II triedy E75, ktorá prechádza intravilánom obce zo severu, nie je vybavená chodníkmi. Celková dĺžka chodníkov v obci je cca. 1 km. Ostatné komunikácie v obci zabezpečujú prevažne prístupy k domom a nie sú tiež vybavené chodníkmi a jestvujúce šírky koridorov medzi oploteniami ani neumožňujú dodatočnú výstavbu chodníkov. Z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky je možné tento stav akceptovať (mimo hlavnej komunikácie) z dôvodu veľmi nízkej intenzity obslužnej dopravy, ktorá umožňuje zmiešanie pešej a automobilovej dopravy v spoločnom profile. Fyzicky oddelené chodníky sú riešené ako jednostranné v súbehu s cestnou komunikáciou pri základnej dopravnej kostre.

Statická doprava

Statická doprava v obci je nedostatočne rozvinutá. Pred objektami občianskej vybavenosti sa nachádza pojednom parkovacím mieste.

Prímestská doprava

Vzhľadom na to, že cez obec neprechádza železničná trať, je cestná hromadná doprava najdôležitejším druhom hromadnej dopravy osôb. Obcou prechádza prímestská linka SAD a má v obci 3 zastávky. Dostupná vzdialenosť zastávok je do 500 m, čo je vyhovujúca vzdialenosť.

Železničná doprava

Keďže intravilánom obce železničná trať neprechádza, obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie v obci Beluša. Oblasťou prechádza železničná trať č. 120 v smere sever – juh.

Letecká doprava

Najbližším letiskom je letisko Žilina. Letisko Žilina je verejné medzinárodné letisko pre leteckú dopravu. Služí pre región severozápadného Slovenska s približne 1,2 mil. obyvateľov. Letisko Žilina je využívané pre leteckú dopravu slovenských a zahraničných leteckých spoločností, lety firemných a súkromných lietadiel, letecký výcvik a športové lietanie, sanitné lety, špeciálne letecké práce a činnosť letectva Armády SR. Obchodné využitie, zabezpečenie prevádzkových služieb a technickú obsluhu letiska Žilina vykonáva Letisková spoločnosť Žilina, akciová spoločnosť, ktorá je prevádzkovateľom letiska.

Letisko Žilina v Dolnom Hričove slúži pre potreby regiónu severozápadného Slovenska (mestá Trenčín, Pov. Bystrica, Púchov, Žilina, Kysuce, Orava, Martin, Ružomberok), ktorý má približne 1,2 mil. obyvateľov a je po Bratislave a Košiciach tretím ekonomicko – hospodárskym centrom Slovenska. Táto oblasť je súčasťou Euroregiónu Beskydy.

Význam žilinského letiska je v uľahčení prístupu najmä pre zahraničnú podnikateľskú klientelu z dôvodu vstupu zahraničných investícií a obchodných kooperácií s firmami v Žilinskom kraji. Všetky väčšie investície v kraji sa doteraz nezaobišli bez leteckej dopravy (INA Kysuce, Volkswagen Martin, SCP Ružomberok, Johnson-Controls Martin, Tesco Žilina, Ecco Slovakia Martin, AVC Čadca, atď.). Nemenej dôležité sú aj návštevy zahraničných podnikateľov pri rokovaní o exporte našich firiem. Tento trend naďalej pokračuje a v súčasnosti sa už príležitostne vykonáva aj nákladná letecká doprava.

V menšej miere sa vykonávajú i lety v aktívnom cestovnom ruchu, ale možno očakávať rast letov najmä pre kúpeľníctvo (Rajecké Teplice, Bešeňová, Bojnice, Trenč. Teplice...), turistiku (Vrátna, Martinské Hole, ...) aj výstavníctvo. Taktiež aktéri významných medzinárodných športových podujatí využívajú leteckú dopravu. Zavedenie pravidelnej dopravy umožní i vykonávanie odletov zo Žiliny na dovolenky v Stredomorí. Záujem zahraničných investorov o aktivity v regióne severozápadného Slovenska je vysoký. Objem priamych zahraničných investícií je v tomto regióne na treťom mieste v SR po Bratislave a Košiciach. Možno očakávať, že schválený vstup SR do Európskej únie od mája 2004 vyvolá ďalšie zvýšenie tohto záujmu o mnohé príležitosti, ktoré tu sú ešte nevyužívané. Ekonomický efekt regionálneho letiska nastáva aktívnym prepojením na miestnu ekonomiku. Ako súčasť dopravnej infraštruktúry sa prejavuje v podpore hospodárskeho rozvoja svojej spádovej oblasti. Funkčné letisko podporuje styk so svetom, vstup zahraničného kapitálu do ekonomiky regiónu, podporuje vytváranie pracovných miezd a rozvoj terciálnej sféry. Samotné letisko je hospodárne až z dostatočných leteckých výkonov a ďalších doplnkových služieb pre cestujúcich, posádky, letecké spoločnosti a ďalších používateľov letiska.

2.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy spojené práve so zhoršovaním kvality životného prostredia vedú ku koncentrácii úsilia štátov Európy a hlavne novo rozšírenej Európskej únie eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody spôsobené v minulosti. Svedčí o tom i prijatie Šiesteho environmentálneho akčného programu Spoločenstva "Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť,

naša voľba" (Akčný program), ktorý tvorí rámec environmentálnej politiky Európskej únie. Definuje kľúčové dlhodobé ciele v starostlivosti o životné prostredie, pričom za prioritu pokladá riešenie problémov zmeny klímy, ochrany prírody a biodiverzity, životného prostredia pre zdravie a kvalitu života, prírodných zdrojov a odpadov. Povinnosť a potreba naplňovať prijaté ciele vedúce k zlepšovaniu negatívneho stavu životného prostredia, prináležia všetkým stupňom štátnej správy a samosprávy. Obec v uvedenej hierarchii predstavuje najnižší ale základný prvok. Potreba naplňovať stanovené environmentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce, ktorá sa rozprestiera v podhorskom prostredí Strážovských vrchov.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

Územie v okolí obce patrí k územiám s výraznými prírodnými hodnotami. Oblasť v blízkosti obce je súčasťou CHKO Strážovské vrchy. Napriek výraznej antropizácii, v riešenom území a jeho najbližšom okolí sa nachádza niekoľko významných lokalít, ktoré predstavujú lokality ochrany prírody, prípadne ochrany prírodných zdrojov.

Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významným stromom a ich skupinám vrátane stromoradií, ktoré majú mimoriadny kultúrny, vedecký, ekologický prípadne krajinný význam.

Environmentálna politika Európskej únie vychádza z presvedčenia, že prísne environmentálne normy stimulujú inovácie a podnikateľské príležitosti a hospodárska, priemyselná, sociálna a environmentálna politika musia byť navzájom úzko previazané.

Základným pilierom politiky EÚ v oblasti životného prostredia je akčný program s názvom Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba. Hlavné body sú:

- klimatické zmeny a globálne otepľovanie;
- prirodzené biotopy a voľne žijúce zvieratá a voľne rastúce rastliny;
- environmentálne a zdravotné otázky;
- prírodné zdroje a nakladanie s odpadom.

Do konca tohto akčného programu sa bude klásť dôraz na boj proti zvyšovaniu celosvetových emisií skleníkových plynov a pokračovaniu straty prírodnej rozmanitosti so zameraním na javy rozširovania púští, odlesňovania, ohrozenia pôdy, stále výrazného vplyvu znečistenia na verejné zdravie a životné prostredie, čoraz väčšieho množstva odpadu a na postupné budovanie tzv. ekologickej stopy EÚ.

Zároveň je EÚ odhodlaná upevniť svoju rolu celosvetového lídra v otázkach klimatických zmien, prírodnej rozmanitosti a trvalo udržateľného využívania zdrojov – od výroby až po spotrebu a zneškodnenie. Viest' boj o zachovanie nášho životného prostredia je v súlade s politikou zamestnanosti a rastu, pretože špičkové ekologické inovácie a technológie môžu zabezpečiť oboje.

http://europa.eu/pol/env/overview_sk.htm

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších

predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Základným pre obec je územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ), ktorého záväzná časť sa po schválení obecným zastupiteľstvom stáva všeobecne záväzným nariadením obce. Obstarávateľom ÚPN obce (alebo zóny) je obecná samospráva.

Obec Visolaje má v súčasnosti vypracovaný územný plán zóny 31.5.1996

- doplnok a zmena č.1 2.8.2002 / spracovateľ: Ing. arch. Anna Kručayová /
- doplnok č.2 25.8.2006 / spracovateľ: Ing.arch.Peter Kručay/

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším.

V ochrane ovzdušia je kladený v prvom rade dôraz na dosiahnutie takej kvality ovzdušia, ktorá na základe súčasných vedeckých poznatkov neohrozí zdravie ľudí a ani životné prostredie. Najnovšie výskumy dokázali, že kvalita ovzdušia je jednou zo základných príčin zvyšovania výskytu respiračných ochorení.

Účelom zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) je transpozícia rámcovej smernice Rady č. 96/62/EC o hodnotení a riadení kvality ovzdušia a nadväzujúcich smerníc - smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 1999/30/EC týkajúcej sa limitných hodnôt oxidu siričitého, oxidu dusičitého a oxidov dusíka, tuhých častíc a olova vo vonkajšom ovzduší a smernice Rady č. 2000/69/EC týkajúcej sa limitných hodnôt benzénu a oxidu uhoľnatého vo vonkajšom ovzduší a smernice o ozóne vo vonkajšom ovzduší. Povinnosť riadiť sa uvedenými právnymi normami má aj obec ako článok miestnej samosprávy, a orgánom štátnej správy vo vymedzených oblastiach.

Najväčšími zdrojmi znečistenia sú veľké priemyselné podniky v mestách Považská Bystrica, Púchov a Žilina.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne krajský úrad, samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu.

Odpady, obaly a odpadové hospodárstvo je obsiahnuté na národnej úrovni v 20 aktuálnych právnych predpisoch so zapracovaním priamych i nepriamych novelizácií. Členenie v rámci zložky:

- Odpady a odpadové hospodárstvo (16 právnych predpisov)
- Obaly (4 právne predpisy)
- Elektrozariadenia a elektroodpad

Preberanie európskej legislatívy týkajúcej sa odpadov pozostávalo z troch krokov – prvým bolo prijatie zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a predpisov na jeho vykonanie, druhým prijatie zákona č. 529/2002 Z. z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a tretím krokom prijatie zákona č. 24/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Táto základná právna norma na úseku odpadov a odpadového hospodárstva upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva.

Zákon č. 529/2002 Z.z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov vytvoril právny rámec aj pre získavanie údajov z oblasti obalov a odpadov z obalov (zavedený bol systém tzv. povinnej osoby). Nariadením vlády SR č. 22/2003 Z.z., boli ustanovené záväzné limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov a pre rozsah ich recyklácie vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov pre sklo, plasty (bez PET), papier, kovy a osobitne pre polyetylén tereftalát (PET).

Základ právnej úpravy pre nakladanie s elektrozariadeniami a s elektroodpadom vytvára zákon NR SR č. 773/2004 Z.z., ktorý mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Nová stratégia v oblasti odpadov v rámci Európskej únie spočíva v snahe urobiť z Európy spoločnosť využívajúcu recykláciu, ktorá predchádza vzniku odpadov a využíva ich ako suroviny.

V programovacom období obec v oblasti odpadov plánuje rozšíriť zberný dvor pre separovaný odpad ako aj zriadiť obecné kompostovisko. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity. Uvedené aktivity budú pôsobiť na znižovanie zaťaženia obecného rozpočtu, ako aj životné prostredie.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príjmy a výdavky obce so zabezpečením odvozu a likvidácie komunálneho odpadu.

Tab. 4 Výdavky na zabezpečenie odvozu TKO v obci od roku 2002 do 2006 (v tis).					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Príjmy	129	130	132	133	136
Výdavky	315	330	340	350	351
OcÚ Visolaje					

Počas celého sledovaného obdobia prevyšovali výdavky príjmy z tejto činnosti. Nasledujúca tabuľka prezentuje objem komunálneho odpadu ako aj objem separovaného zberu v tonách.

Tab. 5 Objem vyprodukovaných odpadov v obci Visolaje od 2002 do 2006 (v tonách).					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Komunálny odpad	310	330	305	210	195
Separovaný odpad	16	19	14	14	11
OcÚ Visolaje					

V programovacom období obec v oblasti odpadov plánuje zriadiť zberný dvor pre separovaný odpad ako aj obecné kompostovisko. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity. Uvedené aktivity budú pôsobiť na znižovanie zaťaženia obecného rozpočtu, ako aj životné prostredie.

Lesné hospodárstvo

Lesy vo vzťahu k ľudskej spoločnosti plnia rôzne funkcie. Tieto bývajú v rôznych krajinách chápané rôzne, spravidla však vždy bývajú rozlišované tri hlavné funkcie, resp. ich skupiny:

- Produkčná funkcia
- Ochranná funkcia
- Špeciálne funkcie

Viacere užitočné funkcie lesa sa dostávajú v niektorých oblastiach do novej, výraznejšej významovej polohy, a to často ja čo do pomeru s produkčnou funkciou. Nie sú ojedinelé prípady, keď sa niektoré z ostatných funkcií dostanú do významovo dôležitejšieho postavenia ako je produkcia dreva a ostatnej pridruženej lesnej výroby. Pre lesného hospodára náročná úloha. Popri zabezpečovaní maximálne možnej produkcie dreva a racionálnom organizovaní mechanickej výroby sortimentov surového dreva sa musí starať o účinné posilňovanie vybraných a v danom lesnom hospodárskom celku špecifikovaných užitočných funkcií lesa.

Aby lesný porast bol schopný plniť požadovanú funkciu, musí byť obhospodarovaný vhodným spôsobom. Pri niektorých funkciách môže byť vhodné aby porast ostával neobhospodarovaný, v stredoeurópskych podmienkach sa to však stáva len výnimočne. Obhospodarovanie porastov primerané ich funkcii býva zabezpečené rozdelením lesov na viacero kategórií a subkategórií.

Z hľadiska prevažujúcich funkcií sa lesné porasty členia na:

1. hospodárske lesy
2. ochranné lesy
3. lesy osobitného určenia

Les je neustále ohrozovaný a v konečnom dôsledku aj poškodzovaný nielen prirodzenými činiteľmi ale aj človekom. Jednou z foriem na zabezpečenie uvedeného je územná ochrana, ktorú zákon definuje ako osobitnú ochranu prírody a krajiny vo vymedzenom území. Jeho účelom je prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržiavanie ekologickej stability. Za tým účelom zákon ustanovuje päť stupňov ochrany. Prvý stupeň ochrany, ako všeobecná ochrana, platí na celom území Slovenskej republiky.

Lesné hospodárstvo priamo v obci nie je dobre rozvinuté. Územie bolo v minulosti aj odlesňované, čím došlo k ústupu lesa, vzniku poľnohospodárskej pôdy. Ostatnú lesnú vegetáciu tvorí stromový porast pozdĺž cestných komunikácií ako aj estetickéj vegetácie v intraviláni obce. Širšie lesné enklávy sa rozprestierajú východne, južne a severne od hlavnej urbanistickej štruktúry. Štruktúru lesov v katastri obce prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 6 Štruktúra lesného hospodárstva		
lesné hospodárstvo	hosp. lesy v ha.	220
	súkromné v ha	97
	štátne v ha	101
	cirkevné v ha	7
	obecné v ha	15

Lesnaté územie zahŕňajúce dva orografické celky - Strážovské vrchy a Súľovské vrchy. Výškovo je členené od pahorkatín cez vrchoviny až po silne členité nižšie hornatiny. Na celom území prevládajú spoločenstvá bukových a jedľovo - bukových kvetnatých lesov a vápnomilných bukových lesov, na Strážove sa najvyšších nadmorských výškach pohoria vyskytujú aj javorovo - bukové horské lesy. V závislosti od lokálnych pôdnych a mikroklimatických podmienok sú tuzastúpené aj lipovo - javorové sutinové lesy. Ojedinele sa vyskytujú kyslomilné bukové lesy. Na skalnatých biotopoch, predovšetkým v severnej časti územia, rastú vzácne reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy. V južnej časti územia sa nachádzajú teplomilné submediteránne dubové lesy (s dubom plstnatým). V údolných nivách potokovo vplyvovaných záplavami alebo podmáčanými prúdiacou podzemnou vodou sa zachovali zvyšky aluviálnych jaseňovo - jelšových podhorských lužných lesov. V území sa nachádzajú aj skalnaté, lúčne a poľnohospodárske biotopy.

http://www.sovs.sk/iba_files/StrazovskeVrchy.pdf.
<http://www.webpark.sk/geografia/>

Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia obce. Vzhľadom k veľmi dlhému času jej obnovy je potrebné v maximálnej miere zohľadňovať jej prirodzené vlastnosti. Rozsah pôdneho fondu je obmedzený, a práve preto musí byť v plnom rozsahu racionálne využívaný. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno-imisná kontaminácia pôd.

Veľmi významný a podstatný vplyv na pôdu v regióne majú exhaláty vznikajúce spaľovaním uhlia, najmä zlúčenín síry (spôsobujú okysľovanie pôd) a ťažké kovy. Fytotoxicita arzénom, olovom a inými ťažkými kovmi sa popisuje ako inhibícia enzýmových systémov, čo sa navonok prejavuje v zníženom raste, vo vývoji a vo zvýšenom obsahu týchto prvkov v nadzemnej hmote. To má zároveň negatívny dopad na živočíšnu výrobu.

Väčšina tunajších pôd bola ovplyvnená činnosťou človeka. Nesystémové úpravy v krajine, ako napr. likvidácia rozptýlenej zelene, neopodstatnené melioračné úpravy a rekultivácie narušili vodný režim v krajine (vysoký výpar, pokles hladiny podzemných vôd, urýchlenie odtoku vody) a podporili negatívny vplyv vodnej a veternej erózie a tiež zasoľovanie a pod.

Z uvedeného dôvodu je nevyhnutná ochrana a kultivácia pôdneho krytu, ktorá vyplýva aj zo vstupu Slovenskej republiky do európskych štruktúr. Obec sa preto musí pri výkone činností v oblasti ochrany pôd riadiť nasledujúcou legislatívou:

- Zákon SNR č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF v znení neskorších predpisov,
- Nariadenie vlády SR č. 152/1996 Z.z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF,
- Rozhodnutie MP SR č. 531/1994-540 o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde a o určení organizácií oprávnených zisťovať skutočné hodnoty týchto látok.

Súvisiace právne normy:

- Zákon NR SR č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)
- Vyhláška UGKK SR č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon NR SR o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam
- Zákon SNR č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov
- Zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom
- Zákon NR SR č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách
- Zákon NR SR č. 136/2000 Z.z. o hnojivách
- Zákon NR SR č. 332/1996 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve a o zmene zákona č. 61/1994 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona č. 132/1989 Zb.
- Zákon NR SR č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov zriadených v záhradkových osadách a o vysporiadaní vlastníctva k nim.

V monitoringu pôd SR sa sledujú obsahy týchto prvkov: Cd, Pb, Cr, Zn, Cu, Hg, Ni, Co, Se, As, F, a to celkový obsah, obsah v 2M HNO₃ (resp. v 2M HCl) a experimentálne ich mobilné a mobilizovateľné formy (v prípade F len vodorozpustná forma). Celkový obsah - zahrňuje všetky formy, v ktorých sa určitý prvok v pôde vyskytuje. Použitie celkových obsahov prvkov z hľadiska posudzovania hygienického stavu (biotoxicity) pôdy má najnižšiu citlivosť, pretože len malá časť celkového obsahu prvkov sa môže dostať do potravinového reťazca. Obsah v 2M HNO₃ (u As v 2M HCl), označovaný aj ako uvoľniteľný obsah, zahrňuje rôzne frakcie prvkov z hľadiska ich rozpustnosti. V monitoringu pôd SR sa používa výluh 2M HNO₃ (Cd, Pb, Cr, Zn, Cu, Ni, Co) a výluh 2M HCl (As). Pre účel celkového zhodnotenia stavu kontaminácie pôd sa tento vyjadruje kategóriami podľa limitov najvyšších prípustných hodnôt škodlivých látok (Rozhodnutie Ministerstva

pôdohospodárstva SR o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde a o určení organizácií oprávnených zisťovať skutočné hodnoty týchto látok - č. 531/1994). Mobilné a mobilizovateľné formy: Je to súhrn foriem rizikových prvkov, ktoré majú perspektívne najväčší význam pre posudzovanie hygienického stavu pôd (biotoxicity), pretože zahrňujú ľahko uvoľniteľné, alebo rastlinami prijateľné formy.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone NR SR č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) s účinnosťou od 1. júna 2002. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Kvalita vody v tokoch (Váh, Pružinka) je ovplyvňovaná produkciou priemyselných a splaškových vôd a intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou spojenou s používaním hnojív. Spomedzi sídelných jednotiek okresu je veľmi nepriaznivý stav je v meste Púchov. V oblasti znečisťovania a ohrozovania akosti povrchových a podzemných vôd v súčasnej dobe na území celého okresu sa javí nedisciplinovanosť a nerešpektovanie zákonných noriem obyvateľmi okresu a to hlavne vypúšťaním obsahu žump do povrchových a podzemných vôd.

Ochrana vôd a ich racionálne využívanie je obsiahnuté na národnej úrovni v 35 aktuálnych právnych predpisoch so zapracovaním priamych a nepriamych novelizácií.

Členenie v rámci zložky:

- Ochrana vôd (19 právnych predpisov)
- Ochrana pred povodňami (5 právnych predpisov)
- Rybárstvo (2 právne predpisy)
- Verejné vodovody a kanalizácie (9 právnych predpisov)

Slovenská republika transponovala rámcovú smernicu o vodách (smernica 2000/60/ES) do nového vodného zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Hlavným cieľom právnej úpravy na úseku ochrany vôd a ich racionálneho využívania je dosiahnutie „dobrého stavu“ všetkých vôd, ktorý by mal byť dosiahnutý do roku 2015. Dobrý stav povrchových vôd predstavuje dosiahnutie dobrého ekologického a dobrého chemického stavu pre útvary povrchových vôd a dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu pre umelé vodné útvary a výrazne zmenené vodné útvary (kanály, prieplyvy, vodné nádrže a pod.).

Dobrý stav podzemných vôd znamená dosiahnutie dobrého kvantitatívneho a dobrého chemického stavu a odvrátenie trendov zvyšovania koncentrácie znečisťujúcich látok vo vodnom prostredí.

Ochrana obce pred povodňami

Reguláciu toku Pružinka je potrebné riešiť náhradnými technickými opatreniami, ktoré by jednak zachovali trasu toku a úpravy toku by pozostávali z odstránenia meandrových nánosov, prehĺbenia koryta, spevnenia brehov vegetačným opevnením a výsadbou brehovej zelene. Uvedenými opatreniami sa bude obec chrániť pred záplavami vplyvom zvýšeného povrchového odtoku z okolitých vyšších území, ktoré potok nie vždy je schopný bezpečne odviezť.

Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie obce pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Vodovod, na ktorý je obec napojená, sa nachádza v správe Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s..

Oblasť je významnou z hľadiska prirodzenej akumulácie podzemných vôd, ktoré sa využívajú ako úžitková voda. Keďže sa v dôsledku prírodných daností dostávajú povrchové znečistenia do týchto

vôd bez dostatočnej filtrácie, ich kvalita priamo závisí od vhodného spôsobu ľudskej činnosti. V prvom rade ide o poľnohospodárstvo a s ním spojenú chemizáciu. Nesprávnymi postupmi a nakladaním s priemyselnými hnojivami a skládkami domového odpadu, ale i škodlivými zásahmi jednotlivcov, sa kvalita podzemných vôd znižuje.

2.6 OBYVATEĽSTVO

Oblasť ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj, vzdelanosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasť identifikované na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti.

Z hľadiska vierovyznania je obec prakticky homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlási k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu. V malej miere sú zastúpené ostatné vierovyznania.

Tab. 7 Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SLDB 1991	SODB 2001
Rímskokatolícke %	94,64	97,79
Evanjelické %	0,21	0,63
Gréckokatolícke %	0,00	0,00
Pravoslávne %	0,00	0,00
Čs. Husitské %	0,00	0,00
Bez vyznania %	0,10	0,11
Ostatné %	0,00	0,00
Nezistené %	5,05	1,47
www.statistics.sk		

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa 100 % obyvateľov hlási k Slovenskej národnosti.

Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Visolaje bola zaznamenaná stagnácia prípadne mierne výkyvy.

Tab. 8 Počet obyvateľov v obci od roku 2002 do roku 2006 (počet osôb)					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Počet obyvateľov	929	934	934	936	926
OcÚ Visolaje					

Celkový počet obyvateľov vykazuje v sledovanom období stagnujúci trend. Za sledované 5 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov klesol 0,3 %. Priemerný koeficient rastu dosiahol hodnotu 1,000644, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,064 %. Predpokladaný vývoj do budúcnosti prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 9 Predpokladaný počet obyvateľov v obci do roku 2012 (počet osôb)					
Ukazovateľ/Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvateľov	929	932	936	944	955
OcÚ Visolaje					

Z hľadiska pohlavia, permanentne mierne presahuje počet žien počet mužov. Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok obyvateľstva v obci.

Tab. 10 Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľstva v obci (osoby)					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Úbytok	5	3	1	5	4
OcÚ Visolaje					

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v obci v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet zomrelých v obci neprekračuje počet živonarodených obyvateľov v žiadnom roku sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2002 a 2005, kedy stúpol počet obyvateľov v dôsledku prirodzených tendencií o 5.

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje vcelku rovnomerný vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok na rozdiel od prirodzeného úbytku negatívny trend.

Tab. 11 Migračný prírastok / úbytok obyvateľov (osoby)					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Migračný prírastok	9	2	-1	-3	-14
OcÚ Visolaje					

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2006. V uvedenom roku klesol počet obyvateľov v dôsledku migračných tendencií o 14. Najvyšší prírastok bol zaznamenaný v roku 2002, v uvedenom roku stúpol počet obyvateľov o 9. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku obyvateľstva v obci, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku.

Tab. 12 Celkový prírastok / úbytok obyvateľov (osoby) v obci.					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Celkový prírastok	14	5	0	2	-10
OcÚ Visolaje					

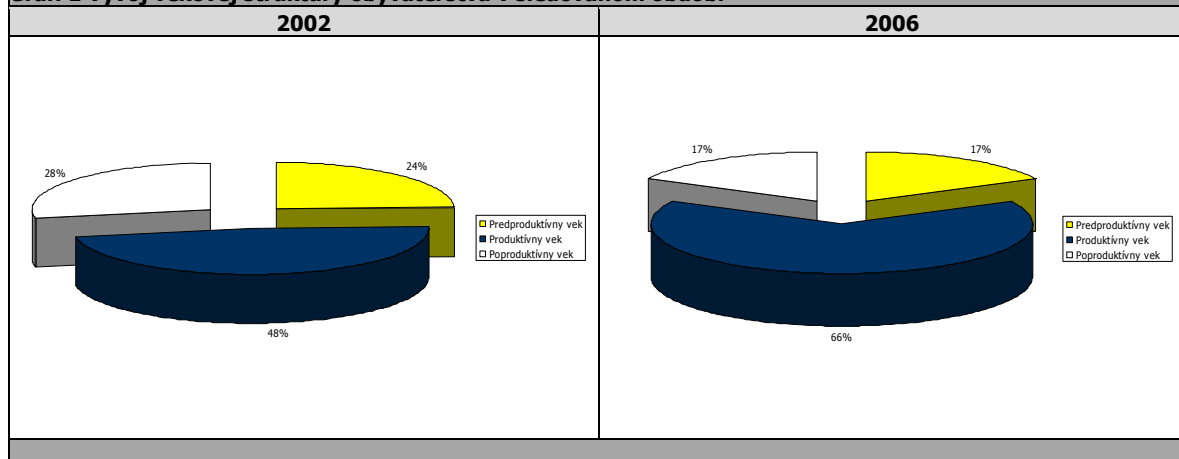
Ako prezentuje tabuľka, na rozdiel od roku 2004 a 2006 sledovaného obdobia, dochádzalo v obci len k prírastku obyvateľstva.

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V priemere vo všetkých skupinách došlo k miernemu nárastu počtu obyvateľov. Uvedený trend je pozitívny, nakoľko sa nepredpokladá sklon k stárnutiu obyvateľstva.

Tab. 13 Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín			
Ukazovateľ / Rok	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
2002	226	443	260
2003	208	563	163
2004	201	579	154
2005	173	601	162
2006	161	605	160

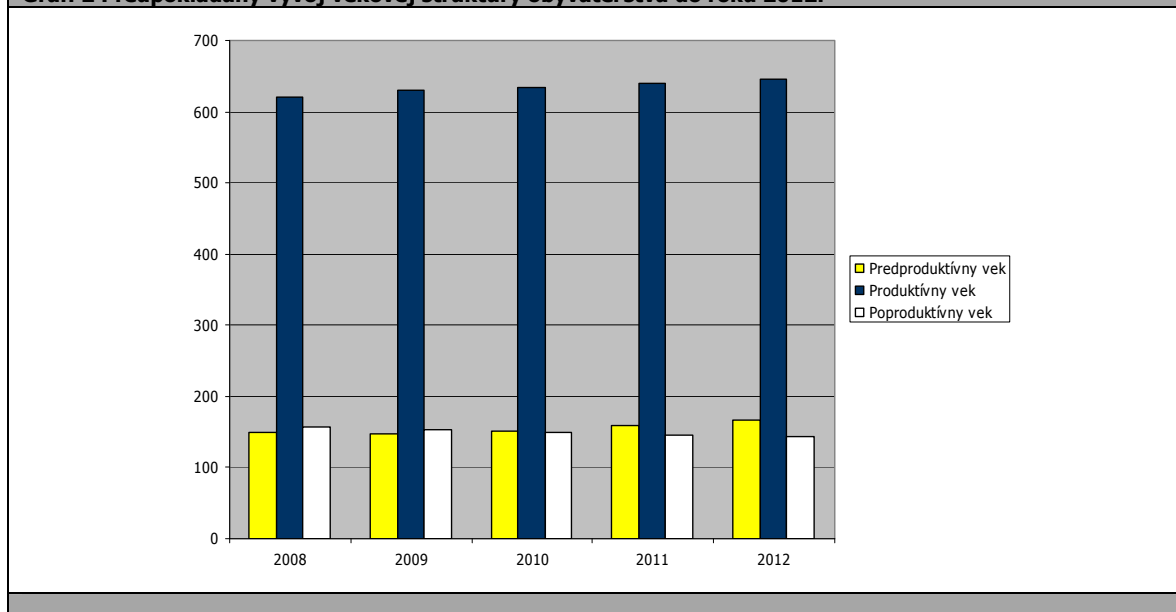
Graf. 1 Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 5 rokov došlo vo vekových skupinách k výrazným zmenám. Podiel obyvateľov v produktívnom veku sa zvýšil zo 48 % na 66 %. V absolútnych číslach došlo k poklesu obyvateľov v poproduktívnom a predproduktívnom veku.

Graf. 2 Predpokladaný vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva do roku 2012.

Ako prezentuje graf č. 2. predpokladá sa výraznejší pokles obyvateľov v poproduktívnom veku.

Tab. 14 Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

Ukazovateľ/Rok	2008*	2009*	2010*	2011*	2012*
Predproduktívny vek	150	148	152	159	166
Produktívny vek	621	630	634	639	645
Poproduktívny vek	158	154	150	146	144

OcÚ Visolaje

* - prognóza

Vekovú štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva prezentuje nasledujúca tabuľka. Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu mužov a žien od 20 do 29 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria muži od 55 do 59 rokov a ženy od 60 do 64.

Tab. 15 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2007

Vek	Muži	Ženy	Spolu
15 – 19	26	35	61
20 – 29	79	74	153
30 – 39	72	71	143
40 – 49	62	51	113
50 – 54	39	32	71
55 – 59	15	32	47
60 – 64	27	21	45
Spolu	317	316	633

OcÚ Visolaje

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 49 rokov.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

V obci je štruktúra obyvateľstva prakticky homogénna, s jednou dominantnou národnostnou skupinou, čo dokazuje aj nasledujúca tabuľka.

Tab. 16 Trvalo bývajúcce obyvateľstvo podľa národnosti (% v roku 2006)

Ukazovateľ/Národnosť	Trvalo bývajúcce obyvateľstvo	z toho národnosť					
		slovenská	maďarská	rómska	česká	rusínska	poľská
Štruktúra	926	100	0	0	0	0	0

OcÚ Visolaje

Okrem obyvateľov slovenskej národnosti v obci nežijú žiadni obyvatelia inej národnosti.

2.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce má nasledovnú štruktúru. Najväčší počet obyvateľov v mužskej populácii disponuje základným vzdelaním a učňovským vzdelaním bez maturity. V prípade ženskej populácie pripadá najviac obyvateľov na základné vzdelanie a stredné odborné vzdelanie bez maturity. Minimálne percento pripadá na obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním v prvom a druhom stupni. Nasledujúca tabuľka prezentuje vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva v roku 2007.

Tab. 17 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva k 2007 podľa pohlavia.			
Stupeň vzdelania / Pohlavie	Muži	Ženy	Spolu
Bez vzdelania / Základné vzdelanie	372	390	762
Učňovské bez maturity	162	68	230
Str. odb. bez maturity	137	180	317
Úplné stredné s maturitou	80	102	184
Vyššie odborné	5	8	13
Bakalárske	1	1	2
Vysokoškolské	7	5	12
Deti do 15 rokov	72	81	153
OcÚ Visolaje			

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra výrazne negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s úplným stredným vzdelaním. Nárast bol zaznamenaný aj v prípade skupiny s vysokoškolským vzdelaním. Negatívom je mierny nárast obyvateľov so stredným vzdelaním bez maturity.

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Likvidácia pracovných miest v dôsledku transformačných a reštrukturalizačných procesov nebola kompenzovaná vytváraním nových pracovných miest v ozdravených častiach hospodárstva. Pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest.

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenáva klesajúci trend. Zlepšovanie situácie je výsledkom priamych zahraničných investícií, ktoré sú hlavným zdrojom tvorby nových pracovných miest. Absolútny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 18 Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v obci do roku 2006 (osoby)					
Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Obec Visolaje	31	28	32	26	21
OcÚ Visolaje					

Od roku 2002 do roku 2006 klesol počet nezamestnaných obyvateľov celkovo o vyše 32 %.

Tab. 19 Nezamestnaní podľa dosiahnutého vzdelania					
Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
vedec. Vých.					
VŠ				1	2
vyššie vzdel.				2	
SOŠ s mat.	2		4	3	5
gymnázium		1			
SOU s mat.	1	2	6	7	2
SOU bez mat.	2	3	1	4	
vyučení	20	19	15	9	11
ZŠ	3	1	2		1
bez vzdel.	3	2	4		
OcÚ Visolaje					

Štruktúra evidovaných nezamestnaných z hľadiska ich dosiahnutého vzdelania bola totožná s celoslovenskými štatistikami. Najväčší podiel na nezamestnanosti v obci v sledovanom období pripadal na obyvateľov vyučených a obyvateľov so stredným vzdelaním s maturitou. Nasledujúca tabuľka prezentuje počty nezamestnaných podľa veku.

Tab. 20 Nezamestnaní podľa veku					
Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
15-18		2	3		2
19-24	6	4	5	4	3
25-29	1	2	4	3	4
30-34					
35-39					
40-44		5	5	2	
45-49	10	7	8	7	3
50-54	8		5	1	
55-59	7	8	2	9	9
nad 60					
OcÚ Visolaje					

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 55 do 59 a od 19 do 29. Uvedený stav korešponduje s celoslovenskými štatistikami, kde sa absolventi stredných a vysokých škôl radia k rizikovým skupinám na trhu práce.

Tab. 21 Nezamestnaní podľa doby evidencie					
Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
do 3 mes.					
4-6 mes.	2	3	2	2	1
7-9 mes.		4	2	2	1
10-12 mes.	2		4	1	2
13-24 mes.	9	5	6	6	3
nad 24 mes.	18	16	18	15	14
OcÚ Visolaje					

Významným ukazovateľom na trhu práce doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili dlhodobo nezamestnaní s dĺžkou evidencie viac ako 2 roky, a od 13 do 24 mesiacov.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Považskej Bystrici, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Väčšina obyvateľov je najviac obyvateľov zamestnaných v oblasti polygrafického, potravinárskeho priemyslu a v oblasti textilnej výroby.

Tab. 22 Priemerný evidenčný počet zamestnancov žijúcich v obci podľa priemyselných odvetví (%)			
Odvetvie/Roky	2004	2005	2006
Tažba nerastných surovín			
Potravinársky	6	8	10
Textilný, odevný a obuvný	2	3	5
Drevársky	2	2	4
Automobilový			
Polygrafický	52	45	30
Chemický a farmaceutický			
Výroba, rozvod energií a vody			
OcÚ Visolaje			

Celkovo v priemyselných odvetviach pracovalo v sledovanom období od 2 do 52 % obyvateľstva. V nepriemyselných odvetviach bolo najviac obyvateľov obce zamestnaných v stavebníctve a doprave a skladovaní. V priemere pripadal v sledovanom období na uvedené odvetvia podiel na zamestnanosti od 26 do 30 %.

Tab. 23 Priemerný počet zamestnancov žijúcich v obci pracujúcich v nepriemyselných sektoroch (%).			
Odvetvie/Roky	2004	2005	2006
Pôdohospodárstvo vrátane lesného hospodárstva	20	15	10
Stavebníctvo	30	30	26
Obchod	14	15	10
Doprava, skladovanie	30	26	28
Pošta a telekomunikácie	2	-	-
Peňažníctvo a poisťovníctvo	-	2	2
Verejná správa, obrana, povinné sociálne zabezpečenie	3	3	3
Školstvo	10	10	10
Zdravotníctvo, soc. starostlivosť	8	9	12
Ostatné služby	1	1	1
OcÚ Visolaje			

Najmenší podiel v nepriemyselných odvetviach pripadol na poštové a telekomunikačné služby a peňažníctvo a poisťovníctvo.

2.8 BÝVANIE

V 2007 tvorí v obci bytový fond 320 rodinných domov. Trvalo neobývaných domov bolo 50.

Rozvoj v oblasti výstavby bytov

Nakoľko obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností. Investičné aktivity obce sa zameriavajú hlavne na rozvoj nájomnej bytovej výstavby.

Základné údaje o domovom a bytovom fonde

Nasledujúca tabuľka prezentuje stav bytového fondu v roku 2007. V obci bolo v roku 2007 evidovaných 320 domov, z čoho 50 domov bolo neobývaných. V obci sa nachádzajú bytové domy, v ktorých sa nachádza 7 bytov.

Tab. 24 Domový a bytový fond (byty, domy) v roku 2007			
Ukazovateľ / Domy	Domy spolu	Neobývané domy	Byty spolu
Počet domov	320	50	7
OcÚ Visolaje			

Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti boli nasledovné: na jeden byt v obci v priemere pripadali 3 osoby, pričom na jednu osobu pripadlo v priemere 22 m².

Tab. 25 Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti domácností					
Ukazovateľ	Priemerný počet				Podiel trvalo obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami (v %)
	trvalo bývajúciach osôb na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na 1 trvalo obývaný byt	obytných miestností na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na osobu	

Obec	3	65	3	22	92
OcÚ Visolaje					

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 124/1996 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov a zo Sektorového operačného plánu pre oblasť rozvoja bývania, vypracovaného Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR na obdobie rokov 2000 – 2006.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu z hľadiska vlastníctva.

Tab. 26 Štruktúra bytového fondu		
Vlastníctvo	jednotka súčasný stav	
	Mj	Rodinné domy
Vlastníctvo BD	Počet	320
Vlastníctvo obec	Počet	ZŠ, KD,
Vlastníctvo FO	Počet	320
Vlastníctvo PO	Počet	-
Vlastníctvo ostatné	Počet	-
Neobývané	Počet	50
Priemerný vek domu	Roky	50
OcÚ Visolaje		

Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť – dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

V obci pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov. Vo väčšine prípadov sa jedná o malých a drobných podnikateľov a živnostníkov, ktorí sa orientujú predovšetkým na poskytovanie služieb občanom v obci. Funkciu zásobovania obce základným spotrebným tovarom plnia 4 malometrážne predajne. Nasledujúca tabuľka prezentuje existenciu ďalších predajných jednotiek a služieb občanom.

Tab. 27 Prehľad služieb v obci	
	Počet
Predajňa zmiešaného tovaru	4
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	1
Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	1
holičstvo/kaderníctvo	1
krajčírstvo	1
cukráreň	1

Ďalej sa nachádzajú v obci podnikateľské subjekty činné v oblasti, kovoobrábania, drevovýroby, dobravy, stavebníctva a iných služieb.

2.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest.

V obci sa nachádza materská, základná škola ako aj základná umelecká škola. Kapacita zariadenia je nízka a nevyhovuje súčasným potrebám obce. V budúcnosti bude potrebné riešiť nové priestorové vybavenie, prípadne rozšírenie súčasných.

Tab. 28 Celkový počet žiakov v materskej škole od roku 2002 do 2006.					
Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Žiaci	31	32	25	28	28
OcÚ Visolaje					

V roku 2006 bolo v materskej škole 28 detí. V základnej škole bolo v tom istom roku 42 žiakov.

Tab. 29 Celkový počet žiakov v základnej škole od roku 2002 do 2006.					
Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Žiaci	46	41	49	40	42
OcÚ Visolaje					

Čo sa týka materiálneho vybavenia obidvoch zariadení, postupne zastaráva a stáva sa nevyhovujúcim z hľadiska jeho ďalšieho využitia na pedagogické účely. V priebehu budúcich rokov obec plánuje postupnú obnovu a doplnenie materiálneho vybavenia, aby školy spĺňali bežné štandardy škôl. Celkové výdavky od roku 2002 do roku 2006 prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 30 Celkové výdavky na vzdelávanie od roku 2002 do roku 2006 (v tis. Sk).					
Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky bežné	1 320	1 350	1 380	1 400	1 450
OcÚ Visolaje					

Z dôvodu nízkych finančných možností obce a nedostatočných normatívnych príspevkov na žiaka z Ministerstva školstva SR, ktoré nepostačujú ani na úhradu bežných výdavkov spojených s činnosťou školy, sa predpokladá uskutočňovanie investičných projektov v súvislosti s rekonštrukciou školy v dlhšom časovom období, prípadne s pomocou štrukturálnych fondov Európskej únie.

V priebehu programovacieho obdobia bude potrebné kompletne rekonštruovať (strešná krytina, okná spôsobujúce vysoký únik tepla vo vykurovacom období - výmena okien a zateplenie budovy). Predpokladá sa aj rekonštrukcia sociálnych zariadení.

2.11 SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

V súčasnosti poskytuje opatrovateľskú starostlivosť pre obyvateľov hlavne v dôchodkovom veku.

Tab. 31 Celkové výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb od roku 2002 do roku 2006 (v tis. Sk).					
Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky	1 000	900	800	850	760
OcÚ Visolaje					

V obci absentuje akékoľvek zariadenie poskytujúce sociálne služby. Obec plánuje zriadiť stravovanie pre dôchodcov prípadne sociálne odkázaných, ako aj zriadiť klub dôchodcov.

2.12 ZDRAVOTNÍCTVO

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Najbližšia lekáreň a ordinácia detského lekára je vzdialená 3 km v obci Beluša.

2.13 ŠPORT

Obyvatelia majú v obci obmedzené možnosti športového vyžitia. Nedostatok športových plôch je potrebné riešiť zriadením univerzálneho ihriska. V obci sa nachádza futbalové ihrisko, ako aj detské ihrisko.

Tab. 32 Prehľad športovej infraštruktúry v obci		
	Súčasný stav	Budúci stav
kúpalisko umelé alebo prírodné	-	1 prírodné
telocvičňa	-	1
Ihrisko pre futbal (okrem školských)	1	-
ihrisko pre hokej	-	1
ihrisko detské	1	1
viacúčelové ihrisko	-	1
cyklotrasa - horská	-	1
lovný rybársky revír	1	-
poľovnícky revír	2	-
futbalový klub	1	-
tenisový klub	-	1
fitness centrum	-	1

V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú (resp. absentujúcu) športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku, poľovníctvo a rybolov.

Tab. 33 Výdavky na zabezpečenie športu v obci od roku 2002 do 2006 (v tis.).					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky	50	50	60	0	80
OcÚ Visolaje					

V sledovanom období stúpol objem prostriedkov od roku 2002 do roku 2006 o 60 %.

2.14 KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmosťou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Celkové ročné výdavky na zabezpečenie kultúry v obci prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 34 Výdavky na zabezpečenie kultúry v obci od roku 2002 do 2006 (v tis.).					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky	15	20	18	20	23
OcÚ Visolaje					

Na uskutočňovanie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci kultúrny dom. Uvedená stavba je však v zlom technickom stave. Súčasná strešná krytina na mnohých miestach vplyvom poveternostných vplyvov zvetrala a dažďová voda presakuje do interiéru budovy. Nevyhnutné je zateplenie obvodových plášťov budovy ako aj výmena sklenených výplní.

Tab. 35 Prehľad kultúrnej infraštruktúry v obci

	Počet
Knižnica	1
hudobná skupina - spevácka	1
kostol	1

Aj napriek zlému technickému stavu však budova slúži na uskutočňovanie pravidelných i nepravidelných kultúrnych aktivít. Z pravidelných kultúrnych akcií sa v obci usporadúvajú slávnosti pri príležitosti dňa detí, dňa matiek, posedenie s dôchodcami, atď.. Do budúcnosti plánuje obec zaviesť viacero pravidelných kultúrnych akcií.

2.15 UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnosti sa v obci nenachádza špecializované ubytovacie zariadenie.

2.16 STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Stravovacie a reštauračné služby sú poskytované v miestnych pohostinstvách. V obci chýba reštauračné zariadenie, ktoré by v tradičnom prostredí poskytovalo príležitostným ale aj ostatným návštevníkom obce tradičné jedlá typické pre túto oblasť. V obci sa nachádza cukráreň.

2.17 CESTOVNÝ RUCH

Táto zložka je na území obce takmer zanedbaná a preto ju treba podporiť zriadením viacúčelovej športovej plochy a ponechaním priestorovej rezervy na vybudovanie prírodného kúpaliska. V širších súvislostiach podporovať rozvoj agroturistiky, cykloturistiky. V rámci služieb turistiky zriadiť ubytovacie zariadenia typu rodinných penziónov.

2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2002– 2006

V sledovanom období vykazovalo hospodárenie obce rovnomerný vývoj.

Tab. 36 Prehľad hospodárenia obce v období od 2002 – 2006 (tis.Sk)

Ukazovateľ / Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Bežné príjmy	4 320	4 890	5 830	6 974	7 736
Kapitálové príjmy	-	-	-	-	-
Príjmy spolu	4 320	4 890	5 830	6 974	7 736
Bežné výdavky	4 180	4 230	4 482	7 054	7 962
Kapitálové výdavky	-	-	-	-	191
Výdavky spolu	4 180	4 230	4 482	7 054	8 153
Zisk/strata	140	660	1 348	-80	-417

OcÚ Visolaje

Ako prezentuje tabuľka, vo väčšine prípadov hospodárila obec s kladným hospodárskym výsledkom. V roku 2006 vykázala obec deficit 417 tis. Sk. Vzhľadom na veľkosť obce možno hospodárenie obce považovať za pozitívne s tendenciou trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných samosprávnych funkcií. Nasledujúca tabuľka prezentuje stav majetku obce k 31.12.2006. Obec disponovala týmto majetkom:

Tab. 37 Prehľad majetku obce v roku 2006 k 31.12.

Majetok	Suma (v tis. Sk)
Software	
Pozemky	1 370 015 Sk
Stavby	11 795 752 Sk
Ostatný HIM	1 050 912 Sk
Spolu majetok	14 216 679 Sk

OcÚ Visolaje

Najväčší podiel majetku obce pripadal na hmotný investičný majetok. K uvedenému termínu disponovala obec stavbami v hodnote 11,7 mil. Sk. Ostatný hmotný investičný majetok bol

ohodnotený na 1 mil. Sk. Obec k uvedenému dátumu disponovala pozemkami v hodnote 1,37 mil. Sk.

2.19 SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje celkové výdavky na chod samosprávy v tis. Sk.

Tab. 38 Výdavky obce na chod samosprávy od 2002 do 2006					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Obec	1 830	1 950	2 080	2 120	2 330
OcÚ Visolaje					

Vývoj celkových výdavkov v sledovanom období zaznamenáva mierne rastúci trend. Od roku 2002 do roku 2006 vrátil objem vynaložených prostriedkov na chod samosprávy o 27,3 %. Nárast výdavkov bol kompenzovaný nárastom príjmov z podielových daní, ktorých výšku prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 39 Príjmy obce z podielových daní a poplatkov od 2002 do 2006 (v tis. Sk).					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Podielové dane	3 850	4 100	4 320	4 370	4 587
Miestne poplatky	526	530	538	545	550
OcÚ Visolaje					

S výkonom svojich samosprávnych funkcií súvisí aj zabezpečovanie komunálnych služieb v obci. Nasledujúca tabuľka prezentuje výdavky obce Visolaje na zabezpečenie týchto služieb. Najväčší podiel výdavkov pripadal na verejné osvetlenie a údržbu miestnych komunikácií.

Tab. 40 Výdavky obce na zabezpečenie komunálnych služieb 2001 do 2005					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Úprava verejných priestranstiev	30	53	54	58	62
Údržba miestnych komunikácií	148	150	176	185	584
Cintorínske služby	70	42	36	35	106
Verejné osvetlenie	410	380	460	412	421
OcÚ Visolaje					

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Tab. 41 Príslušnosť k obyvateľov k úradom ŠSS	
Sídlo matričného úradu	Beluša
Sídlo pracoviska daňového úradu	Púchov
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Púchov
Sídlo Okresného súdu	Považská Bystrica
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Púchov
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Považská Bystrica
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trenčín
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Považská Bystrica
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Púchov
ŠÚ SR	

3 VÍZIA A POSLANIE OBCE VISOLAJE

Vízia

Obec Visolaje bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane významným sídlom výroby. V nadväznosti na svoju kultúrno - historickú hodnotu, a bude vyvážene a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zvel'ad'ovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – poľnohospodárstvo a elektrotechnický priemysel.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Visolaje. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Visolaje a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí?

Poslaním obce je slúžiť všetkým obyvateľom, ktorým ponúkame jedinečné služby, vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj obce, chrániť všetkých jej obyvateľov, ale aj okolitú prírodu a jej zdroje. Obyvatelia obce, ktorí žijú alebo pracujú v obci predstavujú prioritu.

Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Visolaje disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Visolaje všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku, pasívnu ochranu prostredníctvom kamerového a záznamového systému, dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky,

riešenie statickej dopravy, ako aj ochranu životného prostredia v obci. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je budovanie priemyselných zón. Obec Visolaje v súlade s touto filozofiou buduje priemyselné zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty a ich rozlohu plánuje naďalej rozširovať.

Priemyselný park s vybudovanou infraštruktúrou vytvára vhodné podmienky pre pôsobenie strategických investorov a tým zvyšuje konkurencieschopnosť obce. Využitie kapacity priemyselného parku znamená priame zamestnanecké príležitosti pre obyvateľov a zvýšenie kvality ich života.

2. Technická infraštruktúra

Doprava

V zmysle zákona bol prenesený výkon štátnej správy na úseku cestnej dopravy, ktorým sa zveruje do pôsobnosti obce uzatváranie zmlúv s dopravcom o výkone vo verejnom záujme a poskytovanie náhrady preukázanej straty dopravcovi, za účelom zabezpečenia prepravných potrieb osôb a služieb v prospech verejnosti. Obec Visolaje uzatvára zmluvný vzťah s dopravcom so záujmom o dlhodobú spoluprácu pri zabezpečovaní dopravy a zámerom upraviť právne a finančné vzťahy medzi zmluvnými stranami, ktoré pri výkone vo verejnom záujme v hromadnej doprave vznikajú. Objednávame a kontrolujeme dopravné výkony vo verejnom záujme a uhrádzame dopravcovi náhradu preukázanej straty vzniknutej z výkonu vo verejnom záujme. Inými slovami dotujeme hromadnú dopravu v obci, aby bola finančne dostupná pre všetkých obyvateľov.

Príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

Verejné osvetlenie

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov.

3. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľaďovanie obce neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj detské a športové ihriská so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre udržiavanie spoločenských väzieb seniorov obec Visolaje dotuje chod klubov dôchodcov. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce.

Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc Ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine, zákonom č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi, zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele, končiac Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec Visolaje považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorit.

5. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Visolaje v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces v materskej škole, základnej škole a školských zariadeniach. Ponúka rôznorodé záujmové a doplnkových vzdelávacích služby v rámci voľno-časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov, prevádzkuje moderné stravovacie zariadenia, rešpektujúce zásady zdravej výživy. Obec v súlade so svojim zámerom víta iniciatívy neštátnych zriaďovateľov škôl a školských zariadení s cieľom umožniť obyvateľom vybrať si tie najkvalitnejšie výchovno-vzdelávacie služby.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných jednôt prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Samospráva sa významne finančne angažuje aj v prevádzke futbalového štadióna pre spoločensky najpopulárnejšie športy a pre diverzifikáciu športovej ponuky. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Visolaje či koncepčných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov. Budovanie profesionálneho športu v obci môže byť súčasne predpokladom pre zvýšenie turistického ruchu a nástrojom pre prezentáciu Prašíc na nadnárodnej úrovni.

6. Kultúra

Obec Visolaje v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, zabezpečuje kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzkuje knižnicu, zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru nielen v centrálnej časti obce, ale aj v jednotlivých častiach. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č.

61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

7. Cestovný ruch a public relation

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s komisiou pre kultúru a CR, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou mesta Púchov v spolupráci s partnerskými obcami.

4 PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI OBCE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti nasledovné:

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry. V prípade existujúcich priemyselných zón ide hlavne o rekonštrukciu zóny s ohľadom na vytvorenie podmienok jej patričného rozšírenia.

2. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj cestovného ruchu.

3. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

5. Školstvo a šport

Zlepšenie technického stavu a vybavenia školy. Údržba a skvalitnenie vybudovanie nového športového areálu ako aj príľahlých ihrísk.

6. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

7. Cestovný ruch a public relation

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kanceláriami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky.

5 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

5.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj.

5.2 Technická infraštruktúra.

5.3 Životné prostredie.

5.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo.

5.5 Školstvo a šport.

5.6 Kultúra.

5.7 Cestovný ruch a public relations.

Analýza SWOT

Analýza SWOT pomôže zamerať pozornosť na kľúčové oblasti vo vnútri obce. Využitá bude hlavne pri budovaní jej silných stránok, odstraňovaní slabých stránok alebo ich akceptovaní (pokiaľ ich nie je možné odstrániť), využívaní príležitostí a vyrovnaní sa s rizikami vonkajšieho prostredia. SWOT analýza bude základným dokumentom a východiskom pre tvorbu stratégie obce a strategického plánovania.

Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov, odhaľuje, čo je v obci pozitívne a negatívne. Silnou stránkou obce sú jej prirodzené dispozície a akákoľvek konkurenčná výhoda. Slabou stránkou je to, čo obci chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými.

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj obce z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať. Príležitosťou obce je akýkoľvek pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj v prípade, že sa nájdu zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením obce sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja na úrovni miestnej ale aj regionálnej, národnej či celosvetovej, ktoré ju v negatívnom smere ovplyvňujú.

Syntéza výsledkov analýzy SWOT porovná vonkajšie hrozby a príležitosti s vnútornými silnými a slabými stránkami. Ich kombináciou a prienikom vznikne stratégia ako vyvažujúci faktor, ktorý uvedie obec do súladu s jej okolím. Vzhľadom na rozdielny význam a váhu jednotlivých analyzovaných položiek bude mať obec k dispozícii rozličné varianty stratégie:

- 1.Stratégia SO - najatraktívnejší strategický variant. Obec si ju zvolí ak, prevažujú sily nad slabosťami a príležitosti nad hrozbami. Odporúča sa ofenzívna stratégia z pozície sily.
- 2.Stratégia ST - stratégia silnej obce, ktorá sa nachádza v nepriaznivom prostredí. Odporúča sa defenzívna stratégia, ktorou si obec chráni už vydanú pozíciu.
- 3.Stratégia WO - túto stratégiu si volí, ak prevažujú slabosti nad silami, nachádza sa však v atraktívnom prostredí. Aby obec využila naskytujúce sa príležitosti, na ktorých zvládnutie nemá dostatok vnútorných schopností, snaží sa postupne posilňovať svoju pozíciu a odstrániť nedostatky.
- 4.Stratégia WT - vhodná pre obec, ktorá je slabá a navyše sa nachádza v neatraktívnom prírodnom a sociálno-ekonomickom prostredí.

5.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dostatok pracovnej sily, ktoré sú k dispozícii pre priemyselne zamerané podniky, - prítomnosť firiem s dobrým rozvojovým potenciálom, - výhodná geografická poloha obce v blízkosti okresného mesta Púchov, - prechádzajúca cesta D1, - Rýchla dostupnosť regionálnych centier – Považská Bystrica, Žilina, Bytča, - Existencia dvoch priemyselných zón v obci, - rýchla dostupnosť krajského mesta Trenčín, - vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku, - existencia vhodných plôch pre budovanie priemyselných zón, - rozvinuté lesné hospodárstvo, - existencia 4 predajní zmiešaného tovaru, - existencia zariadenia pre údržbu a opravu motorových vozidiel, - existencia predajne súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá, - existencia holičstva, - prevádzka cukrárne, - existencia krajčírstva, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia ubytovacích a stravovacích zariadení, - absencia hospodárskych zón, - absencia poľnohospodárskej výroby, - nedostatočné vybavenie infraštruktúrou cestovného ruchu, - absencia reštauračných služieb, - absencia predajne mäsových výrobkov, - nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít, - nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva, - chýba informačný systém na komunikáciu samospráva – podnikatelia - občania - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, - vysoká finančná záťažnosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania, - nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov u fyzických osôb, ktorá zabraňuje rozvoju podnikateľských aktivít, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov na nákup a inštaláciu moderných efektívnych výrobných technológií,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva, - existencia vhodných podmienok na rozvoj poľnohospodárstva, - maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok, - rozvoj technickej infraštruktúry, - rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám, - zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k financiám, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - zahraničné investície, - podpora rozvojových investícií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách, - spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít pre podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turistika), - zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít, 	<ul style="list-style-type: none"> - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity, - neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,

5.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie, - dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou na 98%, - existencia dvoch verejných studní, - existencia vodojemu pre verejný vodovod, - rozvodná sieť plynu - 100 %, - dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť, - rozpracovaná dažďová kanalizácia, - prechádzajúca cesta D1, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia, potreba dobudovania, - nedobudovaná dažďová kanalizácia, - absencia splaškovej kanalizačnej siete, - nedostatočné pokrytie signálom mobilných operátorov, - absencia ČOV, - absencia signálu mobilných operátorov, - absencia verejného Internetu, - absencia verejného prístupového bodu, - potrebná rekonštrukcia miestneho vodovodu,

<ul style="list-style-type: none"> - z funkčného hľadiska veľmi vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy, - existencia 3 zastávok SAD, - existencia verejného rozhlasu, - existencia obecného cintorína, - existencia domu smútku, - úroveň dobudovania nadradenej dopravnej infraštruktúry ako súčasti európskej dopravnej infraštruktúry, - hustota existujúcej infraštruktúry cestnej dopravy, - v blízkosti regiónu nachádzajúce sa križovanie multimodálnych európskych koridorov smer západ-východ a sever-juh, ktoré spájajú hlavné sídelno-hospodárske ťažiská SR a napájajú ich na európsky dopravný systém, - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - široká sieť pamäťových a fondových inštitúcií a dostupnými, rozsiahlymi a hodnotnými zdrojmi pre kvalitný digitálny obsah a e-sluzby, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav miestnych komunikácií, ktoré sú vplyvom poveternostných podmienok v značnom štádiu zvetrania, - zlý technický stav miestneho verejného rozhlasu, - nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce – obecný úrad, ..., - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia chodníkov popri väčšine komunikácií vo vlastníctve obce, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-sluzieb , - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-sluzieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy - nedostupný kvalitný digitálny obsah - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - pomaly rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, - nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry, - nedostatočne rozvinutý integrovaný dopravný systém (IDS) - nízky podiel ciest vyšších tried na celkovej dĺžke ciest v regióne, - nevyhovujúci technický stav ciest I. triedy, - nedobudovaná sieť rýchlostných ciest, - prudký nárast individuálneho motorizmu, - zastaralý park verejnej osobnej dopravy, - nevhodná del'ba prepravnej práce verejnej osobnej dopravy, - absencia integrovaných dopravných systémov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba splaškovej kanalizácie s ČOV, - rekonštrukcia obecného vodovodu, - vybudovanie miestneho bezdrôtového rozhlasu, - rekonštrukcia mostov a l'avok, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách, - rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - existujúca infraštruktúra pre rozvoj priemyselných zón v obci, - zlepšenie dopravnej dostupnosti železničnou dopravou, - zrovnoprávnenie papierovej a elektronickej komunikácie medzi verejnou správou, občanmi a podnikateľmi, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - znižovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy, - pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zníženie dopravnej dostupnosti a s tým spojené zníženie atraktívnosti územia pre investorov, - zvyšujúca sa nehodovosť na ceste I. triedy E572 z dôvodu prekračovania prípustnej intenzity, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - narastanie environmentálneho zaťaženia, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

<ul style="list-style-type: none"> - dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiaми alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov
---	---

5.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - existencia separovaného zberu, - plynofikácia obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia kanalizačnej siete s ČOV, - absencia zberného dvora pre separovaný zber, - absencia obecného kompostoviska, - prechádzajúca cesta D1, - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - v širšom okolí prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce nadmernú produkciu polietavých častíc prachu, - prítomnosť medzinárodnej cesty s nadmernou produkciou exhalátov a v zimných mesiacoch aj prachu z posypových materiálov, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - sídlo ekologicky záťažových prevádzok alokovaných v Trenčianskom kraji – Elektráreň Nováky, Novácke chemické závody, atď., - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy, - existencia čiernych skládok, - absencia oddychovej zóny pre obyvateľov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zmena palivovej základne, - úprava verejných plôch, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - spustenie ČOV, - vybudovanie miestnej kanalizácie, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - regulácia koryta miestneho potoka, - výstavba chodníkov popri miestnych komunikáciách, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - výstavba oddychovej zóny v širšom centre obce, - výstavba športovo – rekreačného areálu v obci, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy, veterná energia, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami. - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

5.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v priľahlých sídlach, - zlepšovanie právneho a inštitucionálneho rámca sociálnej inklúzie - realizované reformy, vrátane inštitucionálnych a fiškálnych v oblasti sociálnej inklúzie, fiškálna decentralizácia - dôraz na princíp subsidiarity - zvyšovanie adresnosti, efektívnosti a dostupnosti opatrení sociálnej inklúzie - dôraz na kvalitu a profesijné zabezpečenie - novokoncepcovaný systém ochrany detí - fiškálna decentralizácia - kvalitné neštátne subjekty pôsobiace v niektorých oblastiach sociálnej sféry - zavádzanie podporných opatrení pre rodiny s deťmi - zvyšujúce sa povedomie zamestnávateľov pri vytváraní rodine priateľského prostredia a tradícia súťaže „Zamestnávateľ ústretovej k rodine“ a Audit „Rodina a práca“ - kvalitný fungujúci systém predškolských zariadení, záujem MVO o vytváranie služieb starostlivosti, existencia celoslovenského systému „materských centier“ - vysoká solidarita a podpora v rámci rodín v súvislosti so starostlivosťou o deti a odkázané osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia domova dôchodcov, - absencia domu sociálnych služieb, - absencia klubu mladých, - absencia klubu dôchodcov, - absencia stravovania pre dôchodcov a sociálne odkázaných, - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb, - nedostatok priestorov na zriadenie domova sociálnych služieb, - absencia oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie, - absencia ordinácie praktického lekára, - ekonomická situácia obyvateľstva zabraňuje častokrát potrebnú návštevu ordinácie praktického a následne špecializovaného lekára, - zdravotný stav obyvateľstva, - pretrvávajúce tradičných spádových oblasti dochádzky za prácou - nízka úroveň priestorovej mobility za prácou všeobecne a nízky rozsah medziokresnej a medzikrajskej dochádzky za prácou. - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis) - prehĺbovanie dlhodobej nezamestnanosti - absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny, príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie - nízka dostupnosť a úzka variabilita sociálnych služieb a výkonu iných opatrení - pomalé zavádzanie nových opatrení a nových typov sociálnych služieb do praxe a nízka udržateľnosť výsledkov - nedostatok aktivít zameraných na podporu začleňovania niektorých znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov - nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby a nedostatok služieb dlhodobej starostlivosti - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľia) - nedostatočná úroveň identifikovania potrieb rozvoja ľudských zdrojov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zabezpečenie detskej lekárky aspoň 1 x týždenne do obce, - rozšírenie opatrovateľskej služby, - zlepšenie štandardu zdravotníckych zariadení v dostupných zariadeniach, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky dopyt po práci v prihraničných oblastiach, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné

<ul style="list-style-type: none"> vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, lepšie podmienky na zlad'ovanie prac. a rodinných povinností, začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovňavanie európskych štandardov, zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, Príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> miesta, nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta, pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí, neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, nepriaznivý demografický vývoj,
--	---

5.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> existencia materskej školy, existencia základnej školy, dobré výchovno – vzdelávacie výsledky základnej školy, základná škola pripojená na sieť Internet, prítomnosť počítačovej učebne, využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, existencia futbalového ihriska, existencia poľovníckych revírov, existencia detského ihriska, prítomnosť školskej jedálne potenciálne s kapacitou aj pre verejné stravovanie, existencia lovného rybárskeho revíru, existencia futbalového klubu, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočná kapacita vzdelávacích zariadení, nedostatok športovej infraštruktúry, zlý technický stav budov ZŠ a MŠ, absencia telocvične, deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, absencia športovo-rekreačnej zóny obce, nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> výstavba oddychovej a športovej zóny v obci, prebudovanie starého KD na telocvičnu, rekonštrukcia šatní TJ, zavedenie plynu, oprava plotu na ihrisku TJ, výsadba zelene, výstavba tribúny na ihrisku TJ-cca 100 ľudí, zefektívnenie spolupráce s okresným mestom na regionálnej úrovni, úprava turistických chodníkov, podpora záujmových krúžkov zo strany obce, možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, rozvíjajúci sa systém kariérového poradenstva vytvára predpoklad pre výber profesie v súlade s potrebami trhu práce, prepojenie stratégie rozvoja regiónov so štruktúrou študijných a učebných odborov, spolupráca s podnikmi v regióne vrátane zvýšenia prístupu žiakov k moderným strojom a zariadeniam, partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, konkurencia škôl a iných inštitúcií v rámci miestnej komunity, 	<ul style="list-style-type: none"> vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem,

<ul style="list-style-type: none"> - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov, 	
---	--

5.6 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlhoročná história obce, tradície, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu, - existencia obecnej knižnice, 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav budovy domu kultúry, - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia kultúrneho domu, - usporadúvanie Dňa obce, - spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí, - usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci, - každoročné folklórne slávnosti, - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - výstavba izby folklóru a zvyklostí obce, - výstavba remeselného dvora, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícii, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VUC, - posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

5.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATION

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - bohaté kultúrne dedičstvo, - prírodné krásy v okolí obce, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických trás, - existencia poľovníckeho revíru, - existencia pozostatkov pravekého mora, 	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - neexistencia www stránky obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - možnosť rozvíjať agroturistiku, - výstavba ubytovacích kapacít, - výstavba komerčnej infraštruktúry, - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí, - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov, - vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít, - výstavba rekreačného zariadenia v majetku obce, - výstavba rekreačného príslušenstva pri rekreačnom zariadení, - spracovať multimediálne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU - rozvíjať rodinnú rekreáciu, - vypracovať projekt obnovy nevyužívaných objektov pre CR, 	<ul style="list-style-type: none"> - prítomnosť prírodných hodnôt výrazne obmedzí rozvoj aktivít cestovného ruchu v obci, - nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít, - náročné získavanie úverových zdrojov, - neochota ľudí investovať a započat' podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu, - zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jeho obyvateľov, - predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky,
---	--

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi Libichavou a ostatnými obcami v okolí.

Aj napriek vyššie uvedeným obmedzeniam a determinantom je možné konštatovať, že silná stránka obce vychádza hlavne z jej výhodnej alokácie v blízkosti regionálnych centier, ako aj blízkej alokácie hlavných dopravných tepien.

Naopak medzi slabé stránky obce Visolaje patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, pomerne vysoká miera nezamestnanosti, nízka profesijná mobilita ľudských zdrojov, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o nedostatočne rozvinutý výrobný sektor, a potreba dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Visolaje vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

5.8 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE VISOLAJE.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Visolaje. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Visolaje a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (NSRR 2007-2013), regionálnej (PHSR TSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Visolaje poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerat' ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Visolaje je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú

potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je uporiadáný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> + dostatok pracovnej sily, ktoré sú k dispozícii pre priemyselne zamerané podniky, + prítomnosť firiem s dobrým rozvojovým potenciálom, + výhodná geografická poloha obce v blízkosti okresného a krajského mesta + rýchla dostupnosť krajského mesta Trenčín, + vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku, + existencia vhodných plôch pre budovanie priemyselných zón, 	<ul style="list-style-type: none"> - nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva, - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, - vysoká finančná záťažnosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov u fyzických osôb, ktorá zabraňuje rozvoju podnikateľských aktivít, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov na nákup a inštaláciu moderných efektívnych výrobných technológií,
<ul style="list-style-type: none"> + rozvinuté lesníctvo, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná podpora lesníckych podnikov,

Technická infraštruktúra	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> + vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie, + dobrá kompozícia a rozloženie bytovej zástavby vzhľadom na výstavbu technickej infraštruktúry, + existencia verejného osvetlenia, + kompletná plynofikácia obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia, potreba dobudovania, - nevybudovaná splašková kanalizačná sieť, - nevybudovaná ČOV, - zlý technický stav miestneho verejného rozhlasu, - nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
<ul style="list-style-type: none"> + dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav verejného vodovodu,
<ul style="list-style-type: none"> + dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť, + prechádzajúce D1, + úroveň dobudovania nadradenej dopravnej infraštruktúry ako súčasti európskej dopravnej infraštruktúry, + hustota existujúcej infraštruktúry cestnej dopravy, + v blízkosti regiónu nachádzajúce sa križovanie multimodálnych európskych koridorov smer sever-juh, ktorý spája hlavné sídelno-hospodárske ťažiská SR a napája ich na európsky dopravný systém, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav parkovísk pred verejnou infraštruktúrou, - zlý technický stav miestnych komunikácií, ktoré sú vplyvom poveternostných podmienok v značnom štádiu zvetrania, - absencia chodníkov popri väčšine komunikácií vo vlastníctve obce, - nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický stav ciest II a III. triedy, - prudký nárast individuálneho motorizmu, - zastaralý park verejnej osobnej dopravy, - nevhodná del'ba prepravnej práce verejnej osobnej dopravy, - absencia integrovaných dopravných systémov,

Životné prostredie	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> + existencia priestorov pre budovanie oddychových zón, + relatívne vyhovujúci stav životného prostredia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy, - existencia čiernych skládok, - absencia kvalitnej oddychovej zóny pre obyvateľov,
<ul style="list-style-type: none"> + zavedený separovaný zber, + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zberného dvora pre separovaný zber, - absencia obecného kompostoviska, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov,
<ul style="list-style-type: none"> + kompletná plynofikácia obce, + relatívne vyhovujúci stav ovzdušia, 	<ul style="list-style-type: none"> - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - v širšom okolí prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce nadmernú produkciu polietavých častíc prachu, - využívanie pevných palív pri zásobovaní teplom, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - sídlo ekologicky záťažových prevádzok alokovaných v Trenčianskom kraji, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> + rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v priláhlých sídlach, + vysoký dopyt po sociálnych službách, + zlepšovanie právneho a inštitucionálneho rámca sociálnej inklúzie, + realizované reformy, vrátane inštitucionálnych a fiškálnych v oblasti sociálnej inklúzie, fiškálna decentralizácia, + dôraz na princíp subsidiarity, + zvyšovanie adresnosti, efektívnosti a dostupnosti opatrení sociálnej inklúzie, + dôraz na kvalitu a profesijné zabezpečenie, + novokoncipovaný systém ochrany detí, + fiškálna decentralizácia, + kvalitné neštátne subjekty pôsobiace v niektorých oblastiach sociálnej sféry, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb, - absencia opatrovateľskej služby, - nedostatok priestorov na zriadenie domova sociálnych služieb, - absencia centra pre matky s deťmi, - absencia domu opatrovateľskej služby, - absencia verejného stravovania, - absencia oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie, - pretrvávajúce tradičné spádové oblasti dochádzky za prácou, - nízka úroveň priestorovej mobility za prácou všeobecne a nízky rozsah medziokresnej a medzikrajovej dochádzky za prácou, - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis), - prehľbovanie dlhodobej nezamestnanosti, - absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny, príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie, - nízka dostupnosť a úzka variabilita sociálnych služieb a výkonu iných opatrení, - pomalé zavádzanie nových opatrení a nových typov sociálnych služieb do praxe a nízka udržateľnosť výsledkov, - nedostatok aktivít zameraných na podporu začleňovania niektorých znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania, - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľia), - nedostatočná úroveň identifikovania potrieb rozvoja ľudských zdrojov,
	- absencia materského centra v obci,

<ul style="list-style-type: none"> + zavádzanie podporných opatrení pre rodiny s deťmi, + kvalitný fungujúci systém predškolských zariadení, + záujem MVO o vytváranie služieb starostlivosti, + existencia celoslovenského systému „materských centier“, + vysoká solidarita a podpora v rámci rodín v súvislosti so starostlivosťou o deti a odkázané osoby, 	
---	--

Školstvo a šport	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> + záujem obyvateľov o ďalšie vzdelávanie, + existencia materskej školy, + existencia základnej školy, 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav budov školských zariadení, - nedostatočná kapacita budov, - zlý technický stav športovej infraštruktúry, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
<ul style="list-style-type: none"> + existencia poľovníckych revírov, + záujem obyvateľov o turistické aktivity, + záujem obyvateľov o aktívne trávenie voľného času, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia turistického klubu, - zlý technický stav športovej infraštruktúry, - absencia viacúčelových športových ihrísk,

Kultúra	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, 	<ul style="list-style-type: none"> - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
<ul style="list-style-type: none"> + dlhoročná história obce, tradície, + prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, kaštieľ), + existencia kultúrneho domu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyriešené vlastnícke vzťahy ku kultúrnym pamiatkam,
<ul style="list-style-type: none"> + existencia speváckej skupiny, + existencia inštrumentálnej skupiny, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúce priestory na uskutočňovanie kultúrnych aktivít,

Cestovný ruch	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> + bohaté kultúrne dedičstvo, + početné množstvo cykloturistických trás, + existencia poľovníckeho revíru, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - slabá kooperácia s cestovnými kancelármi, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci,
<ul style="list-style-type: none"> + vhodné podmienky na budovanie infraštruktúry cestovného ruchu, + vysoký dopyt po službách cestovného ruchu, 	<ul style="list-style-type: none"> - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Rozhodnutie klúčového investora o zmene alokácie investície.
3. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
4. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Visolaje.
5. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, ako aj NSRR 2007 – 2013, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb.

Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR TNSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none"> - Podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách - Podnikateľské subjekty ve výzkumu a v inovačných procesoch - Obec - Investori
2. Technická infraštruktúra	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none"> - obce, - obyvatelia obce, - podnikateľské subjekty, - mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none"> - obec, - obyvatelia obce, - podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none"> - nezamestnaní, - sociálne odkázaní, - zdravotne a duševne postihnutí, - obyvatelia v dôchodkovom veku, - mladí ľudia, - rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none"> - deti predškolského veku, - žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, - nezamestnaní, - obyvatelia v dôchodkovom veku, - športovci organizovaní v rámci športových hnutí, - pasívna športová verejnosť, - obyvatelia v produkívnom veku,

6. Kultúra	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none"> - obyvateľstvo - podnikateľské subjekty - návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none"> - obec, - VÚC, - obyvatelia obce, - návštevníci obce, - súkromný podnikateľský sektor,

6 STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA

STRATEGICKÝ CIEĽ

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Visolaje nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Visolaje, ktorý bude zameraný hlavne na trvalý ekonomický. Ekonomický rast sa zabezpečí pri rešpektovaní enviromentálnych požiadaviek a obmedzení súvisiacich s existenciou tunajších prírodných hodnôt. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, služieb a vybraných oblastí lesníctva a drevárskej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. V súvislosti s ekonomickým rozvojom obec zabezpečí poskytovanie kvalitných verejných služieb pre svojich obyvateľov.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov.

Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k

ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektoru a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov.

Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

GLOBALNE CIELE ROZVOJA

Globálne ciele rozvoja definujú strategický zámer za príslušnú prioritnú rozvojovú oblasť. Strategický zámer je následne rozpracovaný na jednotlivé ciele rozvoja, ktoré sú zabezpečované príslušnými opatreniami.

- 6.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj.
- 6.2 Technická infraštruktúra.
- 6.3 Životné prostredie.
- 6.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo.
- 6.5 Školstvo a šport.
- 6.6 Kultúra.
- 6.7 Cestovný ruch a public relations.

6.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba nových priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Cieľ 6.1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.	
Opatrenie 6.1.1.1 Aktivity	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci. Vytvoriť materiálne, finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci. Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.
Opatrenie 6.1.1.2 Aktivity	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem. Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami. Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci. Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Opatrenie 6.1.1.3 Aktivity	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce. Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít obcou. Spracovanie podnikateľského zámeru obce. Príprava podmienok pre založenie podnikateľských subjektov. Založenie podnikateľských subjektov.
Opatrenie 6.1.1.4 Aktivity	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie predajne s mäsovými výrobkami. Zriadenie stánku PNS. Zriadenie pobočky Slovenskej pošty, a.s..
Opatrenie 6.1.1.5 Aktivity	Podpora rozvoja reštauračných služieb v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie prevádzky rýchleho občerstvenia. Výstavba priestorov pre zriadenie prevádzok reštaurácií a kaviarní.
Opatrenie 6.1.1.6 Aktivity	Podpora rozvoja ubytovacích služieb v obci. Spracovanie technickej dokumentácie.

Výstavba turistických ubytovní. Výstavba ubytovacieho zariadenia penziónového typu.	
Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu.
Opatrenie 6.1.2.1 Aktivity	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky. Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest.
Cieľ 6.1.3	Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Opatrenie 6.1.3.1 Aktivity	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok. Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.
Opatrenie 6.1.3.2 Aktivity	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií. Návrh alternatív rozvoja existujúcich priemyselných zón. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia priemyselných zón.
Cieľ 6.1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
Opatrenie 6.1.4.1 Aktivity	Podpora úspory energií vo všetkých oblastiach priemyslu. Spracovanie technickej dokumentácie. Zateplenie budov ostatných výrobných prevádzok.
Opatrenie 6.1.4.2 Aktivity	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba malých vodných elektrární. Výstavba malých slnečných elektrární. Obstaranie zariadení na výrobu a využívanie drvoštíepky.
Cieľ 6.1.5	Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Opatrenie 6.1.5.1 Aktivity	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci. Výstavba viacúčelových športových ihrísk.
Opatrenie 6.1.5.2 Aktivity	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu. Výstavba prírodného kúpaliska.
Cieľ 6.1.6	Podpora inovácií a technologických transferov.
Opatrenie 6.1.6.1 Aktivity	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch. Nákup novej technológie. Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti. Obstaranie technológie.
Opatrenie 6.1.6.2 Aktivity	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch drevárskej výroby. Nákup novej technológie v podnikoch potravinárskej výroby. Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti. Obstaranie technológie.
Cieľ 6.1.7	Podpora spoločných služieb pre podnikateľov.

Opatrenie 6.1.7.1	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci - príprava územia a realizácia infraštruktúry.
Aktivita	Výkup súkromných pozemkov pre uskutočnenie investičnej výstavby. Spracovanie technickej dokumentácie.
Opatrenie 6.1.7.2	Podpora výstavby a vybavenia hmotnej infraštruktúry.
Aktivita	Realizácia investičnej výstavby prípravy pozemkov – inžinierske siete. Výstavba výrobných a montážnych hál.
Opatrenie 6.1.7.3	Podpora výstavby administratívnych priestorov a ich zariadení.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba budov. Obstaranie zariadení.

6.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry – vodovodnej, elektrickej, cestnej.

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Visolaje. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry
Opatrenie 6.2.1.1	Vybudovanie MK popri rieke Pružinke.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba komunikácie.
Opatrenie 6.2.1.2	Rekonštrukcia miestnych komunikácií.
Aktivita	Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia miestnych komunikácií.
Opatrenie 6.2.1.3	Výstavba horskej cyklotrasy.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrás.
Opatrenie 6.2.1.4	Výstavba parkovísk pred objektami občianskej vybavenosti.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.5	Rekonštrukcia zastávok SAD v obce.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia zastávok.
Opatrenie 6.2.1.6	Inštalácia dopravného značenia s označením ulíc a turistických atrakcií.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Inštalácia tabúl.
Opatrenie 6.2.1.7	Inštalácia retardérov v blízkosti základnej školy.
Aktivita	Inštalácia retardérov.

Ciel' 6.2.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry	
Opatrenie 6.2.2.1 Aktivity	Rozšírenie intravilánu obce pre výstavbu IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Príprava pozemkov a inžinierskych sietí.
Opatrenie 6.2.2.2 Aktivity	Zriadenie kamerového systému. Vypracovanie technickej dokumentácie. Inštalácia kamerového systému.
Opatrenie 6.2.2.3 Aktivity	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v obci.
Opatrenie 6.2.2.4 Aktivity	Rekonštrukcia centrálnej zóny obce. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia centrálnej zóny obce.
Opatrenie 6.2.2.5 Aktivity	Rekonštrukcia mostov a lávok. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia mostov a lávok.
Opatrenie 6.2.2.6 Aktivity	Výstavba bezdrôtového rozhlasu. Spracovanie technickej dokumentácie. Výber dodávateľa – verejná súťaž. Inštalácia bezdrôtového rozhlasu.
Opatrenie 6.2.2.7 Aktivity	Realizácia protieróznych opatrení. Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 6.2.2.8 Aktivity	Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov. Výstavba vysieláčov.
Opatrenie 6.2.2.9 Aktivity	Oživenie parkovej zóny na cintoríne. Spracovanie technickej dokumentácie. Oživenie zóny.
Opatrenie 6.2.2.10 Aktivity	Doplniť a udržiavať brehovú porasty vodných tokov - Pružinka. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác.
Opatrenie 6.2.2.11 Aktivity	Realizácia a údržba parkovej úpravy v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Výsadba zelene.
Opatrenie 6.2.2.12 Aktivity	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, navrhovaných výrobných areálov a cintorínov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Výsadba zelene.
Opatrenie 6.2.2.13 Aktivity	Rekonštrukcia domu smútku. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia domu smútku.
Opatrenie 6.2.2.14 Aktivity	Rekonštrukcia obecného cintorína. Rekonštrukcia oplotenia cintorína. Výstavba chodníkov a úprava verejnej zelene. Ozvučenie cintorína. Rozšírenie cintorína.

6. 3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Ciel' 6.3.1 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivita	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivita	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.
Opatrenie 6.3.1.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obce.
Aktivita	Lokalizácia čiernych skládok. Likvidácia skládok.
Opatrenie 6.3.1.4	Výstavba kompostoviska.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výber vhodnej lokality a výstavba kompostoviska.
Opatrenie 6.3.1.5	Zabezpečenie veľkoobjemových kontajnerov.
Aktivita	Zabezpečenie kontajnerov.
Opatrenie 6.3.1.6	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výber vhodnej lokality a výstavba zberného dvora.
Ciel' 6.3.2 Informovanosť a poradenstvo	
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivita	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvedy v oblasti životného prostredia.
Ciel' 6.3.3 Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.	
Opatrenie 6.3.3.1	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Výkon pozemných prác. Výstavba kanalizácie.
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivita	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete. Pravidelný monitoring vodovodnej siete.
Opatrenie 6.3.3.3	Výstavba splaškovej kanalizácie.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba kanalizácie.
Opatrenie 6.3.3.4	Výstavba ČOV.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Výkon pozemných prác. Výstavba ČOV.
Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď..
Opatrenie 6.3.3.6	Údržba, regulácia a vyčistenie korýt vodných tokov - Pružinka.
Aktivita	Analýza súčasného stavu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Spevnenie a regulácia korýt miestnych potokov.
Ciel' 6.3.4 Ochrana ovzdušia	
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivita	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

6.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.4.1.1 Aktivity	Vybudovať/zriadiť zariadenie poskytujúce sociálne služby (dom sociálnych služieb). Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.4.1.2 Aktivity	Zriadenie centra pre matky s deťmi. Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.4.1.3 Aktivity	Výstavba nájomných bytov v obci. Výber lokality. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov.
Opatrenie 6.4.1.4 Aktivity	Výstavba denného stacionáru. Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.4.1.5 Aktivity	Zriadenie stravovania pre dôchodcov a sociálne odkázaných. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.4.1.6 Aktivity	Zriadenie klubu dôchodcov. Zabezpečenie priestorov. Obstaranie vnútorného vybavenia.

Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Opatrenie 6.4.2.1 Aktivity	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 6.4.2.2 Aktivity	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.4.2.3 Aktivity	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom a spádovou obcou pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.
Opatrenie 6.4.2.4 Aktivity	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých. Analýza dopytu po uvedených službách. Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov.
Opatrenie 6.4.2.5 Aktivity	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 6.4.2.6 Aktivity	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy. Analýza dopytu po uvedených službách. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.4.2.7 Aktivity	Zriadenie priestorov pre ordináciu praktického lekára. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie priestorov.

Opatrenie 6.4.2.8 Aktivity	Obnovenie činnosti Červeného kríža. Priestorové zabezpečenie.
--------------------------------------	---

Cieľ 6.4.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.
Opatrenie 6.4.3.1 Aktivity	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania. Finančné a personálne zabezpečenie.
Opatrenie 6.4.3.2 Aktivity	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva. Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.
Opatrenie 6.4.3.3 Aktivity	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.

6. 5 INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Opatrenie 6.5.1.1 Aktivity	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy. Technické zabezpečenie IS. Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Opatrenie 6.5.1.2 Aktivity	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy. Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci. Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.
Opatrenie 6.5.1.3 Aktivity	Podpora využívania Internetu v obci. Zriadenie verejných prístupových bodov v obci. Budovanie verejného Internetu v obci.

Cieľ 6.5.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 6.5.2.1 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy. Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.
Opatrenie 6.5.2.2 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce. Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce. Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.
Opatrenie 6.5.2.3 Aktivity	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb. Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6. 6 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie

a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Cieľ 6.6.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.	
Opatrenie 6.6.1.1	Rekonštrukcia budovy materskej školy – výmena sklených výplní, zateplenie budovy.
Aktivita	Výmena sklených výplní. Zateplenie budov.
Opatrenie 6.6.1.2	Rekonštrukcia areálu materskej školy.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia areálu.
Opatrenie 6.6.1.3	Rekonštrukcia vonkajších ihrísk materskej školy a oprava oplotenia.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vonkajších ihrísk.
Opatrenie 6.6.1.4	Rekonštrukcia sietí v škole, rekonštrukcia sociálnych zariadení.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia sietí.
Opatrenie 6.6.1.5	Podpora mimoškolskej činnosti.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia / výstavba priestorov na uskutočnenie mimoškolskej činnosti. Zabezpečenie vybavenia.
Opatrenie 6.6.1.6	Výstavba detských ihrísk.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba ihrísk.
Opatrenie 6.6.1.7	Zriadenie nových počítačových učební.
Aktivita	Nákup výpočtovej techniky.
Opatrenie 6.6.1.8	Vybavenie miestností prezentačnou technikou.
Aktivita	Nákup prezentačnej a výpočtovej techniky.
Opatrenie 6.6.1.9	Výstavba telocvične v budove domu kultúry.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia telocvične.
Opatrenie 6.6.1.10	Rekonštrukcia budovy základnej školy – výmena sklených výplní, zateplenie budovy.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy.
Opatrenie 6.6.1.11	Rekonštrukcia interiérov budovy základnej školy – dlažby, obklady, sociálne zariadenia.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia interiérov.

Cieľ 6.6.2. Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.	
Opatrenie 6.6.2.1	Výstavba viacúčelového ihriska.
Aktivita	Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba viacúčelového ihriska.
Opatrenie 6.6.2.2	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obci – rekonštrukcia futbalového ihriska a výstavba tribúny.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia šatní TJ, zavedenie plynu. Oprava oplotenia na ihrisku TJ, výsadba zelene. Výstavba tribúny na ihrisku TJ.
Opatrenie 6.6.2.3	Výstavba chodníkov pre korčuliarov.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba trás.
Opatrenie 6.6.2.4	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.

Aktivity	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.6.2.5 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.6.2.6 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.6.2.7 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.6.2.8 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 6.6.2.9 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia. Zabezpečenie podmienok pre rozvoj organizovaného športu v obci.

6. 7 KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Cieľ 6.7.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 6.7.1.1 Aktivity	Zriadenie multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.7.1.2 Aktivity	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu. Výber vhodných objektov. Vyriešenie vlastníckych vzťahov. Rekonštrukcia a vybavenie expozícií.
Opatrenie 6.7.1.3 Aktivity	Prepojiť obec so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 6.7.1.4 Aktivity	Budovanie remeselníckych dvorov. Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora. Zabezpečenie personálnych kapacít. Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.
Opatrenie 6.7.1.5 Aktivity	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva. Zabezpečenie personálnych kapacít. Výber vhodných trás. Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia výstavby.
Opatrenie 6.7.1.6 Aktivity	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike. Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.
Opatrenie 6.7.1.7 Aktivity	Zriadenie ochotníckeho krúžku. Finančné a personálne zabezpečenie.
Opatrenie 6.7.1.8 Aktivity	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď.. Personálne zabezpečenie.

Opatrenie 6.7.1.9 Aktivity	Výstavba otvoreného amfiteátra. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba amfiteátra.
Cieľ 6.7.2	Organizačné zabezpečenie
Opatrenie 6.7.2.1 Aktivity	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.
Cieľ 6.7.3	Propagácia v oblasti kultúry
Opatrenie 6.7.3.1 Aktivity	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 6.7.3.2 Aktivity	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie bulletinu.
Opatrenie 6.7.3.3 Aktivity	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

6.8 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Cieľ 6.8.1	Účinná propagácia obce.
Opatrenie 6.8.1.1 Aktivity	Aktualizácia samostatnej www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.
Opatrenie 6.8.1.2 Aktivity	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 6.8.1.3 Aktivity	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.
Opatrenie 6.8.1.4 Aktivity	Podpora budovania informačných tabúl v obce. Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce. Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.
Cieľ 6.8.2	Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Opatrenie 6.8.2.1 Aktivity	Vybudovanie oddychových zón obce. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie zón.
Opatrenie 6.8.2.2 Aktivity	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl. Výstavba chodníkov.
Opatrenie 6.8.2.3 Aktivity	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce. Výstavba viacúčelových športových ihrísk.
Opatrenie 6.8.2.4 Aktivity	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu. Výstavba prírodného kúpaliska.

Cieľ 6.8.3 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu.	
Opatrenie 6.8.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 6.8.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít.

7 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Visolaje sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

7.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.			
Opatrenie 6.1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci.	Počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	dopad	absolútny počet
		Produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	SKK
		Počet klientov	výstup	počet
Opatrenie 6.1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Počet podporených subjektov,	výstup	počet
Opatrenie 6.1.1.3	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet
		Nárast tržieb	výsledok	SKK
Opatrenie 6.1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²
		Nárast tržieb	výsledok	SKK
Opatrenie 6.1.1.5	Podpora rozvoja reštauračných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet
		Celková kapacita stravovacích zariadení	výsledok	osoby
		Nárast tržieb	výsledok	SKK
Opatrenie 6.1.1.6	Podpora rozvoja ubytovacích služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet
		Celková kapacita ubytovacích zariadení	výsledok	osoby
		Nárast tržieb	výsledok	SKK

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu			
Opatrenia	Podporovať rozvoj tých	Počet vytvorených nových	dopad	počet

6.1.2.1	odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky – hlavne textilný priemysel a poľnohospodárstvo.	pracovných miest		
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	SKK
		Počet podporených projektov	výstup	počet
		Nárast tržieb	výsledok	SKK
		Výdavky na inovácie	výsledok	SKK

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.1.3	Podpora inovačných aktivít v podnikoch.			
Opatrenie 6.1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	SKK
		Nárast tržieb	výsledok	SKK
		Výdavky na inovácie	výsledok	SKK
Opatrenie 6.1.3.2	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	SKK
		Nárast tržieb	výsledok	SKK
		Výdavky na inovácie	výsledok	SKK

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.			
Opatrenie 6.1.4.1	Podpora úspory energií vo všetkých oblastiach priemyslu.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	SKK
		Úspora nákladov	dopad	SKK
		Zníženie energetickej náročnosti	výsledok	%
Opatrenie 6.1.4.2	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	SKK
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kW
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.1.5	Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.			
Opatrenie 6.1.5.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Tržby z predaja služieb	dopad	SKK
Opatrenie 6.1.5.2	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Tržby z predaja služieb	dopad	SKK

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.1.6	Podpora inovácií a technologických transferov.			
Opatrenie 6.1.6.1	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	SKK
		Nárast tržieb	výsledok	SKK
		Výdavky na inovácie	výsledok	SKK
Opatrenie 6.1.6.2	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch drevárskej výroby.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	SKK
		Nárast tržieb	výsledok	SKK
		Výdavky na inovácie	výsledok	SKK

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.1.7	Podpora spoločných služieb	pre podnikateľov.		
Opatrenie 6.1.7.1	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	SKK

	priemyselných zón v obci - príprava územia a realizácia infraštruktúry.	Nárast tržieb	výsledok	SKK
		Výdavky na inovácie	výsledok	SKK
Opatrenie 6.1.7.2	Podpora výstavby a vybavenia hmotnej infraštruktúry.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	SKK
		Nárast tržieb	výsledok	SKK
		Výdavky na inovácie	výsledok	SKK
Opatrenie 6.1.7.3	Podpora výstavby administratívnych priestorov a ich zariadení.	Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet
		Celková vybudovaná plocha na administratívne účely	výstup	m ²
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet

7.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Ciele a opatrenia		Merateľ/né indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry			
Opatrenie 6.2.1.1	Vybudovanie MK popri rieke Pružinke.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.1.2	Rekonštrukcia miestnych komunikácií.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.1.3	Výstavba horskej cyklotrasy.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.1.4	Výstavba parkovísk pred objektami občianskej vybavenosti.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.1.5	Rekonštrukcia zastávok SAD v obci.	Počet nových a premiestnených zastávok	výsledok	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.1.6	Inštalácia dopravného značenia s označením ulíc a turistických atrakcií.	Počet inštalovaných tabúl	výstup	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.1.7	Inštalácia retardérov v blízkosti základnej školy.	Zníženie nehodovosti	dopad	%
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
		Počet inštalovaných retardérov	výstup	počet

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry			
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánu obce pre výstavbu IBV.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.2.2	Zriadenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet
		Zníženie kriminality	dopad	%
		Pokrytie územia	dopad	%
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia v obci.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet
Opatrenie 6.2.2.4	Rekonštrukcia námestia obce.	Plocha upravených verejných plôch,	výsledok	m ²
		Počet inštalovaných svietidiel	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet vysadených nových okrasných krovín a stromov,	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.2.5	Rekonštrukcia mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných mostov,	výsledok	počet
		Počet zrekonštruovaných lávok,	výsledok	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.2.6	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom	dopad	%
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
		Počet novonainštalovaných reproústav,	výstup	počet
Opatrenie 6.2.2.7	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
		Počet vysadených nových krovín a stromov,	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.2.8	Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.	Zlepšenie pokrytia územia	dopad	%
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.2.9	Oživenie parkovej zóny na cintoríne.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²
Opatrenie 6.2.2.10	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov - Pružinka.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.2.11	Realizácia a údržba parkovej úpravy v obci.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.2.12	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, navrhovaných výrobných areálov a	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²

	cintorínov.	Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
Opatrenie 6.2.2.13	Rekonštrukcia domu smútku.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb	dopad	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²
Opatrenie 6.2.2.14	Rekonštrukcia obecného cintorína.	Plocha rekonštruovaného cintorína	výstup	m ²
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²

7.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.3.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom			
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	kontextový
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový
Opatrenie 6.3.1.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.	Plocha rekultivovaných čiernych skládok.	výsledok	m ²
Opatrenie 6.3.1.4	Výstavba kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony
Opatrenie 6.3.1.5	Zabezpečenie veľkoobjemových kontajnerov.	Objem zozbieraného odpadu v tonách,	dopad	tony
		Počet zabezpečených kontajnerov	výsledok	počet
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony
Opatrenie 6.3.1.6	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.	Objem seaprovaného odpadu v tonách,	dopad	tony
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.3.2	Informovanosť a poradenstvo			
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet
		Počet užívateľov	výsledok	počet

	oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	podporených projektov		
--	---	-----------------------	--	--

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.3.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd			
Opatrenie 6.3.3.1	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.	Počet obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu	kontextový	%
		Dĺžka vybudovanej kanalizačnej siete	výsledok	km
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km
Opatrenie 6.3.3.3	Výstavba splaškovej kanalizácie.	Dĺžka splaškovej kanalizácie	výsledok	km
Opatrenie 6.3.3.4	Výstavba ČOV.	Počet obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu	kontextový	%
		Dĺžka vybudovanej kanalizačnej siete	výsledok	km
Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzí	výsledok	počet
Opatrenie 6.3.3.6	Údržba, regulácia a vyčistenie korýt vodných tokov - Pružinka.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.3.4	Ochrana ovzdušia			
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	počet

7.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.			
Opatrenie 6.4.1.1	Vybudovať/zriadiť zariadenie poskytujúce sociálne služby (dom sociálnych služieb).	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výsledku	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výsledku	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet
Opatrenie 6.4.1.3	Výstavba nájomných bytov v obci.	Počet podporených projektov	výsledku	počet
		Výmera novovybudovaných priestorov v m ²	výsledku	m ²
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.4.1.4	Výstavba denného stacionáru.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výsledku	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet
Opatrenie 6.4.1.5	Zriadenie stravovania pre dôchodcov a sociálne odkázaných.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výsledku	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet
Opatrenie 6.4.1.6	Zriadenie klubu dôch.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet

		Počet podporených projektov	výstupu	počet
Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.			
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie priestorov pre ordináciu praktického lekára.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²
Opatrenie 6.4.2.8	Obnovenie činnosti Červeného kríža.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.4.3	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.			
Opatrenie 6.4.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČŽV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	SKK
Opatrenie 6.4.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet

	celoživotného poradenstva.			
Opatrenie 6.4.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%

7.5 INFORMATIZÁCIA OBCE

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.			
Opatrenie 6.5.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%
Opatrenie 6.5.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojennej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%
Opatrenie 6.5.1.3	Podpora využívania Internetu v obci.	Počet pripojených subjektov	dopad	počet
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb	dopad	počet
		Celkový objem prenesených dát	dopad	GB

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.5.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.			
Opatrenie 6.5.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%
Opatrenie	Podpora zvyšovania	Počet užívateľov	výsledku	počet

6.5.2.2	počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podporených projektov		
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%
Opatrenie 6.5.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet podporených projektov	výstupu	počet
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%

7.6 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.6.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.			
Opatrenie 6.6.1.1	Rekonštrukcia budovy materskej školy – výmena sklených výplní, zateplenie budovy.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,	výstup	m ²
Opatrenie 6.6.1.2	Rekonštrukcia areálu materskej školy.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²
Opatrenie 6.6.1.3	Rekonštrukcia vonkajších ihrísk materskej školy a oprava oplotenia.	Počet zrekonštruovaných sociálnych zariadení	výsledku	počet
		Plocha zrekonštruovanej podlahovej plochy	výstup	m ²
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.1.4	Výstavba novej školskej telocvične.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.1.5	Podpora mimoškolskej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²
		Počet organizovaných mimoškolských podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.1.6	Výstavba detských ihrísk.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.1.7	Zriadenie nových počítačových učební.	Počet inštalovaných počítačov	výsledku	počet

		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.1.8	Vybavenie miestností prezentačnou technikou.	Počet vybavených miestností	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.1.9	Výstavba telocvične v budove domu kultúry.	Počet vybavených miestností	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.1.10	Rekonštrukcia budovy základnej školy – výmena sklenených výplní, zateplenie budovy.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,	výstup	m ²
Opatrenie 6.6.1.11	Rekonštrukcia interiérov budovy základnej školy – dlažby, obklady, sociálne zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,	výstup	m ²

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.6.2.	Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.			
Opatrenie 6.6.2.1	Výstavba viacúčelového ihriska.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.2.2	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obce – rekonštrukcia futbalového ihriska a výstavba tribúny.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.2.3	Výstavba chodníkov pre korčuliarov.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
Opatrenie 6.6.2.4	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.2.5	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.2.6	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.2.7	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie	Spolupracovať s občianskymi združeniami,	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet

6.6.2.8	inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet
Opatrenie 6.6.2.9	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet

7.7 KULTÚRA

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.7.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.			
Opatrenie 6.7.1.1	Zriadenie multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²
		m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,	výstup	m ²
Opatrenie 6.7.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²
		m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,	výstup	m ²
Opatrenie 6.7.1.3	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.	Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.7.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.	Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet
Opatrenie 6.7.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.	Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Celková dĺžka budovaných chodníkov	výstup	km
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.7.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.	Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet
		Počet zriadených nových stálych expozícií	výsledok	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.7.1.7	Zriadenie ochotníckeho krúžku.	Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.7.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď..	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet

Opatrenie 6.7.1.9	Výstavba otvoreného amfiteátra.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.7.2	Organizačné zabezpečenie			
Opatrenie 6.7.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.7.3	Propagácia v oblasti kultúry			
Opatrenie 6.7.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
Opatrenie 6.7.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
Opatrenie 6.7.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet

7.8 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.8.1	Účinná propagácia obce.			
Opatrenie 6.8.1.1	Aktualizácia samostatnej www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet
Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet
Opatrenie 6.8.1.4	Podpora budovania informačných tabúl v obce.	Počet nových inštalovaných tabúl	výsledok	počet
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka
Cieľ 6.8.2	Rekreačno - relaxačné zázemie obce.			
Opatrenie 6.8.2.1	Vybudovanie oddychových zón obce.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet

		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
Opatrenie 6.8.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.	Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Celková dĺžka budovaných chodníkov	výstup	km
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet
Opatrenie 6.8.2.3	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Tržby z predaja služieb	dopad	SKK
Opatrenie 6.8.2.4	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet
		Tržby z predaja služieb	dopad	SKK

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej propracovanosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram.

8.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Cieľ 6.1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce						
Opatrenie 6.1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	podnikateľské subjekty, obec
	Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty, obyvatelia
Opatrenie 6.1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami.	podľa potreby	rozpočet obce	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
	Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
	Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty

Opatrenie 6.1.1.3		Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít obecn.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
	Spracovanie podnikateľského zámeru obce.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
	Príprava podmienok pre založenie podnikateľského subjektu.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
	Založenie podnikateľského subjektu.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.4		Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie predajne s mäsovými výrobkami.	1 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie stánku PNS.	250	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie pobočky Slovenskej pošty, a.s..	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.5		Podpora rozvoja reštauračných služieb v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie prevádzky rýchleho občerstvenia.	500	rozpočet obce, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba priestorov pre zriadenie prevádzok reštaurácií a kaviarní.	2 000	rozpočet obce, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Opatrenie 6.1.1.6		Podpora rozvoja ubytovacích služieb v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba turistických ubytovní.	8 000	rozpočet obce, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
	Výstavba ubytovacieho zariadenia penziónového typu.	10 000	rozpočet obce, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Cieľ 6.1.2 Podpora tradičných odvetví priemyslu.						
Opatrenie 6.1.2.1		Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Cieľ 6.1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Opatrenie 6.1.3.1		Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov na tento účel.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.3.2		Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Návrh alternatív rozvoja existujúcich priemyselných zón.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	400	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Rekonštrukcia priemyselných zón.	90 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
--	----------------------------------	--------	---	-----------------	--------	------------------------

Cieľ 6.1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.						
Opatrenie 6.1.4.1 Podpora úspory energií vo všetkých oblastiach priemyslu.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zateplenie budov ostatných výrobných prevádzok.	20 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.4.2 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	300	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba malých vodných elektrární.	25 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba malých slnečných elektrární.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obstaranie zariadení na výrobu a využívanie drvoštíepky.	8 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EU	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Cieľ 6.1.5 Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.						
Opatrenie 6.1.5.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Visolaje

	Výstavba viacúčelových športových ihrísk.	7 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	veľký	obec Visolaje
Opatrenie 6.1.5.2	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba prírodného kúpaliska.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor, súkromný sektor	veľký	obec Visolaje

Cieľ 6.1.6 Podpora inovácií a technologických transferov.						
Opatrenie 6.1.6.1	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Nákup novej technológie.	15 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.	100	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obstaranie technológie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.6.2	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch drevárskej výroby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.	80	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obstaranie technológie.	15 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Cieľ 6.1.7 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov.						
Opatrenie 6.1.7.1	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obce - príprava územia a realizácia infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Výkup súkromných pozemkov pre uskutočnenie investičnej výstavby	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	vysoký	obec Visolaje
	Spracovanie technickej dokumentácie.	1 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.1.7.2	Podpora výstavby a vybavenia hmotnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia investičnej výstavby prípravy pozemkov – inžinierske siete.	30 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	vysoký	obec Visolaje
	Výstavba výrobných a montážnych hál.	100 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.1.7.3	Podpora výstavby administratívnych priestorov a ich zariadení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	stredný	obec Visolaje
	Výstavba budov.	25 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	vysoký	obec Visolaje
	Obstaranie zariadení.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	vysoký	obec Visolaje

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cieľ 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce										
Opatrenie 6.1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obce.										
Opatrenie 6.1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.										
Opatrenie 6.1.1.3	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.										
Opatrenie 6.1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.										
Opatrenie 6.1.1.5	Podpora rozvoja reštauračných služieb v obci.										

8.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

SCARABEO-SK, s.r.o. Povstalecké cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

					rozpočet	
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	120	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výstavba cyklotrás.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.1.4	Výstavba parkovísk pred objektami občianskej vybavenosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	60	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	nízky	podnikateľské subjekty
	Výstavba infraštruktúry.	300	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.2.1.5	Rekonštrukcia zastávok SAD v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Rekonštrukcia zastávok.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.1.6	Inštalácia dopravného značenia s označením ulíc a turistických atrakcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Inštalácia tabúl.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.1.7	Inštalácia retardérov v blízkosti základnej školy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Inštalácia retardérov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
----------	------------------------	---------------	--	----------------	-------	---------------

Cieľ 6.2.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry						
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánu obce pre výstavbu IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	súkromný sektor	stredný	obec Visolaje
	Príprava pozemkov a inžinierskych sietí.	15 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	súkromný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.2	Zriadenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	nízky	obec Visolaje
	Inštalácia kamerového systému.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v obci.	1 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.4	Rekonštrukcia námestia obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Rekonštrukcia námestia.	20 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.5	Rekonštrukcia mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Rekonštrukcia mostov a lávok.	2 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.6	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výber dodávateľa – verejná súťaž.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Inštalácia bezdrôtového rozhlasu.	1 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.7	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Realizácia protieróznych opatrení.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.8	Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Výstavba vysielateľov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor, súkromný	žiadny	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.9	Oživenie parkovej zóny na cintoríne.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Oživenie zóny.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.10	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov - Pružinka.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	90	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Výkon pozemných prác.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.11	Realizácia a údržba parkovej úpravy v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výsadba zelene.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.12	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych dvorov, navrhovaných výrobných areálov a cintorínov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výsadba zelene.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje

Opatrenie 6.2.2.13	Rekonštrukcia domu smútku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Rekonštrukcia domu smútku.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.2.2.14	Rekonštrukcia obecného cintorína.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia oplotenia cintorína.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výstavba chodníkov a úprava verejnej zelene.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Ozvučenie cintorína.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Rozšírenie obecného cintorína.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry										
Opatrenie 6.2.1.1	Vybudovanie MK popri rieke Pružinke.										
Opatrenie 6.2.1.2	Rekonštrukcia miestnych komunikácií.										
Opatrenie 6.2.1.3	Výstavba horskej cyklotrasy.										
Opatrenie 6.2.1.4	Výstavba parkovísk pred objektami občianskej vybavenosti.										
Opatrenie 6.2.1.5	Rekonštrukcia zastávok SAD v obce.										
Opatrenie 6.2.1.6	Inštalácia dopravného značenia s označením ulíc a turistických atrakcií.										
Opatrenie 6.2.1.7	Inštalácia retardérov v blízkosti základnej školy.										
Cieľ 6.2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry										
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánu obce pre výstavbu IBV.										
Opatrenie 6.2.2.2	Zriadenie kamerového systému.										
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.										
Opatrenie 6.2.2.4	Rekonštrukcia námestia obce.										
Opatrenie 6.2.2.5	Rekonštrukcia mostov a lávok.										
Opatrenie 6.2.2.6	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.										
Opatrenie 6.2.2.7	Realizácia protierózných opatrení.										
Opatrenie 6.2.2.8	Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.										
Opatrenie 6.2.2.9	Oživenie parkovej zóny na cintoríne.										
Opatrenie 6.2.2.10	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov - Pružinka.										
Opatrenie 6.2.2.11	Realizácia a údržba parkovej úpravy v obci.										
Opatrenie 6.2.2.12	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych dvorov, navrhovaných výrobných areálov a cintorínov.										
Opatrenie 6.2.2.13	Rekonštrukcia domu smútku.										
Opatrenie	Rekonštrukcia obecného cintorína.										

8.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
-------------------	---

Ciel' 6.3.2	Informovanost' a poradenstvo
--------------------	-------------------------------------

Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje

Cieľ 6.3.3 Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.

Opatrenie 6.3.3.1	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.					
----------------------	---------------------------------------	--	--	--	--	--

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	-	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje
	Výkon pozemných prác.	10 000	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje
	Výstavba kanalizácie.	10 000	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje

Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
----------------------	---	--	--	--	--	--

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Údržba a rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje
	Pravidelný monitoring vodovodnej siete.	podľa potreby	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje

Opatrenie 6.3.3.3	Výstavba splaškovej kanalizácie.					
----------------------	----------------------------------	--	--	--	--	--

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výkon pozemných prác.	16 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje
	Výstavba kanalizácie.	15 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje

Opatrenie 6.3.3.4	Výstavba ČOV.					
----------------------	---------------	--	--	--	--	--

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
--	--	---------------------------	------------------------	------------	----------------------	------------------------

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	100	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	žiadny	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje
	Výkon pozemných prác.	1 500	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje
	Výstavba ČOV.	7 500	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	Považská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Visolaje
Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Visolaje
	Výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď..	7 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.3.3.6	Údržba, regulácia a vyčistenie korýt vodných tokov - Pružinka.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Visolaje
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Visolaje
	Spevnenie a regulácia korýt miestnych potokov.	2 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Visolaje
Cieľ 6.3.4 Ochrana ovzdušia						
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
--	---	---------------	---	---------------------------	-------	------------------

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cieľ 6.3.1 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom											
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.										
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.										
Opatrenie 6.3.2.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.										
Opatrenie 6.3.2.4	Výstavba kompostoviska.										
Opatrenie 6.3.2.5	Zabezpečenie veľkoobjemových kontajnerov.										
Opatrenie 6.3.2.6	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.										
Cieľ 6.3.2 Informovanosť a poradenstvo											
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.										
Cieľ 6.3.3 Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.											
Opatrenie 6.3.3.1	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.										
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.										
Opatrenie 6.3.3.3	Výstavba splaškovej kanalizácie.										
Opatrenie 6.3.3.4	Výstavba ČOV.										
Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení.										
Opatrenie 6.3.3.6	Údržba, regulácia a vyčistenie korýt vodných tokov - Pružinka.										
Cieľ 6.3.4 Ochrana ovzdušia											
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosťami.										

8.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Cieľ 6.4.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.						
Opatrenie 6.4.1.1	Vybudovať/zriadiť zariadenie poskytujúce sociálne služby (dom sociálnych služieb).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Visolaje
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	5 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.1.3	Výstavba nájomných bytov v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber lokality.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	obec Visolaje
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Výstavba nájomných bytov.	20 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.1.4	Výstavba denného stacionáru.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	1 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.1.5	Zriadenie stravovania pre dôchodcov a sociálne odkázaných.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.1.6	Zriadenie klubu dôchodcov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Obstaranie vnútorného vybavenia.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje

Cieľ 6.4.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.						
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty

Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s okresným obcom a spádovou obcom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza dopytu po uvedených službách.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, n.o.	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza dopytu po uvedených službách.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie priestorov pre ordináciu praktického lekára.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, n.o.	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Zriadenie priestorov.	700	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.4.2.8	Obnovenie činnosti Červeného kríža.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Priestorové zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, n.o.	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

Ciel' 6.4.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľ'ov obce.

Opatrenie 6.4.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Visolaje

Opatrenie 6.4.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.4.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.										
Opatrenie 6.4.1.1	Vybudovať/zriaďiť zariadenie poskytujúce sociálne služby (dom sociálnych služieb).										
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.										
Opatrenie 6.4.1.3	Výstavba nájomných bytov v obci.										
Opatrenie 6.4.1.4	Výstavba denného stacionáru.										
Opatrenie 6.4.1.5	Zriadenie stravovania pre dôchodcov a sociálne odkázaných.										
Opatrenie 6.4.1.6	Zriadenie klubu dôchodcov.										
Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.										
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.										
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.										
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.										
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.										
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.										
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.										
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie priestorov pre ordináciu praktického lekára.										
Opatrenie 6.4.2.8	Obnovenie činnosti Červeného kríža.										
Cieľ 6.4.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.										
Opatrenie 6.4.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.										
Opatrenie 6.4.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.										
Opatrenie 6.4.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.										

7.5 INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Cieľ 6.5.1 Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Opatrenie 6.5.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	250	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	70	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.3	Podpora využívania Internetu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie verejných prístupových bodov v obci.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Budovanie verejného Internetu v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Cieľ 6.5.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.						
Opatrenie 6.5.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

Opatrenie 6.5.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cieľ 6.5.1 Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.											
Opatrenie 6.5.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.										
Opatrenie 6.5.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.										
Opatrenie 6.5.1.3	Podpora využívania Internetu v obci.										
Cieľ 6.5.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.											
Opatrenie 6.5.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.										
Opatrenie 6.5.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.										
Opatrenie 6.5.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.										

8.6 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Cieľ 6.5.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.						
Opatrenie 6.5.1.1	Rekonštrukcia budovy materskej školy – výmena sklených výplní, zateplenie budovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výmena plastových okien.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Zateplenie budov.	1 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.2	Rekonštrukcia areálu materskej školy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Rekonštrukcia areálu.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.3	Rekonštrukcia vonkajších ihrísk materskej školy a oprava oplotenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Rekonštrukcia vonkajších ihrísk.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.4	Rekonštrukcia sietí v škole, rekonštrukcia sociálnych zariadení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Rekonštrukcia sietí.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.5	Podpora mimoškolskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Rekonštrukcia / výstavba priestorov na uskutočnenie mimoškolskej činnosti.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Zabezpečenie vybavenia.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.6	Výstavba detských ihrísk.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výstavba ihrísk.	650	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.7	Zriadenie nových počítačových učební.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Nákup výpočtovej techniky.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.8	Vybavenie miestností prezentačnou technikou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Nákup prezentačnej a výpočtovej techniky.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.9	Výstavba telocvične v budove domu kultúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Výstavba telocvične.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.10	Rekonštrukcia budovy základnej školy – výmena sklených výplní, zateplenie budovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Rekonštrukcia budovy.	7000	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.1.11	Rekonštrukcia interiérov budovy základnej školy – dlažby, obklady, sociálne zariadenia.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Rekonštrukcia interiérov.	5000	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje

Cieľ 6.5.2 Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenie 6.5.2.1	Výstavba viacúčelového ihriska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
	Výstavba viacúčelového ihriska.	7 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.2.2	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obce – rekonštrukcia futbalového ihriska a výstavba tribúny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, tretí sektor	nízky	obec Visolaje
	Rekonštrukcia šatní TJ, zavedenie plynu.	600	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, tretí sektor	stredný	obec Visolaje
	Oprava oplozenia na ihrisku TJ, výsadba zelene.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, tretí sektor	stredný	obec Visolaje
	Výstavba tribúny na ihrisku TJ.	2 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, tretí sektor	vysoký	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.2.3	Výstavba chodníkov pre korčuliarov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Výstavba trás.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.4	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa

Aktivity	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.5	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.6	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.7	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.8	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.5.2.9	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	150	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec Visolaje
	Zabezpečenie podmienok pre rozvoj organizovaného športu v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Visolaje

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.										
Opatrenie 6.5.1.1	Rekonštrukcia budovy materskej školy – výmena sklenených výplní, zateplenie budovy.										
Opatrenie 6.5.1.2	Rekonštrukcia areálu materskej školy.										
Opatrenie 6.5.1.3	Rekonštrukcia vonkajších ihrísk materskej školy a oprava oplotenia.										
Opatrenie 6.5.1.4	Rekonštrukcia sietí v škole, rekonštrukcia sociálnych zariadení.										
Opatrenie 6.5.1.5	Podpora mimoškolskej činnosti.										
Opatrenie	Výstavba detských ihrísk.										

8.7 KULTÚRA

102

Opatrenie 6.6.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec Visolaje
	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec Visolaje
	Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný, tretí, súkromný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.6.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúro – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výber vhodných trás.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Realizácia výstavby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.6.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.6.1.7	Zriadenie ochotníckeho krúžku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.6.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď..					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.6.1.9	Výstavba otvoreného amfiteátra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	cirkev, obyvatelia
	Výstavba amfiteátra.	800	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	cirkev, obyvatelia

Ciel' 6.6.2 Organizačné zabezpečenie

Opatrenie 6.6.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje

Ciel' 6.6.3 Propagácia v oblasti kultúry

Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
-------------------	---	--	--	--	--	--

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Spracovanie bulletinu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Obsahová analýza www stránky.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Priebežná aktualizácia www stránky.	1	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Visolaje

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cieľ 6.6.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.										
Opatrenie 6.6.1.1	Zriadenie multifunkčného kultúrneho zariadenia.										
Opatrenie 6.6.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.										
Opatrenie 6.6.1.3	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.										
Opatrenie 6.6.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.										
Opatrenie 6.6.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.										
Opatrenie 6.6.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.										
Opatrenie 6.6.1.7	Zriadenie ochotníckeho krúžku.										
Opatrenie 6.6.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď..										
Opatrenie 6.6.1.9	Výstavba otvoreného amfiteátra.										
Cieľ 6.6.2	Organizačné zabezpečenie										
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.										
Cieľ 6.6.3	Propagácia v oblasti kultúry										
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.										
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.										
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.										

8.8 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Cieľ 6.8.1 Účinná propagácia obce.						
Opatrenie 6.8.1.1	Aktualizácia samostatnej www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	10	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Obsahová analýza www stránky.	5	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Priebežná aktualizácia www stránky.	1	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.8.1.4	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Cieľ 6.8.2 Rekreačno- relaxačné zázemie obce.						
Opatrenie 6.8.2.1	Vybudovanie oddychovej zóny obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Vybudovanie zóny.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Visolaje
Opatrenie 6.8.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba chodníkov.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
Opatrenie 6.8.2.3	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Visolaje
	Výstavba viacúčelových športových ihrísk.	7 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	veľký	obec Visolaje
Opatrenie 6.8.2.4	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba prírodného kúpaliska.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor, súkromný sektor	veľký	obec Visolaje

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cieľ 6.8.1	Účinná propagácia obce.											
Opatrenie 6.8.1.1	Aktualizácia samostatnej www stránky obce.											
Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme.											
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.											
Opatrenie 6.8.1.4	Podpora budovania informačných tabúl v obci.											
Cieľ 6.8.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.											
Opatrenie 6.8.2.1	Vybudovanie oddychovej zóny obce.											
Opatrenie 6.8.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.											
Opatrenie 6.8.2.3	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.											
Opatrenie 6.8.2.4	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.											

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľ, určuje predpokladané časové rámce.

9.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. SK)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce								
Opatrenie 6.1.1.4	1 250	1 250	0	1 250	0	0	1 250	0	0
Opatrenie 6.1.1.5	2 600	2 600	0	2 600	0	0	2 600	0	0
Opatrenie 6.1.1.6	18 250	18 250	0	18 250	0	0	18 250	0	0
Cieľ 6.1.3	Podpora inovačných aktivít v podnikoch.								
Opatrenie 6.1.3.2	90 400	45 200	33 900	11 300	11 300	0	0	45 200	0
Cieľ 6.1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 6.1.4.1	20 000	10 000	7 500	2 500	2 500	0	0	10 000	0
Opatrenie 6.1.4.2	33 300	16 650	12 488	4 163	4 163	0	0	16 650	0
Cieľ 6.1.5	Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.								
Opatrenie 6.1.5.1	7 000	7 000	5 250	1 750	1 400	0	350	0	0
Opatrenie 6.1.5.2	10 000	10 000	0	10 000	0	0	10 000	0	0
Cieľ 6.1.6	Podpora inovácií a technologických transferov.								
Opatrenie 6.1.6.1	15 100	7 550	5 663	1 888	1 888	0	0	7 550	0
Opatrenie 6.1.6.2	15 080	7 540	5 655	1 885	1 885	0	0	7 540	0
Cieľ 6.1.7	Podpora spoločných služieb pre podnikateľov.								
Opatrenie 6.1.7.1	1 500	1 500	1 125	375	300	0	75	0	0
Opatrenie 6.1.7.2	130 000	130 000	97 500	32 500	26 000	0	6 500	0	0
Opatrenie 6.1.7.3	35 250	35 250	26 438	8 813	7 050	0	1 763	0	0
Spolu	379 730	292 790	195 518	97 273	56 485	0	40 788	86 940	0

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	9295	5523	4142	1381	1293	0	88	3773	0
2008	17108	10835	6017	4818	1918	0	2900	6273	0
2009	49058	27323	17895	9428	5859	0	3569	21735	0
2010	90370	68635	48879	19756	14121	0	5634	21735	0
2011	85638	67675	44738	22938	12828	0	10109	17963	0
2012	77825	62363	42863	19500	12203	0	7297	15463	0
2013	45875	45875	30984	14891	8263	0	6628	0	0
2014	4563	4563	0	4563	0	0	4563	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	379730	292790	195518	97273	56485	0	40788	86940	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Inovácie a technologické transfery

Finančná tabuľka pre súkromný sektor:

Celkom VZ + SZ	verejné zdroje (VZ)	súkromné zdroje (SZ)
	Celkom SR + EÚ	
100%	50%	50%

Podpora spoločných služieb pre podnikateľov

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	95 %	5%

Podpora inovačných aktivít v podnikoch

Finančná tabuľka:

Celkom VZ + SZ	verejné zdroje (VZ)	súkromné zdroje (SZ)
	Celkom SR + EÚ	
100%	65%	35%

Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike

Finančná tabuľka pre súkromný sektor :

Celkom VZ + SZ	verejné zdroje (VZ)	súkromné zdroje (SZ)
	Celkom SR + EÚ	
100%	50%	50%

Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu

Finančná tabuľka pre investície realizované súkromným sektorom

Celkom VZ + SZ	verejné zdroje (VZ)	súkromné zdroje (SZ)
	Celkom SR + EÚ	
100%	50%	50%

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program KONKURENCIESCHOPNOSŤ A HOSPODÁRSKY RAST

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	1.1 Inovácie a technologické transfery	ERDF
	1.2 Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov	
	1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch	
	1.4 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike	
	1.5 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	
	1.6 Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania	
	1.7 Podpora druhospracovateľského potravinárskeho priemyslu	
2 Technická pomoc		ERDF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF

2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

9.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 6.2.1.1	15 200	15 200	11 400	3 800	3 040	0	760	0	0
Opatrenie 6.2.1.2	12 200	12 200	9 150	3 050	2 440	0	610	0	0
Opatrenie 6.2.1.3	120	120	90	30	24	0	6	0	0
Opatrenie 6.2.1.4	360	360	0	360	0	0	360	0	0
Opatrenie 6.2.1.5	360	360	270	90	72	0	18	0	0
Opatrenie 6.2.1.6	130	130	98	33	26	0	7	0	0
Cieľ 6.2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry								
Opatrenie 6.2.2.1	15 300	15 300	0	15 300	0	0	15 300	0	0
Opatrenie 6.2.2.2	290	290	0	290	0	0	290	0	0
Opatrenie 6.2.2.3	1 100	1 100	825	275	220	0	55	0	0
Opatrenie 6.2.2.4	20 100	20 100	15 075	5 025	4 020	0	1 005	0	0
Opatrenie 6.2.2.5	2 500	2 500	1 875	625	500	0	125	0	0
Opatrenie 6.2.2.6	1 000	1 000	750	250	200	0	50	0	0
Opatrenie 6.2.2.9	200	200	150	50	40	0	10	0	0
Opatrenie 6.2.2.10	390	390	293	98	78	0	20	0	0
Opatrenie 6.2.2.11	340	340	255	85	68	0	17	0	0

Opatrenie 6.2.2.12	260	260	195	65	52	0	13	0	0
Opatrenie 6.2.2.13	530	530	398	133	106	0	27	0	0
Opatrenie 6.2.2.14	1 600	1 600	1 200	400	320	0	80	0	0
Spolu	71 980	71 980	42 023	29 958	11 206	0	18 752	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov												
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB			
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje								
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F
2007	7573	7573	2743	4829	732	0	4098	0	0			
2008	8483	8483	3371	5111	899	0	4212	0	0			
2009	17745	17745	10318	7427	2752	0	4675	0	0			
2010	17745	17745	10318	7427	2752	0	4675	0	0			
2011	10173	10173	7575	2598	2020	0	578	0	0			
2012	9513	9513	7134	2378	1903	0	476	0	0			
2013	250	250	188	63	50	0	13	0	0			
2014	250	250	188	63	50	0	13	0	0			
2015	250	250	188	63	50	0	13	0	0			
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Spolu	71980	71980	42023	29958	11206	0	18752	0	0			

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	95 %	5%

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program INFORMATIZÁCIA SPOLOČNOSTI	
Prioritné osi programu	Fond
1 Efektívna elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb vrátane informatizácie zdravotníctva	ERDF
2 Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry	ERDF
3 Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu	ERDF
4 Technická pomoc	ERDF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program DOPRAVA		
Prioritné osi programu	Hlavné aktivity v rámci prioritnej osi (opatrenia)	Fond
1 Modernizácia a rozvoj železničnej infraštruktúry	1.1 Modernizácia a rozvoj železničných tratí (TEN -T + ostatné)	KF
2 Rozvoj cestnej infraštruktúry (TEN -T)	2.1 Výstavba diaľnic (TEN -T)	KF
3 Modernizácia a rozvoj infraštruktúry intermodálnej prepravy	3.1 Výstavba základnej siete verejných terminálov intermodálnej prepravy	KF
5 Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry (rýchlostné cesty a cesty I. triedy)	5.1 Výstavba rýchlostných komunikácií	ERDF
	5.2 Modernizácia a výstavba ciest I. triedy	ERDF
6 Rozvoj verejnej osobnej dopravy	6.1 Rozvoj železničnej a autobusovej verejnej osobnej dopravy	ERDF
7 Technická pomoc		KF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

9.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.3.1 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom									
Opatrenie 6.3.2.4	2 100	2 100	1 575	525	420	0	105	0	0
Opatrenie 6.3.2.6	1 580	1 580	1 185	395	316	0	79	0	0
Cieľ 6.3.3 Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.									
Opatrenie 6.3.3.1	20 000	20 000	15 000	5 000	4 000	0	1 000	0	0
Opatrenie 6.3.3.3	31 000	31 000	23 250	7 750	6 200	0	1 550	0	0
Opatrenie 6.3.3.4	9 100	9 100	6 825	2 275	1 820	0	455	0	0
Opatrenie 6.3.3.5	7 150	7 150	5 363	1 788	1 430	0	358	0	0
Opatrenie 6.3.3.6	2 150	2 150	1 613	538	430	0	108	0	0
Spolu	73 080	73 080	54 810	18 270	14 616	0	3 654	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	9083	9083	6812	2271	1817	0	454	0	0
2008	9620	9620	7215	2405	1924	0	481	0	0
2009	9620	9620	7215	2405	1924	0	481	0	0
2010	11895	11895	8921	2974	2379	0	595	0	0
2011	9188	9188	6891	2297	1838	0	459	0	0
2012	8650	8650	6488	2163	1730	0	433	0	0
2013	8650	8650	6488	2163	1730	0	433	0	0
2014	6375	6375	4781	1594	1275	0	319	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	73080	73080	54810	18270	14616	0	3654	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	95 %	5%

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd a protipovodňová ochrana	1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou	ERDF/KF
	1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd	
	1.3 Zabezpečenie komplexnej ochrany územia SR pred povodňami	
	1.4 Sledovanie a hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd	
2 Ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	2.1 Ochrana ovzdušia	ERDF/KF
	2.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	
	2.3 Ochrana ozónovej vrstvy Zeme	
3 Odpadové hospodárstvo	3.1 Podpora technológií minimalizujúcich vznik odpadov pri výrobe	ERDF/KF
	3.2 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu	
	3.3 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov	
	3.4 Nakladanie s vybranými druhmi nebezpečných odpadov	
	3.5 Odstraňovanie environmentálnych záťaží a uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov	
4 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	4.1 Programy starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programy zachrany pre kriticky ohrozené rastliny a živočíchy vrátane monitoringu druhov a biotopov	ERDF
	4.2 Infraštruktúra ochrany prírody a krajiny	
	4.3 Informačné a propagačné aktivity	
5 Technická pomoc		KF

9.4 INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.								
Opatrenie 6.5.1.1	450	450	338	113	90	0	23	0	0
Opatrenie 6.5.1.2	320	320	240	80	64	0	16	0	0
Opatrenie 6.5.1.3	200	200	150	50	40	0	10	0	0
Spolu	970	970	728	243	194	0	49	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	243	243	182	61	49	0	12	0	0
2008	243	243	182	61	49	0	12	0	0
2009	243	243	182	61	49	0	12	0	0
2010	243	243	182	61	49	0	12	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	970	970	728	243	194	0	49	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	95 %	5%

9.5 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.4.1.1	10 150	10 150	7 613	2 538	2 030	0	508	0	0
Opatrenie 6.4.1.2	5 100	5 100	3 825	1 275	1 020	0	255	0	0
Opatrenie 6.4.1.3	20 200	20 200	15 150	5 050	4 040	0	1 010	0	0
Opatrenie 6.4.1.4	1 570	1 570	1 178	393	314	0	79	0	0
Opatrenie 6.4.1.5	810	810	608	203	162	0	41	0	0
Opatrenie 6.4.1.6	350	350	263	88	70	0	18	0	0

Ciel' 6.4.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.									
Opatrenie 6.4.2.7	750	750	563	188	150	0	38	0	0
Spolu	38 930	38 930	29 198	9 733	7 786	0	1 947	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	4683	4683	3512	1171	937	0	234	0	0
2008	4683	4683	3512	1171	937	0	234	0	0
2009	9733	9733	7299	2433	1947	0	487	0	0
2010	9733	9733	7299	2433	1947	0	487	0	0
2011	5050	5050	3788	1263	1010	0	253	0	0
2012	5050	5050	3788	1263	1010	0	253	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	38930	38930	29198	9733	7786	0	1947	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	95 %	5%

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNA INKLÚZIA		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	1.1 Podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti	ESF
	1.2 Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom rozvoja sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity	
	1.3 Podpora vytvárania rovnosti príležitostí v prístupe na trh práce a podpora integrácie znevýhodnených skupín na trh práce s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity	
	1.4 Podpora zosúladenia rodinného a pracovného života a starostlivosti o malé deti	
	1.5 Budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy a mimovládnych neziskových organizácií	
3 Technická pomoc		ESF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program ZDRAVOTNÍCTVO		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Modernizácia zdravotníctva	1.1 Reštrukturalizácia, rozširovanie a modernizácia zdravotníckych zariadení	ERDF
	1.2 Informovanosť občanov	
	1.3 Zvýšenie informatizácie zdravotníctva	
2 Technická pomoc		ERDF

9.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.5.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.									
Opatrenie 6.5.1.1	1 500	1 500	1 125	375	300	0	75	0	0
Opatrenie 6.5.1.2	350	350	263	88	70	0	18	0	0
Opatrenie 6.5.1.3	350	350	263	88	70	0	18	0	0
Opatrenie 6.5.1.4	550	550	413	138	110	0	28	0	0
Opatrenie 6.5.1.5	1 050	1 050	788	263	210	0	53	0	0
Opatrenie 6.5.1.6	720	720	540	180	144	0	36	0	0
Opatrenie 6.5.1.7	400	400	300	100	80	0	20	0	0
Opatrenie 6.5.1.8	250	250	188	63	50	0	13	0	0
Opatrenie 6.5.1.9	10 250	10 250	7 688	2 563	2 050	0	513	0	0
Opatrenie 6.5.1.10	7 200	7 200	5 400	1 800	1 440	0	360	0	0
Opatrenie 6.5.1.11	5 250	5 250	3 938	1 313	1 050	0	263	0	0
Cieľ 6.5.2 Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.									
Opatrenie 6.5.2.1	7 000	7 000	5 250	1 750	1 400	0	350	0	0
Opatrenie 6.5.2.2	3 750	3 750	0	3 750	0	0	3 750	0	0

Opatrenie 6.5.2.9	150	150	0	150	0	0	150	0	0
Spolu	38 770	38 770	26 153	12 618	6 974	0	5 644	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	6545	6545	4194	2351	1119	0	1232	0	0
2008	9333	9333	6285	3048	1676	0	1372	0	0
2009	9513	9513	6420	3093	1712	0	1381	0	0
2010	9513	9513	6420	3093	1712	0	1381	0	0
2011	3088	3088	2304	783	615	0	169	0	0
2012	300	300	214	86	57	0	29	0	0
2013	120	120	79	41	21	0	20	0	0
2014	120	120	79	41	21	0	20	0	0
2015	120	120	79	41	21	0	20	0	0
2016	120	120	79	41	21	0	20	0	0
Spolu	38770	38770	26153	12618	6974	0	5644	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Finančná tabuľka pre verejný sektor		
Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	95 %	5 %

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

finančná tabuľka pre verejný sektor:		
Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	0 %	100 %

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program VZDELÁVANIE

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	1.1 Premena tradičnej školy na modernú	ESF
	1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja znalostnej spoločnosti	
	1.3 Celoživotné vzdelávanie pre všetkých ako základný princíp znalostnej spoločnosti	
	1.4 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami so zreteľom na marginalizované rómske komunity	
3 Technická pomoc		ESF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	

3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

9.6 KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.6.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 6.6.1.1	9 800	9 800	7 350	2 450	1 960	0	490	0	0
Opatrenie 6.6.1.9	850	850	638	213	170	0	43	0	0
Cieľ 6.6.3	Propagácia v oblasti kultúry								
Opatrenie 6.6.3.2	10	10	0	10	0	0	10	0	0
Opatrenie 6.6.3.3	16	16	0	16	0	0	16	0	0
Spolu	10 676	10 676	7 988	2 688	2 130	0	558	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	214	214	159	55	43	0	12	0	0
2008	2667	2667	1997	670	533	0	137	0	0
2009	2667	2667	1997	670	533	0	137	0	0
2010	2667	2667	1997	670	533	0	137	0	0
2011	2454	2454	1838	617	490	0	127	0	0
2012	2	2	0	2	0	0	2	0	0
2013	2	2	0	2	0	0	2	0	0
2014	2	2	0	2	0	0	2	0	0
2015	2	2	0	2	0	0	2	0	0
2016	2	2	0	2	0	0	2	0	0
Spolu	10676	10676	7988	2688	2130	0	558	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	95 %	5 %

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	0 %	100 %

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

9.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.8.1	Účinná propagácia obce.								
Opatrenie 6.8.1.1	16	16	0	16	0	0	16	0	0
Opatrenie 6.8.1.2	40	40	0	40	0	0	40	0	0
Opatrenie 6.8.1.3	30	30	0	30	0	0	30	0	0
Opatrenie 6.8.1.4	30	30	0	30	0	0	30	0	0
Cieľ 6.8.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 6.8.2.2	200	200	0	200	0	0	200	0	0

Opatrenie 6.8.2.3	7 000	7 000	5 250	1 750	1 400	0	350	0	0
Opatrenie 6.8.2.4	10 000	10 000	0	10 000	0	0	10 000	0	0
Spolu	17 316	17 316	5 250	12 066	1 400	0	10 666	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	1834	1834	1313	522	350	0	172	0	0
2008	4334	4334	1313	3022	350	0	2672	0	0
2009	4319	4319	1313	3007	350	0	2657	0	0
2010	4319	4319	1313	3007	350	0	2657	0	0
2011	2502	2502	0	2502	0	0	2502	0	0
2012	2	2	0	2	0	0	2	0	0
2013	2	2	0	2	0	0	2	0	0
2014	2	2	0	2	0	0	2	0	0
2015	2	2	0	2	0	0	2	0	0
2016	2	2	0	2	0	0	2	0	0
Spolu	17316	17316	5250	12066	1400	0	10666	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	95 %	5 %

Finančná tabuľka pre verejný sektor:

Celkom VZ + VS	verejné zdroje (VZ)	verejný sektor (VS)
	Celkom SR + EÚ	
100%	0 %	100 %

Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu

Finančná tabuľka pre investície realizované súkromným sektorom

Celkom VZ + SZ	verejné zdroje (VZ)	súkromné zdroje (SZ)
	Celkom SR + EÚ	
100%	50%	50%

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program KONKURENCIESCHOPNOSŤ A HOSPODÁRSKY RAST

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	1.1 Inovácie a technologické transfery	ERDF
	1.2 Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov	
	1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch	
	1.4 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike	
	1.5 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	
	1.6 Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania	
	1.7 Podpora druhospracovateľského potravinárskeho priemyslu	
2 Technická pomoc		ERDF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

10 ZABEZPEČENIE PHSR

Po schválení PHSR nastáva vlastná realizácia PHSR, jeho opatrení a úloh. Uskutočnenie aktivít uvedených v PHSR predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie.

10.1 FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10.2 ADMINISTRATÍVNE ZABEZPEČENIE PHSR

Nevyhnutnou podmienkou plnenia programu je administratívne zabezpečenie jeho realizácie. Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

1. Výbor pre PHSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHSR.

2. Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať projekty, koordinovať projekty, monitorovať realizáciu projektov, vypracovávať dopadové analýzy projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním projektových prostriedkov, zbierať podklady o projektoch v rámci PHSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

3. Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

4. Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

11 MONITOROVANIE PHSR

Monitorovanie PHSR budú uskutočňovať:

- Výbor pre PHSR,
- Komisia strategického rozvoja,
- Koordinátor pre stratégiu,
- Obecné zastupiteľstvo,

11.1 SPÔSOB MONITOROVANIA PHSR

Monitorovanie plnenia PHSR bude vykonávať Komisia strategického rozvoja. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Útvaru budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením PHSR. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Výboru Správy o realizácii PHSR, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Výbor vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov.

Počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia PHSR na Útvare strategického rozvoja alebo u Koordinátora pre stratégiu.

11.2 VYHODNOCOVANIE A SPÔSOB MODIFIKOVANIA PHSR

Hlavným hodnotiacim dokumentom PHSR bude *Správa o realizácii PHSR*, ktorú vypracuje Útvar strategického rozvoja.

Spôsob modifikovania PHSR

Predkladať návrhy na modifikovanie PHSR bude v právomoci Výboru pre PHSR. Koordinátor pre stratégiu môže tiež predkladať Výboru návrhy na doplnenie PHSR. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Útvaru návrh na modifikovanie PHSR.

Na zasadnutia Výboru v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Koordinátor *Dopadovú analýzu plnenia PHSR*.

Doplnenie PHSR sa uskutoční formou vypracovania *Návrhu na doplnenie PHSR*, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, opatrenia, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PHSR bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru alebo obecného zastupiteľstva.

12 ZÁVER

PHSR obce Visolaje je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude pravidelne polročne vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Predmetný PHSR obce Visolaje bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

.....

13 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Národný strategický referenčný rámec.
2. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja.
3. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
4. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
5. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
6. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
7. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
8. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
9. VEDA, Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Příroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Visolaje.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. http://www.sazp.sk/slovak/struktura/copk/chodniky/chkosk3/kapitoly/kap_5.html
18. http://www.minerality.sk/files/lok/16_safarka.htm
19. http://enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/kke02s.pdf
20. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
21. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIEFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
22. www.orsr.sk
23. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
24. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223, , ,
25. ALLOWAY, B.J.: Heavy metals in soils, Blackie Academic and Professional, Glasgow, 1993, s. 486.
26. BARTOŠ, P.: Sorpcia kovov na alumosilikátoch a jej ovplyvnenie humínovými látkami. Projekt doktorskej práce PhD., 1998, Katedra jadrovej chémie, Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava.
27. BIELEK, P., ŠURINA, B., ILAVSKÁ, B., VILČEK, J.: Naše pôdy (poľnohospodárske). VÚPÚ, Bratislava, 1998, 80 s.
28. BIELEK, P.: Obsah humusu v poľnohospodárskych pôdach. In: Atlas krajiny Slovenskej Republiky, 1:1 000 000, 1. vyd., Bratislava: MŽP SR, Banská Bystrica: SAŽP, 2002, 344 s.
29. ČURLÍK, J., ŠURINA, B.: Príručka terénneho prieskumu a mapovania pôd. Výskumný ústav pôdnej úrodnosti, Bratislava, 1998.
30. LAPIN, M., FAŠKO, P., MELO, M., ŠŤASTNÝ, P., TROMLAIN, J.: Klimatické oblasti. In: Atlas krajiny Slovenskej Republiky, 1:1 000 000, 1. vyd., Bratislava: MŽP SR, Banská Bystrica: SAŽP, 2002, s. 344.
31. LISCHKE, P., FRANK, V.: Hydrologie, meteorologie, pedologie I., Vysoká škola chemicko-technologická v Prahe, 1988.
32. MAGLAY, J., HALOUZKA, R., BAŇACKÝ, V., PRITAS, J., JANOČKO, J.: Neotektonická stavba. In: Atlas krajiny Slovenskej Republiky, 1:500 000, 1. vyd., Bratislava: MŽP SR, Banská Bystrica: SAŽP, 2002, 344 s.
33. MARSINA, K., LEXA, J.: Základné geochemické typy hornín. In: Atlas krajiny Slovenskej Republiky, 1:1 000 000, 1. vyd., Bratislava: MŽP SR, Banská Bystrica: SAŽP, 2002, s. 344.
34. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Časť Slovensko. Slovenská kartografia, Bratislava, 1:1 000 000, 1986
35. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.: Regionálna geografická syntéza Slovenska. Regionálne geomorfologické členenie. Geografický ústav SAV Bratislava, 1980
36. RAPANT, S., VRANA, K., BODIŠ, D.: Geochemický atlas Slovenska, časť I.: Podzemné vody, MŽP SR a GS SR, Bratislava, 1996
37. SENČÁKOVÁ, E.: Správa o hodnotení vplyvov na ŽP v zmysle zákona NR SR č. 127/94 Z.z. pre vyradovanie je A-1 po ukončení 1. etapy. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP, Decom Slovakia s.r.o., 2002, s. 58
38. SPARKS, D.L.: Soil physical chemistry, CRC Press, USA, 1999. SPOSITO, G.: The Chemistry of Soils, Oxford University Press, New York, 1989. ŠÁLY, R. (Ed.), 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. Bazálna referenčná taxonómia. Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy. Bratislava, 76 s.
39. ŠÁLY, R., ŠURINA, B.: Pôdy. In: Atlas krajiny Slovenskej Republiky, 1:500 000, 1. vyd., Bratislava: MŽP SR, Banská Bystrica: SAŽP, 2002, s. 344.
40. http://www.ucm.sk/FPV/dokumenty/nb/nb_iii-2_2003/04_Krajnakova.pdf.
41. http://www.minerality.sk/files/lok/16_safarka.htm
42. http://enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/kke02s.pdf
43. <http://volcanology.eligios.org/permvolcincwc-5.html>
44. <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=21&kod=SKCHVU023>
45. <http://www.enviro.gov.sk/servlets/files/8466>.

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Visolaje
Programovacie obdobie 2007 – 2016
2007**